

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
Strategic Studies Center, National Defence Studies Institute

จุดสาร

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ SSC Journal

13th year 2nd issue (January-March 2023)
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 (มกราคม-มีนาคม 2566)

4

สานสัมพันธ์จีน-ตะวันออกกลาง
จากการเยือนซาอุดีอาระเบีย 2022

5

ภาพอนาคตสงคราม
รัสเซีย-ยูเครน ปี 2023

15

สถานการณ์
ระดับโลก

จาก การเปลี่ยนแปลงของโลกที่ได้ก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้พลวัตของภัยคุกคามทั้งตามแบบ (Traditional Threats : TTs) และ ภัยคุกคามไม่ตามแบบ (Non – Traditional Threats : NTTs) มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น อาทิ การก่อการร้าย ยาเสพติด การค้ำมนุษย์ ภัยคุกคาม ด้านระดับชาติ ภัยคุกคามด้านเศรษฐกิจ ตลอดจนถึงภัยพิบัติธรรมชาติ โดยภัยคุกคามเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในทุกด้าน ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการพลังงานและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศยังได้เชื่อมโยงโลกไว้ด้วยกันทั้งหมด ทำให้ช่องว่างของขอบเขตรัฐถูกลบจนยากที่จะแยกแยะแดนได้ชัดเจน เรื่องภายใน ประเทศหนึ่งกลายเป็นผลกระทบต่อประเทศอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ปรากฏการณ์หรือปัญหาในที่ต่าง ๆ ไม่เป็นเพียงเรื่องเฉพาะภายในประเทศ หนึ่งอีกต่อไป แต่กลายเป็นประเด็นร่วมกันของโลก ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยจึงมีอาจหลีกเลี่ยงหนีไปจากความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่กำลังเกิดขึ้นในโลก ไปได้ ต้องมีการปรับตัวให้พร้อมเผชิญหน้ากับความท้าทายรูปแบบใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อพลังอำนาจของชาติและความมั่นคง ของประเทศ

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ (ศศย.สปท.) เป็นหน่วยงานทางวิชาการของสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย ที่มีภารกิจหลักในการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล ประเมิน จัดทำและเผยแพร่ข้อมูลทางยุทธศาสตร์ที่มีผลกระทบต่อความ มั่นคงของชาติและการป้องกันประเทศ เพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางในการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนให้รับทราบ อันเป็นประโยชน์ต่อกองทัพ และประเทศชาติโดยรวม ในการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานต่าง ๆ ให้พร้อมรับภัยคุกคามทุกรูปแบบได้

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ประกอบด้วยหน่วยขึ้นตรงระดับกอง แบ่งเป็น 4 กอง คือ กองสนับสนุน กองแผนและโครงการ กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง กองภูมิภาคศึกษา ทำหน้าที่ในการวางแผน อำนวยการ ประสานงาน ดำเนินการ และกำกับดูแลงานด้านการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อม ทางยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ สถานการณ์ความมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมภายในประเทศและ ต่างประเทศ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก รวมทั้งการจัดประชุม การรวบรวมข้อมูล และจัดทำเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องในรูปแบบต่าง ๆ

ให้กับผู้บังคับบัญชา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนได้รับทราบ ตลอดจนการผลิตบุคลากรด้านความมั่นคงและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับ ความมั่นคงทั้งปวงให้กับข้าราชการในกระทรวงกลาโหมและพลเรือน โดยมีการผลิตสำคัญที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ 6 ประเภท ประกอบด้วย งานวิจัย (Research) เอกสารการศึกษาทางวิชาการ (Working Paper) เอกสารประเมินยุทธศาสตร์ (Strategic Review) เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study) เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง (SSC Focus) รวมทั้งจตุรัสศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ (SSC Journal)

สำหรับ จตุรัสศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกัน ประเทศนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมสถานการณ์ทางความมั่นคงต่าง ๆ รวมทั้งบทวิเคราะห์ เพื่อให้เห็นทิศทางความเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อ ความมั่นคงของชาติ อันจะเป็นประโยชน์สำหรับการติดตามและ ประเมินผลสถานการณ์ความมั่นคงต่อไป

สุดท้าย นี้คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทุกท่านที่ติดตามผลงาน ของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ซึ่งคณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจตุรัส ฉบับนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ และหากมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ท่านสามารถให้ข้อเสนอแนะมาได้ที่ admin_info@sscthailand.org หรือ www.sscthailand.org

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
National Library of Thailand Cataloging in Publication Data
จตุรัสศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
(Strategic Studies Center Journal)
พิมพ์ครั้งที่ 1 – กรุงเทพฯ จำนวน 400 เล่ม
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 2565
32 หน้า

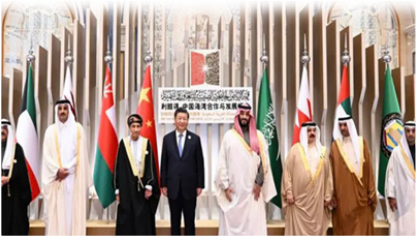
สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ.การพิมพ์ พ.ศ.2537
© ลิขสิทธิ์ภาษาไทยเป็นของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

จัดพิมพ์โดย

กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
62 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2275 5715 เว็บไซต์ www.sscthailand.org

ผู้อำนวยการ	: พล.ต. ทักษิณ	สิริสิงห์
รองผู้อำนวยการ	: พ.อ. บัณฑิต	บำเรอราช
	: น.อ. ไชยา	ออกแดง
กองอำนาจการ	: น.อ. หลุย จุฬารัตน์	เพชรวิเศษ
	: พ.อ. หลุย มัทนิน	เจริญชาติศรี
	: พ.อ. หลุย วาทีน	ดิงสมบัติยุทธ
	: น.ท. หลุย ฉัตรธีรัตน์	พัชรกิจจา ร.น.
	: น.ต. หลุย จิตรภรณ์	จิตรธร ร.น.
	: ร.ท. หลุย ภิรัญชญา	อุไรรัตน์
	: น.ส. ปาณิสรา	เทียนอ่อน
	: น.ส. ปุณณภา	โชติชินชาวี
	: น.ส. สิริภัทร	เทียมพัฒน์
ศิลปกรรม	: น.ส. พิมพ์อชิตา	อัครเมธายุทธ
	: น.ส. ภัทรภร	วรั้งอาจ
	: น.ส. ศศิพร	จันทร์มีชัย
	: นาย ยุคล	เพิ่มเจริญ

บทนำ สารบัญ

ส่วนที่ 1 SSC Monitor

1. สานสัมพันธ์จีน-ตะวันออกกลาง จากการเยือนซาอุดีอาระเบีย 2022	4
2. ภาพอนาคตสงครามรัสเซีย-ยูเครน ปี 2023	5
3. ทิศทางการเมืองมาเลเซียภายใต้การนำของอันวาร์ อิบราฮิม: ผลกระทบต่อไทย	6
4. แนวคิด Social Cohesion กับการสร้างสังคมที่มั่นคงและยั่งยืน	8
5. ความสำเร็จในการจัดตั้งกองทัพที่ 4 ของสิงคโปร์	9
6. ฟิลิปปินส์อนุญาตให้สหรัฐฯ ขยายการเข้าถึงฐานทัพเพิ่มอีก 4 แห่ง	10
7. การคิดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic thinking) “กระบวนการคิดภายใต้บริบทต่าง ๆ ของงานเพื่อการบรรลุเป้าหมาย”	11
8. สิงคโปร์ผ่านกฎหมายควบคุมการแทรกแซงจากต่างชาติ	12
9. จุดยืนของจีนต่อข้อตกลงทางการเมืองในวิกฤตยูเครน	13

ส่วนที่ 2 สถานการณ์ความมั่นคงที่สำคัญ

สถานการณ์ระดับโลก

1. ขั้วมหาอำนาจ	15
1.1 สหรัฐอเมริกา	15
1.2 จีน	16
2. รัสเซีย-ยูเครน / ยุโรป	17
2.1 รัสเซีย-ยูเครน	17
2.2 ยุโรป	19
3. ตะวันออกกลาง - แอฟริกา - เอเชียใต้	20
3.1 ตะวันออกกลาง	20
3.2 แอฟริกา	21
3.3 เอเชียใต้	22

สถานการณ์ภูมิภาค

1. เอเชียตะวันออก	23
1.1 เกาหลีเหนือ - เกาหลีใต้	23
1.2 ไต้หวัน	24
2. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	25
2.1 กัมพูชา	25
2.2 อินโดนีเซีย	26
2.3 เมียนมา	26
2.4 เวียดนาม	27
2.5 สิงคโปร์	28
2.6 ฟิลิปปินส์	29

ส่วนที่ 3 การปฏิบัติงานที่สำคัญของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์

1. การสัมมนาปัญหายุทธศาสตร์ ครั้งที่ 2/2566 เรื่อง “กรณีศึกษาความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย- ยูเครนกับการพัฒนากองทัพไทยในอนาคต”	30
2. การประชุมเชิงสัมมนาทางวิชาการศูนย์อาเซียนศึกษา ครั้งที่ 2/2566 เรื่อง “แนวทางการสร้างดุลยภาพ (Strategic Equilibrium) กับประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์”	30
3. การลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินการศูนย์วิจัยและคณะผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคง (SAREC) ครั้งที่ 2/2566	30
4. พิธีเปิดการศึกษาหลักสูตรนักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 16 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	31
5. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ เรื่อง “การจัดทำแบบประเมินขีดความสามารถของกองทัพไทยในการป้องกันประเทศ”	31
6. การประชุมทางวิชาการประจำปีเครือข่ายหน่วยงานด้านความมั่นคงแห่งอาเซียน ครั้งที่ 16 (16th Track II Network of ASEAN Defence and Security Institutions (NADI) Annual Meeting)	31

สานสัมพันธ์จีน-ตะวันออกกลาง จากการเมืองชาอูฯ 2022

ฉบับที่ 9/66 (19 - 23 ธ.ค. 2565)

ประเทศจีน เป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญของตะวันออกกลางโดยเฉพาะในด้านพลังงาน ซึ่งหลายประเทศในภูมิภาคมีการลงนามข้อตกลงหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์อย่างรอบด้านกับรัฐบาลจีน เช่น ซาอุดีอาระเบีย, อียิปต์ และสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ รวมถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเจรจาข้อตกลงนิวเคลียร์อิหร่าน อีกทั้งในช่วงต้นปี 2565 ที่ผ่านมา คณะมนตรีความร่วมมือรัฐอ่าวอาหรับ หรือ GCC (Gulf Cooperation Council) ได้มีการเจรจาข้อตกลงเขตการค้าเสรีระหว่างจีนกับ GCC ในการลงนามรับรองแผนการปฏิบัติงานเพื่อการหารือเชิงยุทธศาสตร์ในอีก 3 ปีข้างหน้า ซึ่ง รศ.หวัง จิน อาจารย์ประจำสถาบันตะวันออกกลางศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์เวสต์ของจีน ระบุว่า รัฐในอ่าวอาหรับกำลังเดินทางสู่ความสัมพันธ์กับจีนให้แน่นแฟ้น แม้จะรู้ว่า สหรัฐฯ กำลังจับตาดูการเติบโตของจีนในตะวันออกกลางอยู่ก็ตาม ขณะที่นักวิชาการจากสถาบัน Lau China, King College ของสหราชอาณาจักร ให้ความเห็นถึงการสานสัมพันธ์นี้ว่า เกิดจากการที่จีนต้องการแรงสนับสนุนจากชาติในตะวันออกกลางและภูมิภาคแอฟริกาเหนือ (MENA) ซึ่งประเทศเหล่านี้ไม่แทรกแซงกิจการภายในประเทศของจีน

ล่าสุดเมื่อวันที่ 7 ธ.ค.65 ประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ได้เดินทางเยือนซาอูฯ อย่างเป็นทางการ นอกจากจะเป็นการเดินทางออกนอกประเทศครั้งที่ 3 ของ ปธน.สี จิ้นผิง แล้ว ยังเป็นการกลับไปเยือนซาอูฯ เป็นครั้งแรกในรอบ 6 ปี ในห้วงที่ความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐฯกับซาอูฯ กำลังระส่ำระสาย อีกทั้งเหตุการณ์ที่ทำให้หน้าจับตามองมากขึ้นไปอีกก็คือ การเยือนครั้งนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของการประชุมสุดยอดจีน-คณะมนตรีความร่วมมือรัฐอ่าวอาหรับ (GCC) ซึ่ง ปธน.สี จิ้นผิง ได้กล่าวสุนทรพจน์ในที่ประชุมด้วยหัวข้อ “การสานต่อความสำเร็จจากอดีตและการร่วมสร้างอนาคตอันสดใสของความสัมพันธ์จีน-คณะมนตรีความร่วมมือรัฐอ่าวอาหรับ” ซึ่งหมายถึง โอกาสในการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับประเทศในตะวันออกกลางจะสูงขึ้นไปอีกระดับหนึ่ง

สาระสำคัญจากการเยือนซาอูฯ ของประธานาธิบดีสี จิ้นผิง

- ❖ การเข้าเฝ้าสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งซาอูฯ เพื่อลงนามร่วมกันในเอกสาร “ความตกลงการเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์แบบรอบด้าน” เป็นการพบปะเพื่อหาข้อตกลงในระดับประมุขแห่งรัฐ โดยจะจัดการประชุมในทุก ๆ 2 ปี ซึ่งในปีที่รัฐบาลได้จัดรัฐพิธีต้อนรับ ปธน.สี จิ้นผิง อย่างยิ่งใหญ่ สมเกียรติ และใกล้ชิดกว่าการต้อนรับผู้นำประเทศอื่นๆ ก่อนหน้านี้
- ❖ การยกระดับความร่วมมือด้านพลังงาน ซึ่งซาอูฯ ส่งออกน้ำมันดิบไปยังจีน เป็นสัดส่วนสูงกว่า 43% ของปริมาณน้ำมันดิบทั้งหมดที่จีนนำเข้าจากต่างประเทศ ทำให้ซาอูฯ กลายเป็นผู้ส่งออกน้ำมันรายใหญ่ที่สุดของจีน
- ❖ การลงนามร่วมกันใน MOU ทั้งสิ้น 34 ฉบับในประเด็นด้านพลังงาน สีเขียว เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการระบบคลาวด์ อวกาศ การคมนาคม การก่อสร้าง ภาษา วัฒนธรรม เป็นต้น โดยข้อตกลงทั้งหมดมีมูลค่าสูงถึง 30,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 1.04 ล้านล้านบาท)
- ❖ การลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) ให้บริษัทหัวเว่ย เทคโนโลยี เป็นผู้พัฒนาระบบคลาวด์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการก่อสร้างศูนย์ปฏิบัติการเพื่อการเรียนรู้ทางเทคโนโลยีในเมืองใหญ่ของซาอุดีอาระเบีย

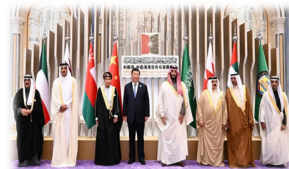
สาระสำคัญจากการประชุมสุดยอดจีน-รัฐอาหรับ

- ❖ การยกระดับ “การเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์แบบรอบด้าน” ระหว่างจีนกับรัฐอาหรับเป็นตัวอย่างของความร่วมมือใต้-ใต้ (South-South Cooperation) ในการแสวงหาความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน
- ❖ การสานต่อมิตรภาพจีน-อาหรับ: การไม่แบ่งแยกและการเรียนรู้ซึ่งกันและกันเป็นค่านิยมสำคัญที่แฝงอยู่ในมิตรภาพของทั้งสองฝ่าย การเรียนรู้ภูมิปัญญาจากอารยธรรมอันเก่าแก่ของกันและกัน และร่วมกันส่งเสริม “สันติภาพ ความปรองดอง ความสมบูรณ์ และความจริง”
- ❖ แสวงหาการพัฒนาาร่วมกัน: มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ต่อทั้งสองฝ่าย และส่งเสริมความร่วมมือคุณภาพสูงภายใต้โครงการหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง (Belt and Road Initiative หรือ BRI) ภายใต้กลไกความร่วมมือ 17 กลไกตามกรอบการประชุมความร่วมมือจีน-รัฐอาหรับ และใช้ประโยชน์จากจุดแข็งของตน เพื่อสร้างพลังขับเคลื่อนในการพัฒนาด้านต่างๆ

ส่วนวิเคราะห์

- ❖ การต้อนรับ ปธน.สี จิ้นผิง ที่ฝ่ายซาอูฯ จัดขึ้น เป็นรัฐพิธีที่จัดขึ้นอย่างยิ่งใหญ่ แต่มีความอบอุ่นใกล้ชิดมากกว่าการต้อนรับ ปธน.โจ ไบเดน แห่งสหรัฐฯ ก่อนหน้านั้น เป็นสัญญาณของการเปลี่ยนแปลงในภูมิภาค และแนวโน้มที่อำนาจต่อรองจะไม่ได้ขึ้นอยู่กับประเทศมหาอำนาจ ดังจะเห็นได้จากที่ซาอูฯ ให้บริษัทหัวเว่ย เทคโนโลยี เป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีในประเทศ แม้ว่าสหรัฐฯ จะเพียงยกระดับการคว่ำบาตรต่อหัวเว่ย และพยายามขัดขวางไม่ให้ตะวันออกกลางใช้เทคโนโลยีของจีน เป็นต้น
- ❖ ความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐฯ และซาอูฯ ในกรณีคดีความของมกุฎราชกุมาร MBS เป็นประเด็นตึงเครียดอีกประเด็นหนึ่งที่ทำให้หลายประเทศในตะวันออกกลางมองว่า สหรัฐฯ กำลังถอนตัวออกห่างมากขึ้นเรื่อย ๆ และหันเหความสนใจไปยังภูมิภาคอื่นแทน ในขณะที่จีนกำลังแสดงความชัดเจนในความสัมพันธ์ด้านต่าง ๆ มากขึ้น
- ❖ การปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ของหลายประเทศในตะวันออกกลาง เช่น Saudi Vision 2030 Qatar National Vision 2030 และ Stanford Iran 2040 Project เป็นการปรับบทบาทโดยไม่ยึดติดกับข้อพิพาทระหว่างสหรัฐฯ กับ จีน หรือมหาอำนาจโลกที่เป็นผลดีต่อภูมิภาค เพราะจากการเป็น “ฝ่ายตั้งรับ” ตะวันออกกลางจะพลิกเกมสู่การเป็น “ฝ่ายรุก” ที่ “ไม่จำเป็นการเลือกข้าง แต่ต้องเลือกประเด็นที่จะเป็นผลประโยชน์ของประเทศหรือภูมิภาค”

ข้อเสนอแนะ

- ❖ การปรับบทบาทเพื่อรักษาสมดุลระหว่างสหรัฐฯ กับ จีน ในภูมิภาคตะวันออกกลาง เป็นตัวอย่างที่อาเซียนอาจนำมาใช้ในการรักษาสมดุลของมหาอำนาจในภูมิภาคได้เช่นกัน โดยไม่จำเป็นต้องเลือกข้างชาติใดชาติหนึ่ง

- ❖ ความสัมพันธ์ทางการทูตของไทยและความร่วมมือด้านต่าง ๆ ที่มีกับ ซาอุดี ซึ่งเป็นกลุ่มชนชาติมุสลิมเหมือนกัน อาจเป็นผลดีต่อการพัฒนาพื้นที่ จชต.ให้มีความเจริญ มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และลดปัญหาด้านความมั่นคงลงได้ โดยการมุ่งเน้นที่การผลิตและส่งออกสินค้าและบริการฮาลาล (Halal) ไปยังตะวันออกกลางซึ่งเป็นตลาดฮาลาลใหญ่ของโลก
- ❖ อาเซียนควรสานต่อความสัมพันธ์กับตะวันออกกลาง และจีน ด้วยการสร้างความร่วมมือแบบทวิภาคีทั้งในด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยี
- ❖ การเดินทางโครงการ Belt and Road Initiative (BRI) ของจีนในตะวันออกกลางอาจจะเป็นการเชื่อมต่อกับโครงสร้างพื้นฐานที่จีนสามารถไปลงทุนสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ซึ่งจะทำให้ เส้นทางการค้าผ่านระบบรางของจีน สามารถเชื่อมต่อได้ตั้งแต่เอเชียตะวันออกไปสิ้นสุดที่ทวีปแอฟริกา

อ้างอิง : สหรัฐฯ ออก โศกนาฏกรรมตะวันออกกลางแห่งซบจีน หนีถูกบีบ. <https://truth-foryou.co/83133/>
https://www.xinhua.com/high/325491_20221210
 CGTN: การประชุมสุดยอดจีน-รัฐอาหรับ สานต่อมิตรภาพดั้งเดิม ส่งเสริมประชาคมที่มีอนาคตร่วมกันและใกล้ชิดกันมากขึ้น <https://www.thaipr.net/general/3279461> <https://news.cgtn.com/news/2022-12-10/China-Arab-summit-fosters-closer-community-with-shared-future-1fCSHo3ndzq/index.htm>
 “ดีวันดีคืน บทบาทจีนในภูมิภาคตะวันออกกลาง” <https://mgronline.com/china/detail/9650000004281>
 “จีน-ซาอุดี” กระชับความร่วมมือเพื่อประโยชน์ของ 2 ประเทศ. <https://www.than-settakij.com/world/549683>
 “จับตา “สี จิ้นผิง” หวนเยือนซาอุดีครั้งแรกในรอบ 6 ปี” <https://www.pptvhd36.com/news/>

ภาพอนาคตสงครามรัสเซีย-ยูเครน ปี 2023

สถานการณ์ฯ ยังดำเนินต่อไปและถูกยกระดับขึ้น

ฝ่ายยูเครน มี สหรัฐฯ เป็นผู้สนับสนุนอาวุธยุทโธปกรณ์และอนุมัติเงินกู้พร้อมเงินช่วยเหลือทางการเงินแก่ยูเครน รวมไปถึงชาติพันธมิตรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น สหภาพยุโรปสนับสนุนยูเครนโดยการออกมาตรการคว่ำบาตรรัสเซียอย่างต่อเนื่อง พร้อมให้คำมั่นว่าจะยื่นเคียงข้างยูเครน เมื่อวันที่ 12 ต.ค.65 สหประชาชาติได้จัดประชุมสมัชชาใหญ่ ณ นครนิวยอร์ก เพื่อลงมติประณามรัสเซียต่อกรณีผนวกดินแดน 4 แคว้น (ลูฮันส์ค, โดเนตสค์, ซาโปริซเซีย และเคอร์ซอน) ของยูเครนเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของรัสเซีย

ในขณะที่ รัสเซียยังคงดำรงจุดมุ่งหมายในการผนวกดินแดนทั้ง 4 แคว้น ด้วยการประกาศกฎอัยการศึกใน 4 แคว้น ส่งผลให้สถานการณ์รัสเซีย-ยูเครนยังคงทวีความตึงเครียดและเกิดการปะทะกันอย่างต่อเนื่อง มีการตอบโต้กลับด้วยขีปนาวุธอัตโนมัติทำลายล้าง (Destructive Automatic Missiles) โดยรัสเซียมุ่งเน้นทำลายโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของยูเครน ส่งผลให้เกิดไฟฟ้าดับเป็นวงกว้างและประชาชนเสียชีวิตจำนวนมาก รวมทั้งชาวยูเครนทั่วประเทศกำลังเผชิญกับความยากลำบากจากสภาพอากาศที่หนาวเย็น ขณะที่ยูเครนก็ยังไม่ทำทีที่จะยอมจำนนต่อรัสเซีย ส่งผลให้สถานการณ์สงครามรัสเซีย-ยูเครน ยังคงยืดเยื้อต่อไป

ฉบับที่ 10/66 (3 - 6 ม.ค. 2566)

สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับยูเครนที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน มีชนวนเหตุสำคัญมาจากยูเครน ต้องการเข้าเป็นสมาชิกนาโต ซึ่งสร้างความไม่พอใจอย่างแรงกล้าต่อรัสเซีย ที่มองว่านาโตคือภัยคุกคามมาโดยตลอด ทั้งนี้แม้ปัจจุบันยูเครนยังไม่ได้เข้าเป็นสมาชิกของนาโต แต่เป็นเพียง “ประเทศหุ้นส่วน” (NATO’s partnerships) ซึ่งอาจจะได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในอนาคต โดยรัสเซียต้องการให้บรรดาชาติมหาอำนาจตะวันตกรับประกันว่า จะไม่รับยูเครนเข้าเป็นสมาชิกนาโต เพราะรัสเซียมองว่ายูเครนเปรียบเสมือนเป็นส่วนหนึ่งของรัสเซียโดยชาติพันธมิตร การเข้าร่วมนาโตจะทำให้ยูเครนเป็นอิสระจากอิทธิพลของรัสเซีย รวมทั้งยูเครนสามารถที่จะเข้าร่วมสหภาพยุโรปได้ โดยเมื่อวันที่ 24 ก.พ.65 ปธน.วลาดิมีร์ ปูติน ของรัสเซีย ได้รับรองให้รัฐโดเนตสค์และลูฮันส์คเป็นรัฐอิสระจากยูเครน และนำมาสู่การปฏิบัติการพิเศษทางทหารของกองทัพรัสเซียเข้าสู่รัฐดังกล่าวภายใน 24 ชั่วโมง โดยอ้างว่าเป็นการปฏิบัติการเพื่อปกป้องชาวรัสเซียจากการคุกคามของชาติตะวันตก

สถานการณ์ความตึงเครียดที่ทวีขึ้นเดือน ธ.ค. 65

- ยูเครน**
- ยูเครนต้องการให้ UN มีการจัดประชุมสันติภาพเพื่อยุติสงคราม ภายในสิ้น เดือน ก.พ.66
 - ยูเครนขอให้อินเดีย ซึ่งจะเป็ประธานการประชุม G20 ในวาระปี 2023 มุ่งผลักดัน “สูตรสันติภาพ” (Peace Formula) โดยที่อินเดียยังจุดยืนอย่างชัดเจนในการสนับสนุนให้รัสเซีย-ยูเครน หยุดการสู้รบและกลับเข้าสู่โต๊ะเจรจาสันติภาพ พร้อมกับใช้วิธีการทางการทูตเพื่อยุติข้อขัดแย้งและกระชับความร่วมมือ
 - ปธน.ยูเครน เดินทางไปเยือนสหรัฐฯ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณและขีปนาวุธป้องกันทางอากาศ (Patriot)

- สหรัฐฯ และพันธมิตรตะวันตก**
- โครงการความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมให้กับยูเครน เพื่อซ่อมแซมระบบส่งกำลัง ไฟฟ้า และจัดซื้ออุปกรณ์ไฟฟ้าใหม่ เพื่อความสามารถอยู่รอดได้ยามฉุกเฉินและในช่วงฤดูหนาว
 - สหรัฐฯ ให้ความช่วยเหลือทางทหาร โดยเน้นไปที่ระบบต่อต้านโดรน อุปกรณ์ป้องกันภัยทางอากาศ (Patriot) และยุทโธปกรณ์
 - สหรัฐฯ กดดันให้ UN ส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบอาวุธของรัสเซียที่ใช้ทำสงครามกับยูเครน

- รัสเซีย**
- มุ่งเน้นอุตสาหกรรมการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ในการสนับสนุนกองทัพรัสเซียในปี 66 เพื่อใช้ในการปฏิบัติการพิเศษทางทหารในยูเครน
 - รัสเซียยังคงทำการรุกอย่างต่อเนื่องในเมืองโดเนตสค์ ภูมิภาคดอนบาส สามารถยึดครองพื้นที่ได้มากขึ้น และล่าสุดใกล้เข้ายึดครองเมือง Bakhmut ได้สำเร็จ
 - รัสเซีย ได้ยื่นคำขาดให้ยูเครนปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อตกลงที่รัสเซียกำหนด
 - รัสเซียพร้อมใช้อาวุธนิวเคลียร์ในการโจมตีตอบโต้หรือชิงโจมตีล่วงหน้าเพื่อป้องกันประเทศจากการรุกรานของศัตรู

ภาพจากทัศนังสงครามรัสเซีย-ยูเครน ปี 2023

ฉากทัศน์ที่ 1 : ยึดเยื้อ (สงครามจะดำเนินไปในทิศทางเดิม)

- รัสเซียยังใช้รูปแบบการรบในลักษณะเดิม คือ การรุกคืบและมุ่งเป้าโจมตีระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานของยูเครนต่อไปตามยุทธวิธีการทำให้ข้าศึกอ่อนแอลงทีละน้อย
- หลังจากรัสเซียถอนทัพออกจากแคร์ซอน ยูเครนอาจมุ่งความสนใจไปที่เมืองเมลีโตโพล และเมืองแบร์ดิอันสค์ เพื่อตัดเส้นทางเชื่อมแผ่นดินของรัสเซียกับไครเมีย หากทำได้สำเร็จก็จะถือเป็นชัยชนะครั้งใหญ่ของยูเครน และเป็นสาเหตุที่รัสเซียพยายามเสริมกำลังทหารที่เมืองเมลีโตโพล
- สหรัฐฯ และรัสเซียอาจทำให้ความขัดแย้งยึดเยื้อออกไป (stalemate) จนทำให้รัสเซียอ่อนกำลังลงและยอมรับข้อตกลงสันติภาพที่เป็นประโยชน์ต่อสหรัฐฯ พันธมิตรนาโต้ และยูเครน
- สงครามยึดเยื้อ เพราะฝ่ายหนึ่งตั้งใจที่จะขยายสงครามออกไป เพื่อให้ฝ่ายตนเป็นฝ่ายชนะ หรือเพื่อเปิดโอกาสให้ประเทศที่ 3 เข้าวรมปฏิบัติการโดยสหรัฐฯ อาจเข้าแทรกแซงทางทหารโดยตรง เนื่องจากกองทัพยูเครนเริ่มล้มเหลว

ฉากทัศน์ที่ 2 : หยุด (เกิดการเจรจายุติสงคราม)

- สงครามจะยุติลงได้ต้องมาจากปัจจัยการเมืองภายในของรัสเซียที่ยอมรับว่าประเมินการรบผิดพลาด และเป็นฝ่ายถอนตัวออกจากสงคราม
- ชาตินิยมตะวันตกมีจุดยืนที่แข็งแกร่งในการสนับสนุนยูเครน แม้จะต้องเผชิญแรงกดดันในประเทศเรื่องค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการทำสงครามครั้งนี้ ซึ่งคาดว่าจะยึดเยื้อออกไป และจนถึงสิ้นปี 2023
- การจัดประชุมสันติภาพ เพื่อยุติสงคราม ผ่านองค์การสหประชาชาติ (UN) และการใช้วิธีการทางการทูตในการแก้ปัญหา

ฉากทัศน์ที่ 3 : บานปลาย (สงครามมีผู้เล่นมากขึ้น)

- เป้าหมายของแต่ละฝ่ายทั้งรัสเซียและสหรัฐฯ จะยกระดับสูงขึ้น และมุ่งมั่นที่จะเป็นฝ่ายชนะ
- สหรัฐฯ อาจเข้าร่วมสงครามเพื่อปกป้องยูเครนจากความพ่ายแพ้
- สงครามจะพัฒนาขยายตัวออกไปจนกลายเป็นสงครามใหญ่ในยุโรป หรือสงครามนิวเคลียร์ ซึ่งรัสเซียอาจตัดสินใจใช้อาวุธนิวเคลียร์ เนื่องจากเหตุผล 3 ประการ ได้แก่ (1) กลุ่มนาโต้และสหรัฐฯ เข้าวรสงคราม ทำให้ดุลทางทหารของรัสเซียเสียเปรียบต่อมหาอำนาจในการสู้รบตามพรมแดนของตนเอง การใช้อาวุธนิวเคลียร์จึงเป็นวิธีการเพื่อปกป้องสถานการณ์ (2) กองทัพอูเครนรบได้เปรียบด้วยตัวเองและยึดคืนดินแดนที่เสียไปคืนมาได้ ซึ่งจะเป็นภัยคุกคามร้ายแรงของรัสเซีย จึงต้องตอบโต้ด้วยอาวุธนิวเคลียร์ แต่จะไม่ถูกตอบโต้แบบเดียวกัน เพราะยูเครนไม่มีอาวุธนิวเคลียร์ และ (3) ภาวะที่สงครามมีสภาพราคาแพง ไม่มีการเจรจาทางการทูต และสร้างภาระต้นทุนทางสงครามแก่รัสเซีย การยุติสงครามจะเป็นประโยชน์ต่อรัสเซีย

ถอดบทเรียนจากสงครามรัสเซีย-ยูเครน

สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครนเป็นที่น่าติดตามอย่างใกล้ชิด แม้ว่าสมรรถนะของสงครามจะอยู่ห่างไกลจากประเทศไทย แต่ผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้น สามารถนำมาถอดเป็นบทเรียนต่อกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง ดังนี้

(1) ภาวะผู้นำ การตัดสินใจที่ผิดพลาดของผู้นำประเทศ อาจส่งผลให้เกิดความสูญเสียและความเสียหายต่อประเทศอย่างมหาศาล ไม่ว่าจะบ้านเมืองถูกทำลายจากการทำสงคราม หรือผลกระทบจากปัญหาเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงของสมรรถนะที่อาจขยายตัวเป็นสงครามนิวเคลียร์หรือสงครามโลกครั้งที่ 3 ได้

(2) รูปแบบของสงครามเป็นไปในลักษณะของสงครามลูกผสม (Hybrid Warfare) ผ่านการใช้เครื่องมือที่หลากหลาย นอกจากการใช้กำลังทหารและอาวุธ เช่น สงครามข้อมูลข่าวสาร (Information warfare) ที่ใช้ในกระดมมวลชนและมติมหาชน (Public Opinion) ในการกำหนดทิศทางการเมืองและสร้างความเข้าใจที่ผิดด้วยเทคโนโลยีต่าง ๆ การคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจ

(3) อาวุธทางทหารแนวใหม่ถูกนำมาใช้ในสนามรบ เช่น ซีปนาอูร์ พิสัยไกล และโดรนติดอาวุธ เป็นต้น ซึ่งกลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญต่อการทำสงครามในอนาคต

(4) ประเด็นด้านพลังงาน และเศรษฐกิจถือว่าเป็นเครื่องมือทางยุทธศาสตร์และเป็นตัวแปรที่สำคัญในการกำหนดทิศทางของสงครามได้

ข้อเสนอแนะสำหรับกำหนดท่าทีของไทยต่อสงครามรัสเซีย-ยูเครน

(1) ยึดมั่นในหลักการพื้นฐานอำนาจอธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดน สนับสนุนการเจรจาแก้ไขสถานการณ์โดยสันติวิธี สอดคล้องกับกฎบัตรสหประชาชาติและกฎหมายระหว่างประเทศ

(2) ควรวางตัวเป็นกลาง และดำเนินนโยบายด้วยความสมดุลโดยยึดถือผลประโยชน์ของประเทศเป็นหลักและดำเนินความสัมพันธ์ทั้งทางด้านการทูตและการเมืองระหว่างรัสเซีย-ยูเครนอย่างเท่าเทียมกัน

(3) กองทัพควรติดตามและประเมินสถานการณ์อย่างใกล้ชิด เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของไทยในอนาคต

ที่มา: <https://www.pptvhd36.com/news/%E0%B8%95%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%87%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%A8/187339> / <https://thestandard.co/zelenskyy-direct-call-to-narendra-modi/>

ทิศทางการเมืองมาเลเซียภายใต้การนำของอันวาร์ อิบราฮิม: พลกระบอกต่อไทย

ฉบับที่ 11/66 (10 - 13 ม.ค. 2566)

สถานการณ์การเมืองมาเลเซีย

ในช่วง 4 ปีที่ผ่านมาการเมืองภายในประเทศและเศรษฐกิจของมาเลเซียได้เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและผันผวนเป็นอย่างมาก เนื่องจากความไม่มีเสถียรภาพของรัฐบาลและการเปลี่ยนขั้วทางการเมืองของกลุ่มแนวร่วม ประกอบกับปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำที่เป็นผลกระทบมาจากแพร่ระบาดของ COVID-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน จนทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในการบริหารงานของรัฐบาล ปัญหาเหล่านี้ทำให้เกิดการลาออกและเปลี่ยนนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่ ดร. มหาเธร์ มูฮัมหมัด นายมูยิสดีน ยัสซิน และนายอิสมาอิล ซาบรี ยาacob จนนำไปสู่

การยุบสภา เมื่อวันที่ 10 ต.ค.65 และการเลือกตั้งทั่วไป ครั้งที่ 15 เมื่อ 19 พ.ย.65 ที่ผ่านมา

ผลการเลือกตั้ง ปรากฏว่าแนวร่วมพันธมิตรแห่งความหวัง (Pakatan Harapan: PH) ที่มีนายอันวาร์ อิบราฮิม เป็นผู้นำได้ที่นั่งมากที่สุด 82 ที่นั่ง ตามมาด้วยแนวร่วมพันธมิตรแห่งชาติ (Perikatan Nasional: PN) ของนายมูห์ยิดดิน ยัสซินได้ 73 ที่นั่ง และแนวร่วมแห่งชาติ (Barisan Nasional: BN) ของนายอิสมาอิล ยาacob 30 ที่นั่ง จากผลการเลือกตั้งดังกล่าวปรากฏว่าไม่มีพรรคใดได้ที่นั่งเกิน 112 ที่นั่งจากทั้งหมด 222 ที่นั่ง ทำให้ไม่มีแนวร่วมใดครองเสียงข้างมากในสภาตามเกณฑ์ที่สามารถจัดตั้งรัฐบาลเพียงพรรคเดียวได้ ส่งผลให้มาเลเซียประสบกับภาวะสภาแขวน

(Hung Parliament) เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของประเทศและยังส่งผลให้การเมืองมาเลเซียภายหลังการเลือกตั้งอยู่ในสถานะไม่แน่นอนและชะงักงันกว่า 5 วัน

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 24 พ.ย.65 สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งมาเลเซีย ทรงใช้พระราชอำนาจตาม มาตรา 40 (2)(a) และมาตรา 43 (2) (a) ของรัฐธรรมนูญมาเลเซีย แต่งตั้งนายอันวาร์ อิบราฮิม เป็นนายกรัฐมนตรีคนที่ 10 ของมาเลเซีย โดยมีแนวร่วมและพรรคการเมืองร่วมจัดตั้งรัฐบาล คือ แนวร่วมพันธมิตรแห่งความหวัง (PH) แนวร่วมแห่งชาติ (BN) พรรค Gabungan Parti Sarawak (GPS) จากรัฐซาราวัก พรรค Gabungan Rakyat Sabah (GRS) จากรัฐซาบฮ์ พรรค Warisan (Parti Warisan) พรรค Kesejahteraan Demokratik Masyarakat (Parti KDM) พรรค Bangsa Malaysia (PBM) และผู้สมัครอิสระ (Independent Candidates) รวม 148 ที่นั่ง จากนั้นนายอันวาร์ อิบราฮิม ได้ประกาศรายชื่อคณะรัฐมนตรี โดยแต่งตั้งตนเองให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอีกหนึ่งตำแหน่ง ซึ่งเป็นตำแหน่งที่อันวาร์ อิบราฮิม เคยทำหน้าที่มาแล้ว ในช่วงปี พ.ศ.2534 - 2541 ในยุครัฐบาลของ ดร.มหาเธร์ โมฮัมหมัด นอกจากนี้ยังแต่งตั้งอาห์หมัด ซาฮิด ฮามิดี (Ahmad Sahid Hamidi) ประธานพรรคอัมโน (United Malays National Organization: UMNO) เป็นรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาชนบทและภูมิภาค ซึ่งเป็นตำแหน่งสำคัญที่น่าจับตามอง เนื่องจากอาห์หมัด ซาฮิด ฮามิดี กำลังถูกดำเนินคดีเกี่ยวกับการคอร์รัปชัน²

ต่อมานายอันวาร์ อิบราฮิม ได้ผ่านการลงมติไว้วางใจจากสภาผู้แทนราษฎร ทำให้เป็นรัฐบาลที่ชอบธรรมและมีอำนาจในการบริหารประเทศ หลังจากนั้นนายอันวาร์ อิบราฮิม ได้เริ่มภารกิจด้านการต่างประเทศโดยได้เดินทางเยือนประเทศอินโดนีเซียเป็นประเทศแรก หลังเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี สำหรับนโยบายเกี่ยวกับไทยนั้น นายอันวาร์ อิบราฮิม ได้แต่งตั้งตันศรี ซุลกิฟลี ไซนัล อะบิติน อดีตผู้บัญชาการทหารสูงสุดของมาเลเซีย เป็นผู้อำนวยความสะดวกกระบวนการพูดคุยสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้คนใหม่ แทน ตันศรี อับดุลราฮิม โมฮัมหมัด นูร์ อดีตผู้บัญชาการตำรวจสันติบาลมาเลเซีย ซึ่งปฏิบัติหน้าที่มาตั้งแต่เดือน ส.ค.61³

ความท้าทายที่มาเลเซียจะต้องเผชิญ

การเมืองภายในประเทศ: จะเห็นได้ว่าการเลือกตั้งครั้งนี้ก็ประสบกับเหตุการณ์สภาแขวน ซึ่งไม่มีแนวร่วมใดได้คะแนนเสียงเกินครึ่ง จึงทำให้แนวร่วมรัฐบาลของนายอันวาร์ อิบราฮิม มาจากหลายแนวร่วมด้วยกัน รวมถึงการแต่งตั้งอาห์หมัด ซาฮิด ฮามิดี เป็นรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีคดีการทุจริตคอร์รัปชันที่อยู่ในกระบวนการทางกฎหมายจำนวนมาก เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้กลุ่ม BN ที่มีพรรคอัมโนเป็นผู้นำได้ที่นั่งน้อยกว่าที่ผ่านมา ด้วยเหตุผลดังกล่าวอาจส่งผลให้การแบ่งผลประโยชน์ของแนวร่วมรัฐบาลที่ไม่ลงตัว ตลอดจนภาพลักษณ์ของรองนายกรัฐมนตรีที่มีคดีทุจริตคอร์รัปชันอาจส่งผลให้ประชาชนไม่ยอมรับ จนเกิดการเปลี่ยนชื่อทางการเมืองที่อาจส่งผลต่อความมั่นคงและเสถียรภาพของรัฐบาลได้ แม้จะมีกฎหมายป้องกันการย้ายพรรค (Anti-hopping Law) ที่มีผลบังคับใช้เมื่อ ค.ศ.65 ที่ผ่านมา และระบุไว้ว่า “การย้ายพรรคสามารถทำได้ แต่จะต้อง

หมดสิทธิ์การเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” อย่างไรก็ตามกฎหมายดังกล่าวไม่ได้ห้ามการย้ายแนร่วม⁴ ดังนั้นการเมืองภายในประเทศของมาเลเซียจะยังคงความสับสนและไม่แน่นอนต่อไป

ด้านเศรษฐกิจ: รัฐบาลของนายอันวาร์ อิบราฮิม จะให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูเศรษฐกิจหลังการแพร่ระบาดของ COVID-19 เป็นอันดับแรก เนื่องจากเป็นปัญหาที่มีความสำคัญต่อประชาชนอย่างแท้จริง ซึ่งการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจเป็นสิ่งที่ยังอันวาร์ อิบราฮิม มีความเชี่ยวชาญเห็นได้จากการเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมาแล้ว และในครั้งนี้ก็ได้ดำรงตำแหน่งนี้อีกครั้ง ซึ่งหากสามารถที่จะแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจภายในประเทศได้ จนได้รับการยอมรับจากประชาชนทุกเชื้อชาติ ก็จะสามารถส่งผลอย่างสำคัญต่อความมั่นคงของรัฐบาล

แนวโน้มและผลกระทบต่อไทย

ไทยและมาเลเซียเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดกันและมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมาโดยตลอด ดังนั้นมาเลเซียภายใต้การนำของนายอันวาร์ อิบราฮิม ส่งผลกระทบต่อไทย ดังนี้

- 1. สถานการณ์ชายแดนภาคใต้ของไทย** จะเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น เนื่องจากนายอันวาร์ อิบราฮิม มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้นำระดับสูงของไทย เห็นได้จากในช่วงแรกที่ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ได้เชิญ พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ ซึ่งมีความสนิทสนมกันมานาน ให้เดินทางไปเยือนมาเลเซีย โดยได้หารือความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วย ทั้งนี้การพูดคุยเพื่อสันติสุขซึ่งได้พักไว้ชั่วคราว เนื่องจากมีการเลือกตั้งใหม่ในมาเลเซีย คาดว่าจะเดินทางต่อไป ผ่านตันศรี ซุลกิฟลี ไซนัล อะบิติน อดีตผู้บัญชาการทหารสูงสุดของมาเลเซีย ซึ่งเป็นผู้อำนวยความสะดวกคนใหม่
- 2. ปัญหาภัยคุกคามอื่น ๆ บริเวณชายแดน** ซึ่งไทยและมาเลเซียได้เผชิญร่วมกัน เช่น ปัญหายาเสพติด อาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหาหมอกควัน เป็นต้น เนื่องจากเป็นภัยคุกคามร่วมกันของทั้ง 2 ประเทศ และส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง ดังนั้นการแก้ไขปัญหาเหล่านี้อาจเป็นไปได้ในทิศทางที่ดีและเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้นในอนาคต

ข้อเสนอแนะ:

1. ไทยควรใช้โอกาสที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในมาเลเซีย กระชับความสัมพันธ์และความร่วมมือกับมาเลเซียในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนใต้
2. หน่วยงานความมั่นคงและกองทัพควรเสริมสร้างความร่วมมือในการจัดการกับภัยคุกคามที่เกิดขึ้นบริเวณชายแดนไทย-มาเลเซีย ทั้งปัญหาการค้าอาวุธผิดกฎหมาย การลักลอบค้าสิ่งผิดกฎหมาย ยาเสพติด ค้ามนุษย์ และอาชญากรรมข้ามชาติ และความท้าทายอื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของทั้งไทยและมาเลเซีย และถือเป็นภัยแทรกซ้อนที่ส่งผลกระทบต่อการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

อ้างอิง

¹สำนักข่าวกรองแห่งชาติ. (2565). รายงานสถานการณ์ต่างประเทศ. <https://www.nia.go.th/news/category/1/>

²ปรากฏศัพท์ ดาวเรือง. (2565). การเมืองอัตลักษณ์-Hate Speech กับการร่วมของ PH-BN หลังเลือกตั้งมาเลเซีย. <https://www.the101.world/identity-politics-hate-speech-after-malaysia-election/>

³สำนักข่าวอิศรา. (2565). รู้จัก “ตันศรี ซุลกิฟลี” ผู้อำนวยความสะดวกโต๊ะพูดคุยดับไฟใต้คนใหม่!. <https://www.isranews.org/article/south-news/other-news/115083-tansrizulki-fliepeace.html>

⁴เพ็ญพิชชา มุ่งงาม. (2566). ‘การเมืองในยุคอันวาร์ อิบราฮิม’ คุยกับปรากฏศัพท์ ดาวเรือง เมื่อมาเลเซียอยู่บนความไม่แน่นอน. <https://www.the101.world/one-on-one-malaysia-election-2022/>

แนวคิด Social Cohesion กับการสร้างสังคมที่มั่นคงและยั่งยืน

ฉบับที่ 12/66 (16-20 ม.ค. 2566)

สิ่งที่ปรารถนาหรือเป้าหมายในอุดมคติของประเทศชาติที่มั่นคงนั้น คือ การที่มีพลเมืองในสังคม ซึ่งมีความหลากหลาย และแตกต่างกัน มีความเป็นปึกแผ่นกัน ดังนั้น การสร้างสังคม และยั่งยืน จึงจำเป็นต้องมีการทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดความเป็นปึกแผ่นของสังคม

แนวคิดความเป็นปึกแผ่นของสังคม (Social Cohesion) เป็นแนวคิดที่พัฒนามาตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 โดยนักวิชาการและนักนโยบายทั้งภาครัฐและเอกชน ให้ความสนใจและนำแนวคิดไปประยุกต์ออกแบบเป็นนโยบายและการปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนให้เกิดความเป็นปึกแผ่นหรือบูรณาการทางสังคม ให้ชุมชนอยู่ดีกินดี สามารถนำมาปรับใช้จะช่วยสร้างเสริมและธำรงความเป็นปึกแผ่นเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมในความเป็นจริง ความมั่นคงทางสังคมถือว่าเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานสำคัญประการหนึ่งของสังคมมนุษย์ ด้วยลักษณะสังคมในปัจจุบันเป็นแบบพหุวัฒนธรรม (Multicultural Society) มีความแตกต่างด้านเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ ภาษา และศาสนา เป็นต้น ความแตกต่างเหล่านี้เป็นตัวขัดขวางความไว้วางใจ (Trust) และความร่วมมือ (Cooperation) ระหว่างสมาชิกในสังคม อย่างไรก็ตาม แม้แนวความคิดดังกล่าวมีจุดเริ่มต้นตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 ถึงปัจจุบัน แต่ก็มีวิธีแนวทางระเบียบวิธีวิจัยที่แตกต่างกัน โดยงานส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นจะเป็นของประเทศตะวันตก สำหรับประเทศไทยยังไม่ได้ได้รับความสนใจมากนัก ซึ่งสามารถแบ่งวิธีการวิเคราะห์วิจัยได้เป็น 3 แนวทาง ดังนี้

(1) **งานศึกษาในเชิงทฤษฎีและเชิงประจักษ์ (Theoretical and Empirical Studies)** เริ่มต้นจาก Emile Durkheim นักสังคมวิทยาชาวฝรั่งเศส ศึกษาเรื่อง “ความเป็นปึกแผ่นและความเชื่อมแน่นทางสังคม/ความปรองดองทางสังคม” (ค.ศ. 1897) ได้อธิบาย ความเป็นปึกแผ่น (Solidarity) ภาวะไร้ระเบียบ (Anomie) และความแปลกแยก (Alienation) มีความเข้าใจร่วมกันว่า ความมั่นคงทางสังคมอยู่บนพื้นฐานของการมีความสำนึกร่วมกัน (Shared Consciousness) และความร่วมมืออย่างยั่งยืนที่จะต่อต้านความรุนแรงและความขัดแย้ง ทั้งนี้ ในปลายศตวรรษที่ 19 ได้ขยายขอบเขตความสนใจไปยังมิติทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ซึ่งถูกนิยามว่าเป็นค่านิยมร่วม (Shared Values) และศตวรรษที่ 21 เริ่มมีการเชื่อมโยงกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ความเท่าเทียมกันทางสังคม และโอกาสที่เท่าเทียมกับบนพื้นฐานความรู้สึกร่วมถึงความไว้วางใจ มีความหวังและการตอบแทนซึ่งกันและกัน

(2) **งานศึกษาเชิงทดลอง (Experimental Studies)** เพื่อศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในเชิงความเชื่อมแน่นทางสังคม (Group Cohesiveness) พบว่า ภาวะผู้นำในแบบประชาธิปไตย ความสัมพันธ์แบบร่วมมือ การมีส่วนร่วมในชุมชนที่เชื่อมโยงกับความไว้วางใจ ความเห็นพ้องทางอารมณ์และการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และการสนับสนุนช่วยเหลือผู้อื่น โดยคุณลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ ถือว่าเป็น คุณลักษณะโดยรวมของทุนทางสังคม (Social Capital)

องค์ประกอบที่นำมาประเมินในทางสังคม		
ความสัมพันธ์ทางสังคม	ความเชื่อมโยง	การวางแนวทางที่พึงประสงค์
เครือข่ายทางสังคม: คุณภาพและปริมาณความสัมพันธ์ทางสังคมและเครือข่ายทางสังคม	ความรู้สึกเป็นเจ้าของ: การรับรู้ในฐานะสมาชิกของกลุ่ม ความรู้สึกของการมีส่วนร่วมในสังคม	ความรับผิดชอบต่อสังคม: ปกป้องผลประโยชน์ของสังคม แม้ว่าจะเป็นค่าใช้จ่ายของตนเอง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และความต้องการของสังคม
การมีส่วนร่วม: การมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่นการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และการมีส่วนร่วมทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น การมีส่วนร่วมในเครือข่ายอาสาสมัครต่าง ๆ	การระบอบ: ทั้งในระดับภูมิภาคหรือประเทศ เป็นการจัดอันดับความสำคัญข้อดีของปัจเจกบุคคล	ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน: ความร่วมมือและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
ความไว้วางใจ: ความไว้วางใจทั่วไปในสังคม เพื่อนมนุษย์ และในระบอบสถาบันทางการเมือง	-	การรับรู้ของระบอบทางสังคม: กฎเกณฑ์/ความรับผิดชอบทางสังคม: ความเคารพในสถาบันทางสังคม และปฏิบัติตามกฎของส่วนรวม (เช่นเดียวกับกฎที่เปลี่ยนแปลงระเบียบทางสังคม) หรือ การตีความและการอ้างถึงของบรรทัดฐานทางสังคม

(3) **งานศึกษาการวิเคราะห์เครือข่ายทางสังคม (Social Network Analysis's Studies)** เป็นงานที่อธิบายถึงโครงสร้างทางสังคม

เครือข่ายที่ส่งผ่านปัจเจกบุคคลและข้อผูกพันทางสังคมที่เชื่อมกันอยู่ ทั้งนี้ องค์การภาครัฐระดับสากลอย่างสภายุโรป (The Council of Europe) และองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (The Organization for Economic Co-operation and Development: OECD) ได้นิยามความเชื่อมแน่นทางสังคม/ความปรองดองที่มีลักษณะที่สอดคล้องกันว่าเป็นความสามารถของสังคมที่จะทำให้สมาชิกในสังคมมีความมั่นใจใจใจความ เป็นอยู่ที่ดีจากการลดความแตกต่างและหลีกเลี่ยงให้คนกลายเป็นสังคมชายขอบ โดยครอบคลุมลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ (1) มีความจงรักภักดีต่อกัน และกันและความเป็นปึกแผ่น (2) มีความสัมพันธ์ทางสังคมที่เหนียวแน่น และค่านิยมที่ยึดถือร่วมกัน (3) มีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งหรือเป็นส่วนสมาชิก (4) มีความไว้วางใจระหว่างปัจเจกบุคคลของสังคม (ชุมชน) และ (5) ลดความไม่เท่าเทียมกันและการกีดกันทางสังคม

UN¹ นิยามว่า การที่สังคมจะมีความปรองดอง/เหนียวแน่น ประชาชนทุกกลุ่มมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ และมีส่วนร่วม มีความรู้และความชอบธรรม แต่สังคมดังกล่าวต้องเคารพความหลากหลายของประชากรที่อาศัยอยู่ร่วมกัน รวมถึงในด้านทัศนคติด้วย

UNDP นิยามว่า เป็นสถานะของการบรรจบกันของสังคมหรือ “ความผูกพันร่วมกัน” ของผู้คนและกลุ่มต่าง ๆ ที่ใช้พื้นที่หรือดินแดนร่วมกัน โดยผู้คนเหล่านี้ มีความเชื่อมโยงเกี่ยวพันกันทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสถาบันทางสังคม

UNICEF² พิจารณาถึงการมีคุณภาพของการอยู่ร่วมกันระหว่างหลายกลุ่มภายใต้การดำเนินงานทางสังคมเดียวกัน

World Bank³ นิยามว่า ความเชื่อมโยงทางสังคมเข้าด้วยกัน ส่งเสริมความสามัคคี ความรู้สึกของชุมชนและระดับความมุ่งมั่นในการส่งเสริมความดีในส่วนรวม นอกเหนือจากความสัมพันธ์ทางสังคมที่เป็นตัวเชื่อมระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์และศาสนาแล้ว ความเชื่อมโยงในแนวตั้งของสถาบันของรัฐและปฏิสัมพันธ์ระหว่างชุมชนที่สามารถทำให้ประชาชนสามารถเชื่อมประสานความเป็นปึกแผ่นของสังคมได้มากยิ่งขึ้น โดยมีความครอบคลุม โปร่งใสและตรวจสอบได้ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการยอมรับในบรรทัดฐานและกฎที่มีความเท่าเทียมและเสมอภาคกันของสังคมและชาติ รวมถึงการเข้าถึงการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานของประชาชนด้วย

The Council of Europe⁴ นิยามว่า ความสามารถทางสังคมในการรับรองความเป็นอยู่ที่ดีของสมาชิก โดยการลดความเหลื่อมล้ำให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด และหลีกเลี่ยงการกระทำที่ทำให้รู้สึกถึงความไม่ชอบ เพื่อจัดการกับปัญหาความขัดแย้งและความแตกแยกทางสังคม และเพื่อให้แน่ใจได้ว่าวิธีการเหล่านี้จะทำให้ทุกคนสามารถได้รับสวัสดิการอย่างเท่าเทียม ดังนั้น การค้นหาจุดร่วมของความสามัคคีปรองดองทางสังคม จำเป็นต้องบรรลุถึงสันติภาพ ประชาธิปไตยและการพัฒนาในการเชื่อมโยงในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้ (1) ความสัมพันธ์ทางสังคม (2) ความเชื่อมโยง (3) การมุ่งสู่ประโยชน์ส่วนรวม และ (4) ความเสมอภาค ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ จำเป็นต้องควบคู่ไปกับการมีธรรมาภิบาล การเคารพสิทธิมนุษยชน และความรับผิดชอบส่วนบุคคล โดยความสามัคคีทางสังคมไม่ใช่อุดมคติ แต่เป็นวัตถุประสงค์ที่สามารถบรรลุถึงเป้าหมายของกระบวนการสร้างสังคมและประเทศให้มีความสงบสุขได้

ทั้งนี้ สามารถสรุปได้ว่า “Social Cohesion” คือ กระบวนการทางสังคมที่ดำเนินอย่างต่อเนื่อง โดยสมาชิกของสังคมต่างยึดถือค่านิยมและอัตลักษณ์พื้นฐานร่วมกัน (Shared Values and Common Identity) การมีความรู้สึกร่วมถึงการมีส่วนร่วมความเป็นเจ้าของ (Sense of Belonging) อันจะก่อให้เกิดความเห็นพ้องร่วมกัน (Consensus) หรือที่เรียกว่า สำนึกร่วมกัน (Conscience Collective) ซึ่งเป็นไปโดยสมัครใจประกอบกับต้องมีความตระหนัก (Recognition) และความอดทน (Tolerance) ต่อผู้ที่มี

ความแตกต่าง ทั้งนี้ กระบวนการในการฟื้นฟูหรือรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือระหว่างกลุ่มบุคคลที่มีความไม่ลงรอยหรือความไม่เห็นพ้องร่วมกันในสถานการณ์หรือจุดยืนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยมีเป้าหมายเพื่อ

¹ UNICEF, Key Peace building Concepts for Peacebuilding, Education and Advocacy (PBEA). East Asia and Pacific Desk Review and Situation Analysis. 2014.
² Key Peace building Concepts for the Peace building, Education, and Advocacy (PBEA) programme, UNICEF
³ Nat J. Colletta et al, Social Cohesion and Conflict Prevention in Asia: Managing Diversity through Development, The World Bank, 2001

สร้างความสามัคคีหรือการเชื่อมความแตกต่างให้กลับมาสู่สภาพที่เหมาะสมได้ พร้อมทั้งสนับสนุนสิทธิและโอกาสในสังคมอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรมให้ได้มากที่สุด

⁴ New Strategy and Council of Europe Action Plan for Social Cohesion, 2010 <http://www.coe.int/t/dg3/socialpolicies/>
^{*} UNDP (N.P). Social Cohesion Framework: Social Cohesion for Stronger Communities (Search for Common Group).
^{*} UNDP (2015). Predicting Peace The Social Cohesion and Reconciliation Index as a Tool for Conflict Transformation. 2nd.

ความสำเร็จในการจัดตั้งกองทัพที่ 4 ของสิงคโปร์

ฉบับที่ 13/66 (23 - 27 ม.ค. 2566)

การจัดตั้งกองทัพดิจิทัลและข่าวกรอง (Digital and Intelligence Service: DIS)
 เมื่อวันศุกร์ที่ 28 ตุลาคม 2565 กองทัพลิงคโปร์ (Singapore Armed Force : SAF) ได้จัดตั้งกองทัพดิจิทัลและข่าวกรอง (Digital and Intelligence Service : DIS) ขึ้น เพื่อให้ได้ข่าวกรองอย่างทันที่ ปกป้องสิงคโปร์จากภัยคุกคาม การโจมตีทางไซเบอร์ และสงครามอิเล็กทรอนิกส์ และมีหน้าที่ปกป้องดูแลดิจิทัลโดเมน (Digital Domain) ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของกองทัพสิงคโปร์อย่างบูรณาการ กองทัพดิจิทัลและข่าวกรองจะช่วยเพิ่มความปลอดภัยให้กับกองทัพสิงคโปร์ บูรณาการระบบควบคุมบังคับบัญชา และขีดความสามารถทางไซเบอร์ และมีผลทำให้กองทัพสิงคโปร์มีกำลังพลที่สามารถตอบสนองการปฏิบัติงานด้านดิจิทัลของสิงคโปร์ได้อย่างรวดเร็ว

ลำดับเหตุการณ์สำคัญในการจัดตั้งกองทัพดิจิทัลและข่าวกรอง (Digital and Intelligence Service: DIS)

กองทัพสิงคโปร์ได้มีการดำเนินการ¹ และลำดับเหตุการณ์ที่สำคัญในการเตรียมความพร้อมอย่างรอบด้านก่อนการจัดตั้งเหล่าทัพที่ 4 ดังนี้

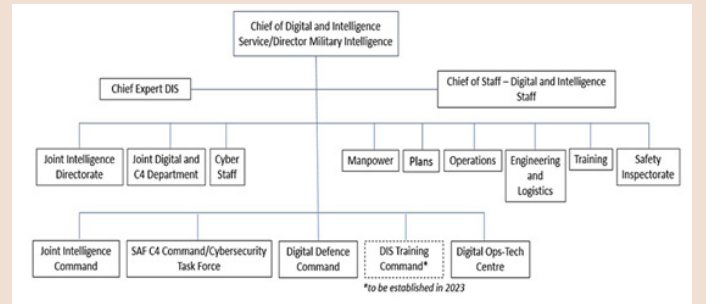
- 1) ในปี พ.ศ. 2555 ได้มีการจัดตั้ง C4I Community ซึ่งถือเป็นก้าวสำคัญในการเปลี่ยนแปลงกองทัพให้เป็นกองกำลังที่มีเครือข่ายและมีความรู้รวบรวมหน่วยระบบบัญชาการและควบคุมหน่วยข่าวกรอง และบุคลากรจากทั่วทั้งกองทัพสิงคโปร์
- 2) ในปี พ.ศ. 2558 กองทัพได้พัฒนาศักยภาพด้วยการ ส่งทีมวิเคราะห์ภาพเข้าร่วมภารกิจแนวร่วมต่อต้านกลุ่มก่อการร้ายไอเอส (Islamic State of Iraq and Syria : ISIS) ในคูเวต
- 3) ในปี พ.ศ. 2560 ได้มีการก่อตั้ง “องค์กรป้องกันทางไซเบอร์” (Defense Cyber Organisation : DCO) ขึ้นเพื่อเป็นผู้นำ สนับสนุน และประสานงานด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ของกองทัพและรัฐบาล
- 4) ในปี พ.ศ. 2561 มีโครงการ Cyber Full-time National Service (Cyber NSF) เพื่อดึงดูดและฝึกอบรมกำลังพลที่มีความสนใจ ร่วมเรียนรู้ เพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านไซเบอร์
- 5) ในปี พ.ศ. 2562 ได้มีการพัฒนา² C4X (Command, Control, Communications, Computers) Experts หรือ C4X) โดยเพิ่มด้านผู้เชี่ยวชาญ (Expert) และผู้เชี่ยวชาญด้านการป้องกันไซเบอร์ (Defence Cyber Expert : DCX) เพื่อสนับสนุนการพัฒนาแรงงานทางไซเบอร์ที่มีทักษะสูงและสามารถเสริมสร้างความมั่นคง ปลอดภัยทางไซเบอร์ของสิงคโปร์
- 6) ในปี พ.ศ. 2563 ได้มีการเพิ่มขีดความสามารถด้านข่าวกรอง และการต่อต้านการก่อการร้าย รวมถึงจัดตั้งคณะทำงานด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity Task Force) และได้มีการบรรจุ C4I เข้าไปในหลักสูตรโรงเรียนนายร้อย (Officer Cadet School : OCS) และ
- 7) วันที่ 2 มีนาคม 2565 แลถการณ์โดย Ng Eng Hen รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมสิงคโปร์ระบุว่า กองทัพลิงคโปร์มีแผนจัดตั้ง “เหล่าทัพที่ 4” (Fourth service) ซึ่งจะรวบรวมและขยายขีดความสามารถด้านต่าง ๆ ของประเทศในด้านดิจิทัล

โดยได้แต่งตั้งให้ พลตรี Lee Yi-Jin เป็นผู้บัญชาการกองทัพดิจิทัลและข่าวกรอง³ มีอายุราชการ 23 ปี ซึ่งเคยได้รับแต่งตั้งในตำแหน่งสำคัญหลายครั้ง เช่น ผู้ช่วยเสนาธิการด้านแผน (Assistant Chief of the General Staff : Plans) และหัวหน้ากลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงกลาโหม (Army and Group Chief, Policy and Strategy) ปฏิบัติหน้าที่ผู้บัญชาการคณะทำงานติดตามด้านสุขภาพ (Health Surveillance Task Force) เมื่อปี พ.ศ. 2563 นอกจากนี้ ยังเป็นผู้วางรากฐานในการก่อตั้งกองทัพดิจิทัลและข่าวกรองอีกด้วย

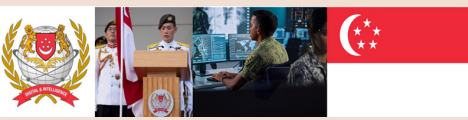
โครงสร้างของกองทัพดิจิทัลและข่าวกรอง (DIS)

กองทัพดิจิทัลและข่าวกรอง⁴ มีผู้บัญชาการกองทัพดิจิทัลและข่าวกรอง (Chief of Digital and Intelligence Service : CDI) เป็นผู้บังคับบัญชา มีหัวหน้าฝ่ายเสนาธิการ (Chief of Staff – Digital and Intelligence Staff: COS-DS) และหัวหน้าผู้เชี่ยวชาญ (Chief Expert DIS : CXDI) ให้คำแนะนำ มีหน่วยขึ้นตรง ประกอบด้วย กรมเสนาธิการไซเบอร์ กรมข่าวร่วม กรมดิจิทัล และระบบควบคุมบังคับบัญชาฯ รวมมี 4 กองบัญชาการ ได้แก่ กองบัญชาการข่าวกรองร่วม กองบัญชาการควบคุมบังคับบัญชา/กองกำลังเฉพาะกิจรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ กองบัญชาการป้องกันดิจิทัล และกองบัญชาการฝึกกองทัพดิจิทัลและข่าวกรอง และ 1 ศูนย์ปฏิบัติการทางเทคนิคดิจิทัล

บทวิเคราะห์จากการจัดตั้งกองทัพดิจิทัลและข่าวกรอง (DIS) ของสิงคโปร์

1. ทำให้สามารถจัดทำข่าวกรองที่ถูกต้อง แม่นยำ ทันต่อเวลา เพื่อแจ้งเตือนล่วงหน้า และสนับสนุนการตกลงใจในการปฏิบัติการทางทหาร และยกระดับความรู้ด้านดิจิทัลของกำลังพลในกองทัพให้สามารถตอบสนองความต้องการในการปฏิบัติงานด้านดิจิทัลของสิงคโปร์ได้อย่างรวดเร็ว เพื่อเป็นการยกระดับการทำงานด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ของกองทัพ
2. ทำให้สามารถปกป้องเครือข่าย พรหมแดนดิจิทัลของกองทัพ ตลอดจนสร้างระบบนิเวศทางดิจิทัลของประเทศที่แข็งแกร่งขึ้นในรัฐบาลหน่วยงานด้านความมั่นคง และภาคส่วนสำคัญของเศรษฐกิจ
3. เป็นการสร้างโอกาสในการพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ทางดิจิทัลร่วมกับต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยกองทัพสิงคโปร์มีเป้าหมายหลักคือ การปรับเปลี่ยนไปสู่กองทัพยุคที่สาม (The 3rd Generation SAF) ปรับปรุงรูปแบบกองทัพ ใช้เทคโนโลยีเข้ามาทดแทนกำลังพล เช่น อากาศยานไร้คนขับ ปัญญาประดิษฐ์ วิทยาการหุ่นยนต์ (Robotics) เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ กองทัพอากาศพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. ด้านบุคลากร : ไทยควรผลิตและสร้างบุคลากรให้มีความชำนาญ รวมทั้งเสริมทักษะและขีดความสามารถด้านดิจิทัลเพื่อให้รู้เท่าทันและรองรับภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง
2. ด้านเทคโนโลยี : ไทยควรเตรียมพร้อมทางด้านเทคโนโลยีทั้ง (Hardware) โครงสร้างพื้นฐาน อุปกรณ์ เครื่องมือและเทคโนโลยี รวมทั้งด้าน (Software) โปรแกรมต่าง ๆ และระบบปฏิบัติการที่มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ
3. ด้านประสิทธิภาพ : ไทยควรมีการบูรณาการและประสานการทำงานร่วมกันระหว่างเหล่าทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงอื่น ๆ ให้มี

การเชื่อมโยงเครือข่าย และประสานการปฏิบัติการข่าวกรองผ่านระบบไซเบอร์ รวมถึงการรับมือเมื่อมีเหตุการณ์ถูกโจมตีหรือป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่จะเกิดขึ้น

อ้างอิง

- 1 ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. (๒๕๖๕). เหล่าทัพที่ ๔ (Fourth service) “The Digital and Intelligence Service (DIS)” ของกองทัพ สังกัดไปรษณีย์. https://www.sscthailand.org/uploads_ssc/research_202206061654504633119596.pdf
- 2 <https://www.mindef.gov.sg/web/portal/mindef/news-and-events/latestreleases/article-detail/2012/april/2012apr02-News-Releases-02178>
- 3 The Straittimes. (2022). <https://www.straitstimes.com/singapore/saf-s-digital-and-intelligence-service-formed-to-safeguard-s-pore-against-digital-threats>.
- 4 Blockdit. (2565). <https://www.blockdit.com/posts/6369d380d23092f52fd048be>.

ฟิลิปปินส์อนุญาตให้สหรัฐฯ ขยายการเข้าถึงฐานทัพเพิ่มอีก 4 แห่ง

ฉบับที่ 14/66 (20 - 24 ก.พ. 2566)

เมื่อ 1 ก.พ.66 กระทรวงกลาโหมฟิลิปปินส์ และกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ได้ออกแถลงการณ์ ระบุถึงการที่ฟิลิปปินส์อนุญาตให้กองทัพสหรัฐฯ ขยายการเข้าถึงฐานทัพในฟิลิปปินส์เพิ่มอีก 4 แห่ง รวมเป็น 9 แห่ง ภายใต้ข้อตกลงการขยายความร่วมมือด้านการทหาร (2014 Enhanced Defense Cooperation Agreement: EDCA) ที่ลงนามมาตั้งแต่ปี 57 อย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสนับสนุนการฝึกซ้อม ฝึกผสม และการทำงานร่วมกัน (Interoperability) ระหว่างกองทัพของทั้งสองฝ่าย โดยแถลงการณ์ดังกล่าวระบุว่า EDCA จะทำให้ความเป็นพันธมิตรของทั้งสองประเทศแข็งแกร่งและยืดหยุ่น และจะช่วยปรับปรุงขีดความสามารถทางทหารของฟิลิปปินส์ให้ทันสมัยมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ สหรัฐฯ จะจัดสรรงบประมาณกว่า 82 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สำหรับการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ 5 แห่งเดิม² ภายใต้ EDCA ได้แก่ (1) Fort Magsaysay, Nueva Ecija (2) Basa Air Base, Pampanga (3) A. Bautista Air Base, Palawan (4) B. Ebuena Air Base, Cebu และ (5) Lumbia Air Base, Cagayan De Oro และจะเร่งดำเนินการในการกำหนดแผนการลงทุนสำหรับที่ตั้ง 4 แห่งใหม่ ซึ่งจะทำให้สหรัฐฯ สามารถเข้าถึงสถานที่ต่าง ๆ และสามารถหมุนเวียนกองทหารไปยังฐานทัพทั้งหมด 9 แห่งทั่วฟิลิปปินส์³

EDCA: การริ้วพันพันธมิตรของสหรัฐฯ ในภูมิภาค

ฟิลิปปินส์และสหรัฐฯ มีความร่วมมือทางการทหารที่สำคัญ ได้แก่ “สนธิสัญญาป้องกันร่วมปี 2494” (1951 Mutual Defence Treaty: MDT) ซึ่งทำหน้าที่เป็นรากฐานสำหรับความร่วมมือด้านความมั่นคงอย่างใกล้ชิดระหว่างฟิลิปปินส์และสหรัฐฯ ในการรักษาและพัฒนาขีดความสามารถในการป้องกันตนเองและส่วนรวม

EDCA เป็นข้อตกลงภายใต้ขอบเขตของ MDT มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการดำเนินการตาม MDT ดังนี้ (1) การทำงานร่วมกัน (2) การเสริมสร้างศักยภาพ (3) ความมั่นคงทางทะเล (4) การสร้างความตระหนักรู้ทางทะเล (Maritime Domain Awareness) และ (5) การตอบสนองด้านการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติ โดยมีข้อตกลงการเยือนของกองกำลังระหว่างกัน ปี 41 (1998 Visiting Forces Agreement: VFA) ให้การคุ้มครองสถานะทางกฎหมายสำหรับบุคลากรของกองทัพสหรัฐฯ ในฟิลิปปินส์โดย EDCA อนุญาตให้กองทัพสหรัฐฯ สามารถเข้าถึงสถานที่ที่ตกลงกันไว้ในฟิลิปปินส์แบบผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันไป เพื่อการฝึกกิจกรรมการฝึกซ้อม/ ฝึกผสม ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และความร่วมมือด้านความมั่นคง

EDCA มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ ⁴	
1. ข้อกำหนดที่ชัดเจนว่าสหรัฐฯ จะ “ไม่ตั้งฐานทัพหรือฐานทัพถาวรในฟิลิปปินส์” (Not Establish a Permanent Military Presence or Base in the Philippines)	7. สหรัฐฯ จะต้องถ่ายโอน หรือซื้อวัสดุสำหรับยุทธโประภณในการเสริมศักยภาพด้านการป้องกันของกองทัพฟิลิปปินส์
2. กองทัพฟิลิปปินส์เป็นเจ้าของและควบคุมการเข้าถึง ตลอดจนการใช้พื้นที่ที่กำหนดโดยสหรัฐฯ	8. การห้ามไม่ให้อาวุธนิวเคลียร์เข้ามาในฟิลิปปินส์ และการอ้างอิงถึงพันธกรณีที่เกี่ยวข้องของทั้งสองฝ่ายภายใต้สนธิสัญญาห้ามอาวุธเคมีและอนุสัญญาอาวุธชีวภาพ
3. กองทัพสหรัฐฯ จะต้องได้รับความยินยอมล่วงหน้าจากกองทัพฟิลิปปินส์ ฟิลิปปินส์เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการรักษาความปลอดภัยของสถานที่ที่ตกลงกัน	9. ความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้าของทั้งสองฝ่ายในการปกป้องสิ่งแวดล้อม สุขภาพของมนุษย์ และความปลอดภัย
4. ผู้บัญชาการฐานของกองทัพฟิลิปปินส์สามารถเข้าถึงพื้นที่ทั้งหมด	10. ความพึงพอใจของผู้จัดหาสินค้า ผลิตภัณฑ์ และบริการของฟิลิปปินส์ในการจัดซื้อจัดหาของสหรัฐฯ และ
5. ฟิลิปปินส์เป็นเจ้าของโครงสร้างพื้นฐานที่สร้างโดยกองทัพสหรัฐฯ	11. การปรึกษาหารือเป็นประจำเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อตกลง
6. การแบ่งปันและการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกร่วมกันในสถานที่ที่ตกลงกัน รวมถึงสถานที่ที่สร้างขึ้นโดยกองทัพสหรัฐฯ	

แม้แถลงการณ์จะยังไม่ได้ระบุถึงที่ตั้งฐานทัพของสหรัฐฯ ในฟิลิปปินส์อย่างชัดเจน แต่พื้นที่ที่น่าจะเป็นไปได้ คือ (1) จังหวัดคากายัน (Cagayan) ตั้งอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะลูซอน (2) จังหวัดอิซาเบลา หรือจังหวัดบาซิลัน (Isabela) เป็นจังหวัดที่ใหญ่เป็นอันดับสองของฟิลิปปินส์ (3) จังหวัดซัมบาลัส (Zambales) เป็นจังหวัดในเขตกิตนางลูซอน เกาะลูซอน และ (4) จังหวัดปาลาวัน (Palawan) ซึ่งเป็นพื้นที่พิพาทในทะเลจีนใต้ระหว่างฟิลิปปินส์และจีน

บทวิเคราะห์

จากสถานการณ์ดังกล่าวมีอาจปฏิเสธถึงความหวาดระแวงด้านความมั่นคงที่จะเกิดขึ้นต่อภูมิภาค ดังนี้

1. การแข่งขันของชาติมหาอำนาจในภูมิภาคที่เข้มข้นมากยิ่งขึ้น หาก EDCA สำเร็จตามเป้าหมาย จะทำให้กองทัพสหรัฐฯ สามารถเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวก และสามารถวางกำลังในท่าเรือและท่าอากาศยานในฟิลิปปินส์ อันจะสนับสนุนให้สหรัฐฯ มีที่ตั้งทางยุทธบริเวณครอบคลุมพื้นที่ทางยุทธศาสตร์สำคัญ เช่น ช่องแคบไต้หวันและทะเลจีนใต้ ซึ่งถือ

เป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญของการวางกำลังทางยุทธศาสตร์ของชาติมหาอำนาจในภูมิภาค อย่างไรก็ตาม หลังจากเหตุการณ์ดังกล่าว นายกรัฐมนตรีก็มพูชาได้เยือนจีน ระหว่าง 9 - 11 ก.พ.66 โดยกัมพูชาให้การสนับสนุนนโยบายจีนเดียว และจะไม่พัฒนาความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการกับไต้หวัน อีกทั้งเห็นพ้องว่ากรณีจีนเจียงไม่ใช้ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ เมื่อ พ.ย.65 สหรัฐฯ ได้แจ้งข้อกังวลเกี่ยวกับการปรับปรุงฐานทัพเรือเรียม และเน้นย้ำถึงความโปร่งใสเกี่ยวกับกิจกรรมทางทหารของจีน ต่อนายกรัฐมนตรี ฮุน เซน ของกัมพูชา ซึ่งสะท้อนถึงการแข่งขันของชาติมหาอำนาจในภูมิภาค

2. เพิ่มแรงปะทุให้กับสถานการณ์ในช่องแคบไต้หวัน EDCA จะสนับสนุนการส่งกำลังของสหรัฐฯ หากเกิดสถานการณ์วิกฤตในช่องแคบไต้หวัน⁶ เนื่องจากบริเวณตอนเหนือสุดของเกาะลูซอน อยู่ห่างจากเกาะไต้หวันเพียง 300 กิโลเมตร ซึ่งถือว่าเป็นดินแดนที่อยู่ใกล้ไต้หวันมากที่สุด รองจากจีน อันจะเห็นได้จากการเยือนไต้หวันของ นางแนนซี เพโลซี ประธานสภาผู้แทนราษฎรสหรัฐฯ เมื่อ ส.ค.65 ที่ผ่านมา เอกอัครราชทูตฟิลิปปินส์ประจำสหรัฐฯ กล่าวว่า สหรัฐฯ สามารถใช้ฐานทัพฟิลิปปินส์ในความขัดแย้งในไต้หวันได้ หากมีความสำคัญต่อความมั่นคงของฟิลิปปินส์

3. กรณีดังกล่าวอาจกระตุ้นให้บางประเทศ แสดงความแข็งกร้าว จนเป็นอุปสรรคในการจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (Code of Conduct in the South China Sea: COC) ให้เสร็จสมบูรณ์ได้ในอนาคต ทั้งนี้ ภายใต้ EDCA ดังกล่าว ฟิลิปปินส์และสหรัฐฯ เห็นชอบที่จะรื้อฟื้นการลาดตระเวนร่วมในทะเลจีนใต้อีกครั้งหลังจากยกเลิกไปในสมัยอดีตประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ นายโรดริโก ดูเตอร์เต เมื่อปี 59 - 65 ที่ผ่านมา

4. ไทยอาจถูกกดดันจากประเทศมหาอำนาจ โดยเฉพาะการกลับมา รื้อฟื้นพันธมิตรทางทหารและยกระดับความสัมพันธ์ของพันธมิตรที่เกี่ยวข้องในรูปแบบต่าง ๆ การเสนอการฝึกซ้อม และการกลับขอใช้ฐานทัพทางทหารเดิมในภูมิภาค เช่น การที่สหรัฐฯ จะส่งกำลังพลเข้าร่วมการฝึก Cobra Gold ครั้งที่ 42 ประจำปี 66 ในไทย ซึ่งนับเป็นการส่งกำลังพลของสหรัฐฯ จำนวนมากที่สุดในรอบ 10 ปี⁷ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะต่ออาเซียนและประเทศไทย

1. อาเซียนควรยืนยันแสดงเจตนารมณ์และเน้นย้ำถึงข้อผูกพันของประเทศสมาชิกอาเซียนตาม ปฏิญญาว่าด้วยเขตแห่งสันติภาพ เสรีภาพ และการวางตัวเป็นกลาง (Zone of Peace, Freedom and Neutrality : ZOPFAN) ซึ่งการวางตัวเป็นกลาง หมายถึง การไม่เข้าไปมีบทบาทในความขัดแย้งทางสงครามระหว่างรัฐอื่น ๆ ตลอดจนจะต้องไม่ใช้กำลังก่อให้เกิดสงครามและไม่เข้าร่วมสงครามใด ๆ เว้นแต่จะถูกรุกราน อีกทั้งยังต้องละเว้นจากการเข้าร่วมเป็นภาคีสันติสัญญาทางทหาร สันติสัญญาอนุญาตให้กองทัพต่างชาติใช้ดินแดนตนเป็นฐานทัพ และมีกองทัพป้องกันตนเองที่ไม่ต้องพึ่งพาต่างชาติ เป็นต้น

2. ความกังวลต่อกรณีดังกล่าว อาจทำให้จีนเข้ามาปฏิสัมพันธ์กับภูมิภาค รวมทั้งประเทศไทยมากขึ้น ดังนั้นไทยจึงควรแสวงประโยชน์จากการเข้ามาปฏิสัมพันธ์ของทั้งจีนและสหรัฐฯ ให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของกองทัพ ทั้งด้านการฝึก การศึกษา และการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัย ควบคู่กับการดำเนินความสัมพันธ์กับทั้งจีนและสหรัฐฯ อย่างสมดุล

3. ภายใต้บริบทของการแข่งขันที่เข้มข้นของมหาอำนาจในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน การก่อสร้างหรืออนุญาตให้ต่างชาติใช้โครงสร้างพื้นฐานที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์นั้นจะต้องพิจารณาให้ละเอียดรอบคอบ เพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ ในขณะที่เดียวกันต้องไม่เป็นการสร้างความหวาดระแวงอันนำไปสู่ความขัดแย้งของมหาอำนาจในพื้นที่ประเทศไทย

4. หน่วยงานความมั่นคงและกองทัพไทย ควรติดตามสถานการณ์เกี่ยวกับกรณีที่ฟิลิปปินส์อนุญาตให้สหรัฐฯ ขยายการเข้าถึงฐานทัพ เพื่อให้สามารถประเมินสถานการณ์และกำหนดท่าทีที่เหมาะสมต่อไป

อ้างอิง

¹ U.S. Department of Defense, <https://www.defense.gov/News/Releases/Release/Article/3285566/philippines-us-announce-four-new-edca-sites/>
² Office of the President of the Philippines, National Coast Watch Council Secretariat, <https://ncws.gov.ph/enhanced-defense-cooperation-agreement/>
³ CNN World, <https://edition.cnn.com/2023/02/01/asia/us-philippines-base-access-agreement-intl-hnk-ml/index.html>
⁴ Office of the President of the Philippines, อ้างแล้ว
⁵ TIME, <https://time.com/6252750/philippines-us-military-agreement-china/>
⁶ ISEAS, <https://fulcrum.sg/bound-to-comply-the-philippines-one-china-policy-and-mutual-defense-treaty-with-the-us/>
⁷ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ, <https://www.nia.go.th/news/page/3640/>

การคิดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic thinking) “กระบวนการคิดภายใต้บริบทต่าง ๆ ของงานเพื่อการบรรลุเป้าหมาย”

ฉบับที่ 15/66 (27 - 3 มี.ค. 2566)

การคิดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic thinking) เกิดจากการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันจากโลกภายนอกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคม ปีบึงคับให้ทุกองค์กรต้องมีการปรับตัว เพื่อความอยู่รอดขององค์กรและการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่เปลี่ยนแปลงนั้นให้เป็นโอกาสในการสร้างมูลค่าให้เกิดขึ้นด้วยการผสมผสานการคิดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Thinking) เข้าไป ขณะนี้ในระดับปัจเจกบุคคล การคิดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Thinking) จะช่วยให้บุคลากรมีบทบาท มีส่วนร่วม และมีความสำคัญต่อองค์กรมากขึ้น

การคิดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Thinking) มีความสำคัญมากกว่า และแตกต่างจากการวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning) ในหลาย ๆ ด้าน ด้วยเพราะการคิดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Thinking) คือ การมองและทำความเข้าใจภาพรวมขององค์กร เป้าหมาย และวิธีการไปสู่เป้าหมายนั้น โดยใช้การวิเคราะห์ผลของการคาดคะเนโอกาส (Opportunities) และความท้าทาย (Challenges) ที่อาจเกิดขึ้นนั้นเพื่อขับเคลื่อนและนำองค์กรผู้นำหรือนักยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องเรียนรู้และฝึกการคิดเชิงยุทธศาสตร์อย่างเป็นระบบ ควบคู่ไปกับการอภิปรายเชิงกลยุทธ์ และการลงมือปฏิบัติเพื่อช่วยให้ทีมเห็นและเข้าใจภาพรวมขององค์กรเป็นภาพเดียวกัน แม้ว่าสมาชิกในทีมจะมีการทำงานแบบประจำวัน (day to day work) หรือมีหน้าที่ (Function) ของการทำงานนั้นแตกต่างกันก็ตาม

ความหมาย

Daniel K. Inouye Asia-Pacific Center for Security Studies (DKI, APCSS) สหรัฐอเมริกา ให้ความหมายของการคิดเชิงกลยุทธ์ (Strategic Thinking) ว่าเป็นชุดความคิด (Mindset) ที่มีจุดมุ่งหมายปลายทางสุดท้ายที่ชัดเจน แต่มีความยืดหยุ่นในแง่ของวิธีการและเป้าหมายระหว่างทางเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายปลายทางนั้น ยอมรับการคิดเชิงระบบ ให้ความสำคัญกับภาพใหญ่โดยผ่านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และใช้ความคิดในเชิงสร้างสรรค์

ซึ่งจากการศึกษาข้อมูลจากหลายแหล่ง ศศย.ฯ สรุปได้ว่า การคิดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Thinking) คือ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลซึ่งมุ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์ปัจจัยและตัวแปรที่สำคัญซึ่งจะมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในระยะยาวของหน่วยงานและบุคคล ด้วยการวิเคราะห์ถึงภัยคุกคามและโอกาสเพื่อหาแนวทางป้องกันและสร้างประโยชน์ที่จะนำไปสู่การกำหนดเป้าหมาย แผนงาน และแนวคิดใหม่ๆ ที่จำเป็นต่อความอยู่รอดและการเติบโตขององค์กรในสภาพแวดล้อมที่มีการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงสูง

กระบวนการคิดเชิงยุทธศาสตร์ที่ดีจึงควรประกอบขึ้นจากการวิจย การคิดวิเคราะห์ นวัตกรรม ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสาร การเป็นผู้นำ และความเด็ดขาด เพื่อให้แนวทางที่ได้เป็นตัวเลือกที่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นเหตุเป็นผลและความน่าเชื่อถือในการนำไปปฏิบัติ

ขั้นตอนและองค์ประกอบของการคิดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Thinking)

การคิดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Thinking) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก คือ 1) ตอนนี้อยู่ที่ไหน (where we are now) 2) เราต้องการอยู่ที่ไหน (where we want to be) และ 3) เราจะไปที่นั่นได้อย่างไร (how we will get there) กับอีก 6 องค์ประกอบทั่วไป คือ (1) เครื่องมือสำหรับการวิเคราะห์ (Tools for Analysis) (2) วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ (strategic purpose) (3) ค่านิยม (Values) (4) วิสัยทัศน์ (Vision) (5) เป้าหมายหลัก (Key Goals) และ (6) การวางแผนปฏิบัติการ (Action Planning) ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 1 ตอนนี้อยู่ที่ไหน (where we are now) มียังค์ประกอบ คือ

(1) เครื่องมือสำหรับการวิเคราะห์ (Tools for Analysis)

เครื่องมือที่นำมาใช้ในขั้นตอนการวิเคราะห์นี้มีหลากหลายขึ้นอยู่กับความถนัดของผู้วิเคราะห์และความเหมาะสมกับบริบทของเรื่องที่จะวิเคราะห์ แต่ที่นิยมที่สุด คือ การวิเคราะห์ด้วย SWOT/SWOC Analysis เนื่องจากเป็นวิธีที่ง่ายสำหรับทีมทั้งในการเริ่มต้นวิเคราะห์เรื่องใหม่ๆ และมีประโยชน์หากเป็นการวิเคราะห์ที่ต่อยอดประเมินผลเรื่องๆ ที่เริ่มดำเนินการมาแล้วเพื่อค้นหาสิ่งที่เป็จุดแข็ง (S=Strengths) จุดอ่อน (W=Weaknesses) โอกาส (O=Opportunities) อุปสรรค (T=Threats) ตลอดจนสิ่งที่ท้าทาย (C=Challenges) ที่อาจจะเกิดขึ้นและกระทบกับเป้าหมายในอนาคตที่ต้องการ

ขั้นที่ 2 เราต้องการอยู่ที่ไหน (where we want to be) มียังค์ประกอบ คือ

(2) วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ (Strategic Purpose)

วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ เป็น “หัวใจของพิมพ์เขียวสำหรับอนาคต” (heart of blueprints for the future) เพราะเป็นการทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงความสำคัญและ

ความจำเป็นของประเด็นนั้น ๆ อีกทั้งหากสามารถอธิบายให้ทุกคนในทีมหรือในองค์กรเข้าใจวัตถุประสงค์นี้เป็นภาพเดียวกันได้ ไม่ว่าจะมีการตัดสินใจเกี่ยวกับงานที่ต้องทำวันละกี่ร้อยครั้ง หรือองค์กรจะมีความซับซ้อนเพียงใด งานก็จะสำเร็จไปได้ ในมุมกลับกัน หากขาดความชัดเจนและความเข้าใจในวัตถุประสงค์ที่ตรงกัน การคิดและตัดสินใจก็จะถูกจัดลำดับความสำคัญจากความรู้สึกส่วนบุคคลหรือเพื่อตอบสนองต่อวิกฤตการณ์เป็นครั้ง ๆ ไป

(3) ค่านิยม (Values) Peter Drucker กล่าวไว้ว่า “Culture eats strategy for breakfast.”

ดังนั้น หากวางยุทธศาสตร์ไม่ดี ก็จะสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมองค์กรที่ใช้ไม่ได้เช่นกัน ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งในการวางยุทธศาสตร์ที่ดี ก็คือ ความชัดเจนของค่านิยม (values) ที่จะช่วยสนับสนุนให้วัตถุประสงค์และวิสัยทัศน์มีความชัดเจนขึ้นจนกระทั่งสามารถวางยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมและสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมองค์กรที่ชัดเจนได้

(4) วิสัยทัศน์ (Vision) วิสัยทัศน์เป็นองค์ประกอบที่ช่วยระบุทิศทาง ด้วยการตอบคำถามว่า “ถ้าเราบรรลุวัตถุประสงค์ของเราด้วยความ เป็นเลิศแล้ว ความสำเร็จนั้นจะมีหน้าตาเป็นอย่างไร” วิสัยทัศน์จะเป็นองค์ประกอบที่สร้างให้เห็นภาพอนาคตของทีมหรือองค์กร ซึ่งภาพอนาคตนี้จะช่วยให้เห็นว่าทีมกำลังมุ่งหน้าไปในทิศทางใด ซึ่งแรงบันดาลใจจากวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ทำท่าย และมีความหมาย จะทำให้สามารถกำหนดกรอบงานที่ต้องทำและช่วยให้สมาชิกในทีมก้าวไปในทิศทางเดียวกัน

ขั้นที่ 3 เราจะไปที่นั่นได้อย่างไร (how we will get there) มียังค์ประกอบ คือ

(5) เป้าหมายหลัก (Key Goals) องค์ประกอบพื้นฐานของ

กระบวนการคิดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Thinking) คือ การจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายที่จะทำให้ทีมก้าวไปข้างหน้าได้ ซึ่งเป้าหมายที่ถูกกำหนดให้เป็นเป้าหมายหลัก (Key Goals) จะมีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงแผนงานที่กำลังดำเนินอยู่ให้มีความชัดเจน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และวิสัยทัศน์ เนื่องจากเป้าหมายเหล่านี้จะช่วยกำหนดทิศทางการคิดวิเคราะห์ด้วยวิธีการที่เฉพาะเจาะจง เหมาะสมกับแผนงาน และสามารถปฏิบัติได้

(6) การวางแผนปฏิบัติการ (Action Planning) ยุทธศาสตร์

ที่ยอดเยี่ยมเพียงอย่างเดียวไม่อาจรับประกันความสำเร็จได้ แต่การนำยุทธศาสตร์ที่ยอดเยี่ยมไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นรับประกันความสำเร็จได้ บ่อยครั้งที่กระบวนการคิดเชิงยุทธศาสตร์และการวางแผนนั้นล้มเหลวเนื่องจากผู้นำไม่ได้ให้ความสำคัญในการระบุว่า “ใครจะทำอะไรและเมื่อไหร่” องค์ประกอบด้าน “การวางแผนปฏิบัติการ” (Action Planning) จึงช่วยอธิบายวิธีการทำงานและการขับเคลื่อนเป้าหมายไปข้างหน้า ซึ่งการวางแผนปฏิบัติการจะเป็นประโยชน์และมีคุณค่ามากขึ้น เมื่อมีการอธิบาย/ แลกเปลี่ยนเป้าหมาย และการอธิบายตัวบ่งชี้/ สิ่งบ่งบอกความสำเร็จที่ครอบคลุมทั้งแผนงาน

ที่กล่าวมาทั้งหมดเป็น 3 ขั้นตอน 6 องค์ประกอบในการคิดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Thinking) ซึ่งเป็นทักษะสำคัญที่ผู้บริหารหรือผู้นำพึงมีเพราะความเข้าใจองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง จะส่งผลให้ผู้บริหารหรือผู้นำคนนั้นสามารถอธิบายประเด็นที่สำคัญและบริหารจัดการทีมอย่างเป็นกระบวนการ บนพื้นฐานของความเข้าใจในภาพรวมขององค์กร เป้าหมาย และวิธีการไปสู่เป้าหมายนั้นได้

ในฉบับต่อไปจะเป็นการยกตัวอย่างกระบวนการคิดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Thinking) ที่ ศศย.สพท. ได้จัดทำขึ้นเพื่ออธิบายและสร้างความเข้าใจให้ผู้อ่าน โปรดติดตาม....

References

Alexander L. Vuving. (2022), Strategic Thinking in Complex Security Environments. DKI APCSS. Hawaii. USA.
The Office of Human Resource Services' strategic commitment. Strategic Thinking, the University of Florida. <https://leadership.hr.ufl.edu>
ส่วนการวิจัยและพัฒนาและวิชาการบริหาร วิทยาลัยการทัพบก. กระบวนการคิดเชิงยุทธศาสตร์. วิทยาลัยการทัพบก.

ลิงค์โปรผ่านกฎหมายควบคุมการแทรกแซงจากต่างชาติ

ฉบับที่ 16/66 (6-10 มี.ค. 2566)

ปัจจุบันเทคโนโลยีเครื่องมือสื่อสารเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารและเผยแพร่ ส่งต่อข้อมูล ทำให้ประชาชนสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว ผ่านผู้ให้บริการสื่อต่าง ๆ เช่น เฟซบุ๊ก (Facebook) กูเกิล (Google) ทวิตเตอร์ (Twitter) เป็นต้น แต่อย่างไรก็ดี ข้อมูลที่ถูกส่งผ่านสื่อออนไลน์นั้นมีทั้งข้อมูลที่เป็นเท็จ (False) หรือข้อมูลบิดเบือนที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประชาชนในสังคม ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม รวมถึงอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ และในส่วน

ของลิงค์โปรเป็นประเทศที่มีประชากรหลากหลายเชื้อชาติ และมีการแสดงความคิดเห็นกันอย่างเปิดเผย ทำให้สิ่งที่จะได้รับผลกระทบจากการเคลื่อนไหวด้านข่าวสารที่เป็นภัย หรือสร้างความเข้าใจผิดทั้งในประเด็นทางการเมือง การยุยงต่อต้าน และสร้างความแตกแยก เช่นเชื้อชาติและศาสนาที่อาจถูกยกขึ้นมาเป็นประเด็น ทำให้เสี่ยงต่อการถูกเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปรปักษ์ต่อสาธารณะประโยชน์ ซึ่งอาจสร้างความขัดแย้งและความเข้าใจผิดในกลุ่มประชาชน

สิงคโปร์จึงได้ตระหนักถึงความสำคัญและความรุนแรงของปัญหาดังกล่าว จึงได้ร่าง พ.ร.บ.การแทรกแซงจากต่างชาติ (Foreign Interference (Countermeasures) Act: FICA) ที่ผ่านการอนุมัติในรัฐสภาเมื่อวันที่ 4 ต.ค.64 (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ก.ค.65) กฎหมายนี้มีมาตรการเพื่อป้องกัน ตรวจสอบ และขัดขวางการแทรกแซงจากต่างประเทศในประเด็นทางการเมือง จากภัยคุกคามการแทรกแซงจากต่างประเทศที่มีศักยภาพและความรุนแรงเพิ่มขึ้น กฎหมายดังกล่าวได้ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ทางการในการควบคุมแพลตฟอร์มออนไลน์หรือแม้กระทั่งกลุ่มสนทนาส่วนตัว โดยอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถสั่งการให้เว็บไซต์และผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเปิดเผยข้อมูลผู้ใช้งานหรือปิดกั้นเนื้อหาที่เห็นว่าเป็นปฏิปักษ์ต่อสาธารณะประโยชน์ และให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย สามารถสั่งการให้สอบสวนในประเด็นที่อยู่ในความสนใจของประชาชน “เพื่อเปิดเผยการรณรงค์ด้านข้อมูลข่าวสารอันเป็นปฏิปักษ์ต่อสาธารณะประโยชน์” หากสงสัยว่ามีการแทรกแซงจากต่างชาติได้ โดยความผิดจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลในประเทศเผยแพร่ข้อมูลที่ทำให้เกิดอิทธิพลต่อเป้าหมาย ในการกระทำบางสิ่งบางอย่างที่ทำให้เกิดผลในทางลบ และเป็นผลร้ายต่อผลประโยชน์ของสิงคโปร์ยังทำให้เกิดความรู้สึกเกลียดชังหรือทำให้ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อรัฐบาลลดลง

อำนาจการควบคุมของกฎหมาย FICA

- (1) รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยจะมีอำนาจในการออกคำสั่งไปยังหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ผู้ให้บริการโซเชียลมีเดีย ผู้ให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง ผู้ให้บริการการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต และบุคคลที่เป็นเจ้าของหรือดูแลเว็บไซต์ ปิดกั้นการเข้าถึงสื่อออนไลน์เพื่อช่วยด้านการสืบสวนและตอบโต้กิจกรรมการสื่อสารที่เป็นศัตรูจากต่างประเทศ
- (2) กฎหมายนี้ห้ามไม่ให้เผยแพร่ข้อมูลเท็จ ซึ่งรัฐบาลระบุว่าเป็นภัยต่อสาธารณะ ผู้ใดที่ถูกตัดสินว่ามีความผิดอาจถูกปรับอย่างหนักหรือ/และ ถูกจำคุกถึง 5 ปี
- (3) กฎหมายฉบับนี้ยังห้ามไม่ให้มีการใช้บัญชีปลอม หรือบอต (bot) ในการเผยแพร่ข่าวปลอม โดยมีโทษปรับถึง 1 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์หรือกว่า 23 ล้านบาท และมีโทษจำคุกถึง 10 ปี
- (4) กฎหมายบังคับใช้ได้กับหลายแพลตฟอร์ม ตั้งแต่โซเชียลมีเดียไปจนถึงเว็บไซต์ข่าว ซึ่งจะถูกลงโทษด้วยหากไม่ทำตามคำสั่งให้ลบข้อมูลหรือโพสต์ข้อมูลแก้ไข
- (5) ภายใต้กฎหมายใหม่นี้จะให้อำนาจทางการสิงคโปร์ในการบังคับให้โซเชียลมีเดียและผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตต่าง ๆ ตลอดจนผู้ให้บริการเว็บไซต์ ต้องเปิดเผยข้อมูลของผู้ใช้งาน หรือปิดกั้นเนื้อหา รวมถึงลบแอปพลิเคชันที่มองว่าเป็นปรปักษ์ต่อรัฐ
- (6) รัฐบาลสิงคโปร์สามารถกำหนดให้องค์กรหรือบุคคลใด ๆ เป็น “บุคคลที่มีความสำคัญทางการเมือง” โดยขึ้นอยู่กับลักษณะงานที่มีความเกี่ยวข้องกับการเมือง ซึ่งหมายความว่า องค์กรหรือบุคคลที่เข้าข่ายจะต้องเปิดเผยแหล่งที่มาของเงินทุนและความเชื่อมโยงกับต่างชาติ
- (7) รัฐบาลยังมีอำนาจในการดำเนินการกับประชาชนที่ถูกมองว่าเป็นตัวแทนต่างชาติและพยายามเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปรปักษ์ต่อรัฐซึ่งรัฐบาลสิงคโปร์ยืนยันว่ากฎหมายฉบับใหม่มีความจำเป็นเพื่อต่อต้านภัยคุกคามจากต่างชาติ ซึ่งถือเป็นภัยคุกคามที่ร้ายแรง

ความปรารถนาของสิงคโปร์

สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีประชากรหลากหลายเชื้อชาติ ทำให้เสี่ยงต่อการถูกเผยแพร่ข้อมูลที่อาจสร้างความขัดแย้งและความเข้าใจผิดในหมู่ประชาชน เช่น ในประเด็นการเมือง หรือปลูกปั่นให้เกิดความขัดแย้งจากประเด็นศาสนาและเชื้อชาติ ที่พุ่งเป้าไปที่ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของ สิงคโปร์มองว่าเป็นหนึ่งในภัยคุกคามร้ายแรงที่สุดที่สาธารณรัฐต้องเผชิญ โดยเมื่อปี พ.ศ. 2561 สิงคโปร์เผชิญกับปัญหาด้านพิพาทกับมาเลเซียเกี่ยวกับปัญหาทางทะเลและน่านน้ำ¹ ซึ่งมีการแสดงความคิดเห็นออนไลน์ที่ถูกสร้างโดยบัญชีในนาม และมีการพูดถึงอย่างกว้างขวาง เพื่อพยายามสร้างความเข้าใจผิด เกี่ยวกับจุดยืนของสิงคโปร์ ในช่วงที่มีความตึงเครียดกับประเทศอื่นระหว่างปี 2559 ถึงปี 2560 และสิงคโปร์ยังประสบกับบทบัญญัติเพื่อต่อต้านการรณรงค์การให้ข้อมูลที่ไม่เป็นมิตร (Hostile Information Campaigns: HICs) ซึ่งระบุไว้ในกฎหมาย FICA ที่มีการประสานงานกันเพื่อพยายามทำลายบ่อนทำลายจุดยืนด้านนโยบายต่างประเทศของสิงคโปร์ ข้อคิดเห็น และวิดีโอออนไลน์ถูกอัปโหลดโดยบัญชีโซเชียลมีเดีย ซึ่งไม่มีการเคลื่อนไหวเป็นเวลาหลายปี เนื้อหาเหล่านี้ได้รับการเผยแพร่อย่างกว้างขวางผ่านแอปพลิเคชันสำหรับแชทและมุ่งสร้างอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของชาวสิงคโปร์

แนวโน้มที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนของดลสิงคโปร์

การผ่านกฎหมายที่ใช้ควบคุมการแทรกแซงจากต่างชาติฉบับนี้อาจถือเป็นหายนะด้านสิทธิมนุษยชนในหมู่ชนกึ่งเคลื่อนไหวสื่ออิสระ และนักการเมืองฝ่ายค้าน เพราะสามารถให้อำนาจแก่รัฐบาลสิงคโปร์ในการลงโทษผู้ใดก็ได้บนพื้นฐานของข้อกล่าวหาที่คลุมเครือว่าเกี่ยวข้องกับชาวต่างชาติ ซึ่งกลุ่มนักเคลื่อนไหวด้านสิทธิมนุษยชนแสดงความกังวลว่า พ.ร.บ.FICA จะเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับรัฐบาลในการปราบปรามการเคลื่อนไหวของประชาชนและสื่อ รวมถึงนักการเมืองฝ่ายค้าน ส่งผลให้รัฐบาลสามารถปิดมุมมองที่ไม่ชอบใจ และเป็นอีกครั้งที่สิงคโปร์แสดงให้เห็นถึงการขาดความเชื่อมั่นในระบอบประชาธิปไตย โดยใช้มาตรการทางการเมืองที่เหมาะสมกับระบอบเผด็จการที่ไม่ไว้ใจประชาชนของตน

ข้อเสนอแนะ: ไทยควรพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. ไทยควรสนับสนุนการกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชน ผู้ให้บริการทางสื่อออนไลน์ มีการเพิ่มฐานความรู้และพัฒนาทักษะในการควบคุมดูแลสื่อ เพื่อให้สามารถคัดกรองข้อมูลที่เบี่ยงเบนอย่างรัดกุม และสามารถให้ข้อมูล ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่สาธารณะชนในการใช้สื่อออนไลน์
2. ไทยควรมีการศึกษาถึงมุมมองด้านการใช้มาตรการทางกฎหมายดังกล่าวของสิงคโปร์ฉบับนี้ ในการปรับปรุงแก้ไขข้อกฎหมายที่ยังขาดความชัดเจนในการควบคุมดูแลสื่อออนไลน์ หรืออาจเห็นควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายบางฉบับให้ทันสมัยขึ้น เพื่อสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงจากการใช้สื่อออนไลน์

อ้างอิง

¹ <https://www.mha.gov.sg/mediaroom/press-releases/hic-provisions-of-the-foreign-interference-countermeasures-act-to-take-effect-from-7-july-2022/>
² <https://www.straitstimes.com/singapore/measures-in-spores-foreign-interference-law-to-counter-hostile-information-campaigns-take-effect-from-july-7>
³ <https://www.straitstimes.com/singapore/politics/foreign-interference-one-of-the-most-serious-threats-faced-by-spo-re-law>

จุดยืนของจีนต่อข้อตกลงทางการเมืองในวิกฤตยูเครน

ฉบับที่ 17/66 (13-17 มี.ค. 2566)

ในช่วงที่ผ่านมาประชาคมโลกมีความกังวลต่อความเป็นกลางและท่าทีที่จีนใกล้ชิดกับรัสเซีย ตลอดจนถึงความเป็นไปได้ที่จีนอาจส่งมอบอาวุธทางการทหารช่วยเหลือรัสเซีย เพื่อสู้รบในสมรภูมิยูเครน ซึ่งทางการจีนได้ปฏิเสธข้อกล่าวหาเหล่านี้มาโดยตลอด ในโอกาสครบรอบ 1 ปี ความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย-ยูเครน ศูนย์ศึกษาชายุทธศาสตร์จึงขอเสนอจุดยืนทางการเมืองของ 12 ข้อ ที่รัฐบาลจีนได้ประกาศเน้นย้ำ เพื่อคลี่คลายวิกฤตยูเครนผ่านเว็บไซต์ของกระทรวงการต่างประเทศจีน เมื่อวันที่ 24 ก.พ.66

- 1) เคารพอธิปไตยของทุกประเทศทุกฝ่ายจะต้องปฏิบัติตาม

กฎหมายระหว่างประเทศที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล รวมถึงวัตถุประสงค์และหลักการของกฎบัตรสหประชาชาติอย่างเคร่งครัด อำนาจอธิปไตย เอกราช และบูรณภาพแห่งดินแดนของทุกประเทศจะต้องได้รับการยึดถืออย่างมีประสิทธิภาพ ทุกประเทศไม่ว่าใหญ่หรือเล็ก แข็งแกร่งหรืออ่อนแอ รวยหรือจน ล้วนเป็นสมาชิกประชาคมระหว่างประเทศที่เท่าเทียมกัน ทุกฝ่ายควรร่วมกันรักษาระดับพื้นฐานพื้นฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและปกป้องความยุติธรรมและความยุติธรรมระหว่างประเทศ ควรส่งเสริมการใช้กฎหมายระหว่างประเทศอย่างเท่าเทียมกัน และเหมือนกัน ในขณะที่ต้องปฏิเสธสองมาตรฐาน

2) **ละทิ้งความคิดแบบสงครามเย็น** ความมั่นคงของประเทศไม่ควรถูกดำเนินการโดยผู้อื่น ความมั่นคงของภูมิภาคไม่ควรทำได้โดยการเสริมกำลังหรือขยายกลุ่มทางทหาร ผลประโยชน์และข้อกังวลด้านความมั่นคงที่ถูกต้องตามกฎหมายของทุกประเทศจะต้องได้รับการดำเนินการอย่างจริงจังและได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสม ไม่มีวิธีแก้ปัญหาย่าง ๆ สำหรับปัญหาที่ซับซ้อน ทุกฝ่ายควรปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ของความมั่นคงร่วมกัน ครอบคลุม ร่วมมือ และยั่งยืน และคำนึงถึงสันติภาพและเสถียรภาพในระยะยาวของโลก ช่วยกันสร้างสถาปัตยกรรมความมั่นคงของยุโรปที่สมดุล มีประสิทธิภาพ และยั่งยืน ทุกฝ่ายควรต่อต้านการแสวงหาความมั่นคงของตนเองโดยแลกกับความมั่นคงของผู้อื่น ป้องกันการเผชิญหน้าของกลุ่ม และทำงานร่วมกันเพื่อสันติภาพและเสถียรภาพของทวีปยูเรเชีย (Eurasia Continent)

3) **ยุติการสู้รบ** ความขัดแย้งและสงครามไม่มีใครได้ประโยชน์ ทุกฝ่ายต้องมีเหตุผลและใช้ความยับยั้งชั่งใจ หลีกเลี่ยงการจุดไฟและความตึงเครียดซ้ำเติม และป้องกันไม่ให้เกิดวิกฤตความรุนแรงมากขึ้นหรือถึงขั้นควบคุมไม่ได้ ทุกฝ่ายควรสนับสนุนรัสเซียและยูเครนในการทำงานในทิศทางเดียวกันและเริ่มการเจรจาโดยตรงอีกครั้งโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพื่อค่อยๆ ลดระดับสถานการณ์ลงและบรรลุข้อตกลงหยุดยิงอย่างครอบคลุมในท้ายที่สุด

4) **กลับมาสู่โต๊ะเจรจาสันติภาพต่อ** การเจรจาเป็นทางออกเดียวที่เป็นไปได้สำหรับวิกฤตยูเครน ความพยายามทั้งหมดที่เอื้อต่อการยุติวิกฤตอย่างสันติจะต้องได้รับการสนับสนุนประชาคมระหว่างประเทศ ควรยึดมั่นในแนวทางที่ถูกต้องในการส่งเสริมการพูดคุยเพื่อสันติภาพ ช่วยฝ่ายต่าง ๆ ในความขัดแย้งเปิดประตูสู่ข้อตกลงทางการเมืองโดยเร็วที่สุด และสร้างเงื่อนไขในเวทีสำหรับการเริ่มการเจรจาใหม่ จีนจะยังคงมีบทบาทที่สร้างสรรค์ในเรื่องนี้

5) **การแก้ไขวิกฤตการณ์ด้านมนุษยธรรม** มาตรการทั้งหมดที่เอื้อต่อการบรรเทาวิกฤตด้านมนุษยธรรมจะต้องได้รับการสนับสนุนและสนับสนุนการดำเนินงานด้านมนุษยธรรมควรเป็นไปตามหลักการของความเป็นกลาง และประเด็นด้านมนุษยธรรมไม่ควรถูกทำให้เป็นเรื่องการเมือง ความปลอดภัยของพลเรือนต้องได้รับการปกป้องอย่างมีประสิทธิภาพ และควรจัดตั้งเส้นทางเพื่อมนุษยธรรมสำหรับการอพยพพลเรือนออกจากพื้นที่ที่มีความขัดแย้งจำเป็นต้องมีความพยายามในการเพิ่มความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ปรับปรุงเงื่อนไขด้านมนุษยธรรม และให้การเข้าถึงด้านมนุษยธรรมที่รวดเร็ว ปลอดภัย และไม่ถูกกีดขวาง โดยมีเป้าหมายเพื่อป้องกันวิกฤตด้านมนุษยธรรมในระดับที่ใหญ่ขึ้น สหประชาชาติควรได้รับการสนับสนุนในบทบาทการประสานงานในการส่งความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมไปยังเขตความขัดแย้ง

6) **การปกป้องพลเรือนและเชลยศึก (POWs)** ภาคิของความขัดแย้งควรปฏิบัติตามกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศอย่างเคร่งครัด หลีกเลี่ยงการโจมตีพลเรือนหรือสิ่งอำนวยความสะดวกของพลเรือน ปกป้องผู้หญิง เด็ก และเหยื่ออื่น ๆ ของความขัดแย้ง และเคารพสิทธิขั้นพื้นฐานของเชลยศึก จีนสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเชลยศึกระหว่างรัสเซียและยูเครน และเรียกร้องให้ทุกฝ่ายสร้างเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยมากขึ้นสำหรับจุดประสงค์นี้

7) **การรักษาโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ให้ปลอดภัย** จีนต่อต้านการโจมตีด้วยอาวุธต่อโรงไฟฟ้านิวเคลียร์หรือโรงงานนิวเคลียร์เพื่อสันติอื่น ๆ และเรียกร้องให้ทุกฝ่ายปฏิบัติตามกฎหมายระหว่างประเทศ รวมถึงอนุสัญญาว่าด้วยความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ (Convention on Nuclear Safety - CNS) และหลีกเลี่ยงอุบัติเหตุนิวเคลียร์ที่มนุษย์สร้างขึ้นอย่างเด็ดขาด จีนสนับสนุนสำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (IAEA) ในการแสดงบทบาทที่สร้างสรรค์ในการส่งเสริมความปลอดภัยและความมั่นคงของโรงไฟฟ้านิวเคลียร์เพื่อสันติ

8) **ลดความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์** ห้ามใช้อาวุธนิวเคลียร์และห้ามทำสงครามนิวเคลียร์ การคุกคามหรือการใช้อาวุธนิวเคลียร์ควรได้รับการต่อต้าน การแพร่กระจายของนิวเคลียร์จะต้องได้รับการป้องกันและหลีกเลี่ยงวิกฤตการณ์นิวเคลียร์ จีนต่อต้านการวิจัย การพัฒนา และการใช้อาวุธเคมีและชีวภาพของประเทศใด ๆ ไม่ว่าในกรณีใด ๆ

9) **อำนวยความสะดวกในการส่งออกธัญพืช** ทุกฝ่ายจำเป็นต้องดำเนินการตามโครงการ Black Sea Grain Initiative ที่ลงนามโดยรัสเซีย ตุรกี ยูเครน และ สหประชาชาติ อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพในลักษณะที่สมดุล และสนับสนุน สหประชาชาติ ในการมีบทบาทสำคัญในเรื่องนี้ ความคิดริเริ่มความร่วมมือด้านความมั่นคงทางอาหารทั่วโลกที่เสนอโดยจีนเป็นทางออกที่เป็นไปได้สำหรับวิกฤตอาหารโลก

10) **ยุติการคว่ำบาตรฝ่ายเดียว** การลงโทษฝ่ายเดียวและแรงกดดันสูงสุดไม่สามารถแก้ปัญหาได้ ซึ่งรังแต่จะก่อให้เกิดปัญหาใหม่เท่านั้น จีนต่อต้านการคว่ำบาตรฝ่ายเดียวที่ไม่ได้รับอนุญาตจากคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ประเทศที่เกี่ยวข้องควรหยุดใช้การคว่ำบาตรฝ่ายเดียว และ ยุติการใช้เขตอำนาจรัฐนอกดินแดนในทางมิชอบกับประเทศอื่น ๆ เพื่อให้ช่วยลดระดับวิกฤตยูเครนและสร้างเงื่อนไขสำหรับประเทศกำลังพัฒนาเพื่อให้เศรษฐกิจเติบโตและทำให้ชีวิตของประชาชนดีขึ้น

11) **การรักษาเสถียรภาพของอุตสาหกรรมและห่วงโซ่อุปทาน** ทุกฝ่ายควรรักษาระบบเศรษฐกิจโลกที่เป็นอยู่อย่างจริงจัง และต่อต้านการใช้เศรษฐกิจโลกเป็นเครื่องมือหรืออาวุธเพื่อจุดประสงค์ทางการเมือง ซึ่งจำเป็นต้องมีความพยายามร่วมกันเพื่อบรรเทาการลุกลามของวิกฤตและป้องกันไม่ให้กระทบต่อความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านพลังงาน การเงิน การค้าอาหารและการขนส่ง และขั้นตอนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก

12) **การส่งเสริมการฟื้นฟูหลังวิกฤตความขัดแย้ง** ประชาคมระหว่างประเทศจำเป็นต้องใช้มาตรการเพื่อสนับสนุนการฟื้นฟูหลังความขัดแย้งในเขตความขัดแย้ง จีนพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือและมีบทบาทที่สร้างสรรค์ในความพยายามนี้

บทวิเคราะห์

ข้อเสนอดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงท่าทีและบทบาทเชิงรุกของจีนในการดำเนินนโยบายทางการทูตซึ่งต่างจากในอดีต โดยเฉพาะในประเด็นเรื่องความขัดแย้งที่จีนจะไม่ค่อยวางตำแหน่งตัวเองในความขัดแย้งซึ่งอาจจะมาจากความไม่พร้อมทางกำลังอำนาจทางเศรษฐกิจ การเมือง และการทหาร ซึ่งปัจจุบันจีนค่อนข้างมีความพร้อมทางกำลังอำนาจของประเทศในด้านต่างๆ ล่าสุดจีนประสบความสำเร็จในการเป็นโฮสต์กลางในการรื้อฟื้นความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างซาอุดีอาระเบียและอิหร่านที่เคยมีความขัดแย้งกันตลอดมา ซึ่งจะเป็แนวโน้มที่ดีต่อการเกิดสันติภาพในตะวันออกกลางและส่วนอื่น ๆ เช่น วิกฤติในยูเครนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

การดำเนินบทบาทเชิงสร้างสรรค์ต่อการแก้ปัญหาหน้าว่ามีความสำคัญเพื่อให้วิกฤตความขัดแย้งต่างๆ เกิดความคลี่คลาย โดยอาเซียนควรนำแนวทางการดำเนินบทบาทเชิงสร้างสรรค์ต่อการแก้ปัญหาในภูมิภาคไม่สร้างเงื่อนไขต่อประเทศที่มีปัญหาความขัดแย้ง ให้ความสำคัญต่อการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และการมีเวทีพูดคุยหารือต่อปัญหาความขัดแย้งซึ่งไทยและกองทัพควรดำเนินการสนับสนุนการแก้ปัญหาและดำเนินบทบาทเชิงสร้างสรรค์ เริ่มจากการสร้างเวทีพูดคุยในหัวข้อที่มีความร่วมมือและได้ประโยชน์ร่วมกัน (Positive Agenda) และมีบทบาทนำในการเป็นสะพานเชื่อม (Bridge) ต่อความร่วมมือในเชิงบวกดังกล่าว

อ้างอิง

https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/zxxx_662805/202302/t20230224_11030713.html

สถานการณ์ระดับโลก

1. ขั้วมหาอำนาจ

1.1 สหรัฐอเมริกา

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.หญิงจุฬารัตน์ เพชรวิเศษ และ ร.ท.หญิง ภิญญา อุไรรัตน์

สถานการณ์ของสหรัฐอเมริกา ด้านความมั่นคงภายในประเทศ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ มีประเด็นความเคลื่อนไหวสำคัญ สรุปได้ดังนี้

เมื่อวันที่ 14 ธ.ค.65 สหรัฐฯ ประกาศความสำเร็จในการทดลองผลิตพลังงานด้วยปฏิกิริยานิวเคลียร์ฟิวชั่น (Nuclear fusion) โดยกระทรวงพลังงานของสหรัฐฯ ถือเป็นครั้งแรกของโลกและเป็นก้าวสำคัญที่ทำให้มนุษยชาติก้าวเข้าใกล้การมีแหล่งพลังงานสะอาดที่เกือบจะไร้ขีดจำกัด คล้ายกับดวงอาทิตย์ไปอีกขั้น ปฏิกิริยานิวเคลียร์ฟิวชั่นนั้น เป็นปฏิกิริยาแบบเดียวกับที่เกิดในดวงอาทิตย์ เกิดจากการที่นิวเคลียสของอะตอมของธาตุหลอมรวมกันเป็นธาตุใหม่ พร้อมให้พลังงานมหาศาลออกมา โดยไม่มีก๊าซเรือนกระจก ในขณะที่กากกัมมันตรังสีจากปฏิกิริยานี้ใช้เวลาสลายตัวเพียง 50-100 ปี และมีปริมาณน้อย อีกทั้งสามารถใช้ธาตุที่พบได้ทั่วไปอย่างไฮโดรเจนมาเป็นเชื้อเพลิง

เมื่อวันที่ 12 ก.พ.66 พล.อ. Lloyd Austin รมว.กท.สหรัฐฯ และ นาย Oleksii Reznikov รมว.กท.ยูเครน ได้หารือถึงความจำเป็นเร่งด่วนที่จะนำไปขยายผลระหว่างการประชุมในกลุ่มประเทศที่ให้การสนับสนุนยูเครน ณ สำนักงานใหญ่ NATO กรุงบรัสเซลส์ ใน 14 ก.พ.66

หลังจากการประชุม ณ ฐานทัพอากาศ Rammstein ในเยอรมนี เมื่อ 20 ม.ค.66 โดย พล.จ. Patrick Ryder ทน.โฆษกเพนตากอน กล่าวว่าทั้งสองฝ่ายได้หารือถึงความสำคัญของการจัดส่งขีดความสามารถที่ได้มีการตกลงกันไว้ให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ในขณะที่นาย Reznikov ได้หวั่นข้อความหลังการหารือว่า สหรัฐฯ พร้อมจะสนับสนุนยูเครน และเสริมว่าทั้งสองฝ่ายได้ร่วมหารือถึงสถานการณ์ในพื้นที่ปะทะ

เมื่อ 18 ก.พ.66 สหรัฐฯ ประกาศอย่างเป็นทางการว่ารัสเซียก่ออาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติในยูเครน โดยอ้างถ้อยแถลงของนาง Kamala Harris รองประธานาธิบดีสหรัฐฯ ซึ่งประกาศอย่างเป็นทางการในที่ประชุมด้านความมั่นคงมิวนิค ณ นครมิวนิค เยอรมนี เมื่อ 18 ก.พ.66 ว่า รัฐบาลสหรัฐฯ พิจารณาหลักฐานต่าง ๆ ตามหลักกฎหมายแล้ว เห็นว่า รัสเซียก่ออาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติในระหว่างการรุกรานยูเครน ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญประเมินว่าการประกาศดังกล่าวของสหรัฐฯ ยังไม่น่าจะมีผลกระทบต่อสงครามระหว่างรัสเซีย-ยูเครนในทันที แต่สหรัฐฯ น่าจะต้องการให้นานาชาติโดดเดี่ยวรัสเซียมากขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างผลกระทบทางกฎหมายต่อบุคคลในรัฐบาลรัสเซียในระยะยาว เพื่อให้ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายระหว่างประเทศ

เมื่อ 19 ก.พ.66 สหรัฐฯ เตือนจีนไม่ให้สนับสนุนรัสเซียทำสงครามกับยูเครน นายแอนโทนี บลิงเคน รมว.กต.สหรัฐฯ พบหารือกับ นายหวัง อี้ มนตรีแห่งรัฐและผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการกิจการต่างประเทศของพรรคคอมมิวนิสต์จีนนอกรอบการประชุมด้านความมั่นคงมิวนิค ระบุว่า รัฐบาลสหรัฐฯ ได้แสดงความกังวลถึงกรณีที่ยังกระชับความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับรัสเซียภายหลัง 24 ก.พ.65 แม้ว่าจีนจะรักษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการรักษาสันติภาพและเสถียรภาพก็ตาม โดยเฉพาะกรณีที่ยังอาจพิจารณาจัดหาอาวุธให้กองทัพรัสเซีย ซึ่งจะบ่อนทำลายระเบียบระหว่างประเทศ ทั้งนี้ นายบลิงเคนได้เตือนจีน “ไม่ให้สนับสนุนรัสเซียทำสงครามกับยูเครน” เพื่อป้องกันความขัดแย้งขยายตัวจากห้วงปัจจุบันที่ความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐฯ กับจีนตึงเครียดในหลายประเด็น เช่น กรณีไต้หวัน การแข่งขันทางเศรษฐกิจการค้า รวมถึงข้อพิพาทเรื่องบอลลูนสอดแนม

เมื่อ 20 ก.พ.66 ประธานาธิบดีสหรัฐฯ เยือนโปแลนด์ อ้างคำให้สัมภาษณ์ของนาง Linda Thomas-Greenfield ออท.สหรัฐฯ/สหประชาชาติ ว่า ประธานาธิบดีโจเซฟ ไบเดน ของสหรัฐฯ มีกำหนดเยือนโปแลนด์ ห้วง 20-22 ก.พ.66 เพื่อพบหารือ นรม. Mateusz Morawiecki ของโปแลนด์ เกี่ยวกับความเป็นไปได้ของการเพิ่มกำลังทหารสหรัฐฯ ในโปแลนด์ และการจัดตั้งกองบัญชาการกองทัพสหรัฐฯ ถาวรในโปแลนด์ เพื่อตอบโต้ภัยคุกคามจากรัสเซีย นอกจากนี้ ประธานาธิบดีสหรัฐฯ จะพบปะประธานาธิบดี Andrzej Duda ของโปแลนด์ และพันธมิตรในยุโรปตะวันออก เกี่ยวกับสถานการณ์ในยูเครน

เมื่อ 28 ก.พ.66 รมว.การคลัง สหรัฐฯ เยือนยูเครนเพื่อเน้นย้ำการให้ความช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจแก่ยูเครน โดย นาง Janet Yellen รมว.การคลัง สหรัฐฯ เดินทางเยือนกรุงเคียฟของยูเครนเมื่อ 27 ก.พ.66 เพื่อเข้าพบประธานาธิบดีโวโลดีมีร์ เซเลนสกี และนายกรัฐมนตรี Denys Shmyhal ของยูเครน โดยประกาศว่า สหรัฐฯ จะมอบเงินสนับสนุนอีกหลายพันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจของยูเครน และจะสนับสนุนยูเครนต่อไปตราบเท่าที่จะเป็นไปได้ รวมถึงหารือแนวทางการลดทอนความขัดแย้งทางเศรษฐกิจของรัสเซีย และความเป็นไปได้ในการนำทรัพย์สินที่ยึดจากรัสเซียไปช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจให้แก่ยูเครน นอกจากนี้ ได้กล่าวชื่นชมความโปร่งใสประธานาธิบดีเซเลนสกี ที่เปิดเผยข้อมูลการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐฯ อย่างตรงไปตรงมา

เมื่อ 2 มี.ค.66 สหรัฐฯ ขึ้นบัญชีดำหน่วยงานของจีนและรัสเซีย 37 แห่ง รายงานอ้างแถลงการณ์ของนางอีวา เคนด์เลอร์ รมช.พาดินชัยสหรัฐฯ ฝ่ายการบริหารการส่งออก สหรัฐฯ กำลังดำเนินการขึ้นบัญชีดำทางการค้าต่อหน่วยงานของจีนและรัสเซีย 37 แห่ง ที่มีส่วนสนับสนุนกองทัพรัสเซีย กองทัพอากาศ และอำนาจความมั่นคงหรือมีส่วนร่วมในการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเมียนมาและจีน สร้างความกังวลด้านความมั่นคงของชาติหรือนโยบายต่างประเทศของสหรัฐฯ ซึ่งการขึ้นบัญชีดำดังกล่าวจะทำให้สหรัฐฯ สามารถตรวจสอบธุรกรรมของหน่วยงานดังกล่าวได้

เมื่อ 4 มี.ค.66 สหรัฐฯ เพิ่มความช่วยเหลือด้านการทหารมูลค่า 400 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แก่ยูเครน อ้างถ้อยแถลงของนายแอนโทนี บลิงเคน รมว.กต.สหรัฐฯ เมื่อ 3 มี.ค.66 ว่าสหรัฐฯ จะเพิ่มความช่วยเหลือด้านการทหารมูลค่า 400 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ให้แก่ยูเครน ได้แก่ ยุทโธปกรณ์ซึ่งรวมถึงรถวางสะพานชั่วคราว (AVLBs) จำนวน 8 คัน และรถถังเพื่อใช้ในการเดินทางข้ามแม่น้ำ ซึ่งจะช่วยสร้างความได้เปรียบเชิงยุทธวิธีให้แก่ยูเครนในการเคลื่อนกำลังพลและรถถัง เพื่อตอบโต้กองทัพรัสเซียในห้วงฤดูใบไม้ผลิ เนื่องจากพบว่า เมื่อห้วงฤดูใบไม้ผลิเมื่อปี 2565 กองทัพรัสเซียพบอุปสรรคในการข้ามแม่น้ำเนื่องจากกองทัพยูเครนทำลายสะพานข้ามแม่น้ำหลายแห่ง จนทำให้กองทัพรัสเซียสูญเสียกำลังพลอย่างน้อย 800 นาย

ปี 2566 สงครามการค้าจีน-สหรัฐฯ ทำบริษัทต่างชาติชะลอแผนขยายการลงทุน คาดมีความตึงเครียดรุนแรงขึ้น โดยรายงานอ้างอิงการสำรวจของหอการค้าอเมริกันในจีนตอนใต้ โดยระบุว่า ความตึงเครียดทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ส่งผลกระทบต่อธุรกิจการเงินตอนใต้เพิ่มขึ้น และสงครามภาษียังไม่ทุเลา ข้อมูลจากการสำรวจของหอการค้าอเมริกันในจีนตอนใต้ (AmCham South China) เผยว่า บริษัทราว 90% ระบุว่าข้อพิพาททางการค้าระหว่างสหรัฐฯ-จีน มีแนวโน้มสูงที่จะขยายตัวสูงขึ้นในปี 2023 และกว่า 64% คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อธุรกิจมากกว่า 2 ปี เมื่อปี 65 กำแพงภาษีของสหรัฐฯ ส่งผลกระทบต่อบริษัทในทางใต้ของจีนประมาณ 60% เทียบกับ 55% ในปี 2021 และ 53% ในปี 2020 ตามรายงานพิเศษที่เผยแพร่เมื่อวันที่ 27 ก.พ.66จากการสำรวจบริษัท 210 แห่ง เมื่อ ธ.ค.65 พบว่า หลายบริษัทวางแผนลดการลงทุนและชะลอการขยายธุรกิจในจีน

เมื่อ 10 มี.ค.66 ผู้นำสหรัฐฯ สหราชอาณาจักร และออสเตรเลีย จะหารือกรณีการส่งมอบเรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์แก่ออสเตรเลียใน

ส่วนที่ 2 สถานการณ์ ความมั่นคงที่สำคัญ

13 มี.ค.66 จากการหารือร่วมกันระหว่าง นาย Joseph Biden ประธานาธิบดีสหรัฐฯ นาย Rishi Sunak นรม.สหราชอาณาจักร และนาย Anthony Albanese นรม.ออสเตรเลีย กรณีการส่งมอบเรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์แก่ออสเตรเลียภายในปี 2573 ภายใต้กรอบความร่วมมือไตรภาคี AUKUS ที่เมืองซานดิเอโก สหรัฐฯ ใน 13 มี.ค.66 เพื่อส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกในระยะยาว นอกจากนี้ ภายใต้กรอบความร่วมมือดังกล่าว ทั้งสามฝ่ายจะพัฒนาขีดความสามารถทางเทคโนโลยีระดับสูงร่วมกัน อาทิ ด้านไซเบอร์ ปัญญาประดิษฐ์ และยุทธวิธีปรมาณูความเร็วเหนือเสียงต่อไป

เมื่อ 14 มี.ค.66 ออสเตรเลียมีแผนจัดซื้อเรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์ของสหรัฐฯ ภายใต้กรอบข้อตกลง AUKUS อ้างถ้อยแถลงของนายแอนโทนี อัลบานีส นรม.ออสเตรเลีย ในการประชุมสุดยอดกลุ่มออคัส (AUKUS) ที่ฐานทัพเรือซานดิเอโก รัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา เมื่อ

13 มี.ค.66 ว่า ออสเตรเลียจะจัดซื้อเรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์จากสหรัฐฯ จำนวน 5 ลำ ซึ่งมีกำหนดส่งมอบเรือดำน้ำลำแรก ในต้นปี 2583 ทั้งนี้ การจัดซื้อเรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์จากสหรัฐถือเป็นการลงทุนด้านกลาโหมที่ใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ของออสเตรเลีย และทำให้ออสเตรเลียเป็นประเทศที่ 2 รองจากสหราชอาณาจักร ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าถึงความลับทางนิวเคลียร์ของกองทัพเรือสหรัฐฯ โดยภายในปี 2570 ในห้วงการส่งมอบเรือดำน้ำ เรือดำน้ำของสหรัฐฯ และสหราชอาณาจักร จะเข้าประจำการที่ออสเตรเลีย เพื่อช่วยฝึกฝนลูกเรือของออสเตรเลีย และสนับสนุนการป้องกันในภูมิภาค

เมื่อ 17 มี.ค.66 สหรัฐฯ อนุมัติขาย Tomahawk มูลค่า 895 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ให้ออสเตรเลีย ภายใต้สนธิสัญญาพันธมิตรไตรภาคีด้านความมั่นคง (AUKUS) ซึ่งออสเตรเลียสามารถซื้อ Tomahawk และอุปกรณ์สนับสนุนได้ถึง 220 ลูก โดยในขั้นต้นจะติดตั้งกับเรือพิฆาตชั้น

Hobart ของ ทร.ออสเตรเลีย และจะติดตั้งกับเรือดำน้ำชั้น Virginia หลังออสเตรเลียรับมอบเรือดำน้ำ นอกจากนี้ สหรัฐฯ ระบุว่า การขายขีปนาวุธดังกล่าวจะช่วยปรับปรุงขีดความสามารถของออสเตรเลียในการยับยั้งภัยคุกคามในภูมิภาคและเสริมความแข็งแกร่งในการป้องกันประเทศ นับเป็นการบูรณาการร่วมกันระหว่างกองทัพสหรัฐฯ และสหราชอาณาจักร รวมถึงการมีส่วนร่วมในพันธกิจการรักษาผลประโยชน์ร่วมกัน

บทสรุป การแข่งขันระหว่างสหรัฐฯ กับจีน ยังคงยืดเยื้อและแข่งขันสูง ไม่ว่าจะเป็นความพยายามที่มุ่งต่อการสกัดกั้นในการขยายอิทธิพลและแสวงหาพันธมิตร โดยเฉพาะสหรัฐฯ ที่มุ่งมั่นและพยายามรักษาความเป็นมหาอำนาจหนึ่งเดียวในโลก ภายใต้ยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิก อย่างเข้มข้น เพื่อต่อกรและแข่งขันกับความพยายามจัดระเบียบโลกใหม่ของจีนอย่างน่าจับตามอง ซึ่งสหรัฐฯ ยังคงมองจีนเป็นภัยคุกคามที่สำคัญยิ่ง ในขณะที่รัสเซียเป็นประเทศก่ออาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติ ในขณะเดียวกัน กรอบความร่วมมือไตรภาคี AUKUS ได้แสดงบทบาทที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก ต่อความพยายามในการมุ่งยับยั้งภัยคุกคามในภูมิภาคและเสริมความแข็งแกร่งในการป้องกันประเทศ นับเป็นการบูรณาการร่วมกันระหว่างกองทัพสหรัฐฯ สหราชอาณาจักร และออสเตรเลีย รวมถึงการมีส่วนร่วมในพันธกิจการรักษาผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งอาจนำไปสู่แนวโน้มของการเสริมกำลังและสะสมอาวุธที่รุนแรงยิ่งขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ ความพยายามในการด้านสร้างรายได้เปรียบด้านพลังงาน ที่จะเป็นหนึ่งในการแข่งขันระหว่างมหาอำนาจ เพื่อการมีพลังอำนาจของชาติที่เหนือกว่าและผลประโยชน์สูงสุดแห่งชาติตน ดังการประกาศความสำเร็จของสหรัฐฯ เรื่องพลังงานด้วยปฏิกิริยานิวเคลียร์ฟิวชัน (Nuclear fusion) ที่อาจจะเปลี่ยนพลังงานสะอาดสำคัญหลักของโลกในอนาคต ซึ่งอาจเป็นหนึ่งในชัยชนะที่สำคัญของสหรัฐฯ ต่อการรักษาความเป็นผู้นำของโลก

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กศย.ศศย.สปท.

โทรศัพท์ 0 2275 5715 E-mail: research.ssc@gmail.com

1.2 จีน

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.ชูศักดิ์ เกษตรวิทย์ และ ร.ท.หญิง นิตยา งานไว

สถานการณ์ของจีน มีความเคลื่อนไหวใน

ประเทศที่สำคัญ คือ จีนได้จัดการประชุมสภาประชาชนแห่งชาติ (National People's Congress: NPC) ขึ้นในวันที่ 5-13 มีนาคม 2566 โดยมีผู้เข้าร่วมจำนวน 2,948 คน ซึ่งทำหน้าที่คล้ายฝ่ายนิติบัญญัติหรือรัฐสภา ส่วนการประชุมสภาที่ปรึกษาทางการเมืองของจีน (Chinese People's Political Consultative Conference: CPPCC) ซึ่งมีสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์จีนจำนวน 2,132 คน จัดขึ้นวันที่ 4-11 มีนาคม 2566 ทำหน้าที่เป็นคณะที่ปรึกษา ทั้งนี้ ผู้แทนในการประชุมสองสภา ยังรวมไปถึงผู้บริหารธุรกิจ บุคคลที่มีชื่อเสียง (TNN Online, 2566) การประชุมดังกล่าวเป็นการประชุมที่สำคัญของจีนและจัดในเวลาใกล้เคียงกันทำให้เรียกว่า “การประชุมสองสภา” ประเด็นสำคัญที่ได้จากการประชุม คือ

1. **ด้านการเมือง** ที่ประชุมสภาประชาชนแห่งชาติมีการลงมติตำแหน่งสำคัญ ๆ ในการบริหารประเทศ ดังนี้

1.1 ประธานาธิบดี สมาชิกสภาประชาชนแห่งชาติลงมติเอกฉันท์ให้ประธานาธิบดีสี จิ้นผิง อายุ 69 ปี เป็นประธานาธิบดีต่อเป็นสมัยที่ 3 อย่างเป็นทางการ

1.2 นายกรัฐมนตรี ที่ประชุมประจำปีสภาประชาชนแห่งชาติมีมติแต่งตั้งให้นายหลี่ เฉียง (Li Qiang) อายุ 63 ปี เป็นนายกรัฐมนตรีคนใหม่

ของจีนต่อจากนายหลี่ เค่อเฉียง ด้วยคะแนน 2,936 เสียง โดยมีผู้ลงคะแนน 3 เสียง และไม่ลงคะแนน 8 เสียง การแต่งตั้งดังกล่าวทำให้นายหลี่ เฉียง เป็นผู้นำจีนอันดับที่ 2 รองจากประธานาธิบดีสี จิ้นผิง นายหลี่ เฉียง เคยเป็นอดีตเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนนครเซี่ยงไฮ้ และเป็นผู้ที่ได้รับความไว้วางใจจากประธานาธิบดีสี จิ้นผิง สูงมาก เนื่องจากเคยเป็นเลขานุการส่วนตัวในช่วงที่ประธานาธิบดีสี จิ้นผิงรับตำแหน่งเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำมณฑลเจ้อเจียงระหว่างปี 2547-2552

1.3 ประธานรัฐสภา คือ นายจ้าว เล่อจี (Zhao Leji) อายุ 66 ปี เป็นประธานรัฐสภาคนใหม่

1.4 รองประธานาธิบดี คือ นายหนาน เจิ้ง (Han Zheng) อายุ 68 ปี เป็นรองประธานาธิบดีคนใหม่

ซึ่งทั้ง 2 คนเคยเป็นที่มงานเลขาธิการใหญ่คณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนของประธานาธิบดีสี จิ้นผิง และเคยเป็นกรรมการถาวรประจำกรมการเมืองแห่งคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีน (Politburo Standing Committee) ของชุดก่อนหน้านี้อีกด้วย

2. **ด้านเศรษฐกิจ** นายหลี่ เฉียง นายกรัฐมนตรีของจีนได้แถลงต่อสื่อมวลชน ภายหลังจากการประชุมสภาประชาชนแห่งชาติของจีน เมื่อ 13 มีนาคม 2566 ว่าจีนจะสามารถบรรลุเป้าหมายการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอัตราร้อยละ 5 ในปี 2566 ได้ แม้จะ “ไม่ใช่เรื่องง่ายและต้องใช้ความพยายามเป็นสองเท่า” ก็ตาม แต่จีนมีข้อได้เปรียบของจีนที่มีตลาดขนาดใหญ่ มีเสถียรภาพและมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ รวมทั้งจะใช้ประโยชน์จากการผสมผสานนโยบายเศรษฐกิจมหภาค การขยายอุปสงค์ การใช้นวัตกรรมที่ก้าวหน้า และการสนับสนุนภาคเอกชนให้ขยายตัวจากการเปิด

กว้างด้านการค้าและการลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอำนวยความสะดวกให้นักลงทุนจากต่างชาติเข้ามาลงทุนในจีน ปัจจัยดังกล่าวจะทำให้จีนสามารถบรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจที่ตั้งไว้ได้ (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ, 2566)

1.3 ด้านการทหาร จีนเพิ่มงบประมาณด้านป้องกันประเทศเป็นร้อยละ 7.2 ของงบประมาณ คิดเป็น 1.55 ล้านล้านหยวน (ประมาณ 7.73 ล้านล้านบาท) โดยนาย Wang Chao โฆษกการประชุมสภาผู้แทนประชาชนแห่งชาติจีน ได้กล่าวเกี่ยวกับงบประมาณด้านการป้องกันประเทศของจีนประจำปี 2566 เมื่อ 4 มีนาคม 2566 ว่าจีนจะจัดสรรงบประมาณด้านการป้องกันประเทศอย่างเหมาะสม เพื่อรับมือความท้าทายด้านความมั่นคงที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น ให้จีนสามารถแสดงบทบาทในฐานะประเทศมหาอำนาจ โดยจะยังคงจัดสรรงบประมาณด้านการป้องกันประเทศในจำนวนใกล้เคียงกับปี 2565 รายงานระบุเพิ่มเติมว่าจีนจัดสรรงบประมาณด้านการป้องกันประเทศในปี 2565 จำนวน 229,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นร้อยละ 1.28 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ขณะที่งบประมาณด้านการป้องกันประเทศของจีนในปี 2564 คิดเป็นร้อยละ 1.7 ของ GDP (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ, 2566)

1.4 ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และพลังงาน มีการปฏิรูปกระทรวงวิทยาศาสตร์ โดยมุ่งเน้นการศึกษาและการวิจัยให้สามารถใช้งานได้จริง รวมทั้งมีการจัดตั้งระบบการถ่ายทอดเทคโนโลยีแห่งชาติ โดยมีเป้าหมายสูงสุดเพื่อให้การพัฒนาด้านเทคโนโลยีของจีน โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) รวมถึงมีการปรับลดจำนวนบุคลากรของรัฐบาลกลางลงกว่า 5% (กรุงเทพธุรกิจ, 2566) ส่วนในด้านพลังงาน มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการปฏิรูปด้านพลังงาน เพิ่มประสิทธิภาพของอุตสาหกรรมที่ใช้พลังงานจากถ่านหิน และปฏิบัติตามแผนพัฒนาแห่งชาติว่าด้วยอุตสาหกรรมพลังงานไฮโดรเจนให้สำเร็จลุล่วง (TNN Online, 2566)

การประชุมในครั้งนี้ถือเป็นการประชุมครั้งสำคัญของจีนที่ทั่วโลกจับตามอง เนื่องจากเป็นการลงมติให้ประธานาธิบดีสี จิ้นผิง เป็นประธานาธิบดีของจีนเป็นสมัยที่ 3 รวมถึงมีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญ ๆ ทั้งตำแหน่ง รองประธานาธิบดี ประธานรัฐสภา

นายกรัฐมนตรี นอกจากนี้ยังมีการกำหนดเป้าหมายที่จีนจะขับเคลื่อนไปข้างหน้า ทั้งทางด้านเศรษฐกิจซึ่งเป็นการกิจสำคัญ เนื่องจากต้องมีการฟื้นฟูเศรษฐกิจและความเชื่อมั่นของต่างประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ส่วนด้านการทหาร การเพิ่มงบประมาณทางด้านการทหารเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นว่าจีนเตรียมพร้อมรับมือกับภัยคุกคามที่มีความซับซ้อนและมีความท้าทายมากขึ้นในอนาคต

ในขณะที่เดียวกันการปฏิรูปและให้ความสำคัญกับวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และพลังงาน แสดงให้เห็นว่าจีนต้องการที่จะยืนหยัดและพึ่งพาตนเอง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้สามารถแข่งขันด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับชาติตะวันตกได้อย่างเท่าเทียมจากแนวทางและเป้าหมายการพัฒนาประเทศดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการแข่งขันทางยุทธศาสตร์ระหว่างจีนและสหรัฐฯ ยังคงมีต่อไปและเป็นไปกันอย่างเข้มข้น โดยเฉพาะในประเด็นเรื่องวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังนั้นความเคลื่อนไหวของประเทมหาอำนาจเหล่านี้ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ไทยจะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง

ที่มา:

- กรุงเทพธุรกิจ. (2566). ตามติดผลการประชุม 2 สภาจีน มังกรยุคใหม่จะเน้นพัฒนาด้านใดหลังจากนี้?. สืบค้นเมื่อ 24 มีนาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.bangkokbiznews.com/corporate-moves/finance/investment/1057282>
- ประชาชาติธุรกิจ. (2566). สี จิ้นผิง ผ่านการรับรองจากสภา เป็น "ประธานาธิบดีสมัยที่ 3" อย่างเป็นทางการ. สืบค้นเมื่อ 24 มีนาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.prachachat.net/world-news/news-1227550>
- สำนักข่าวกรองแห่งชาติ. (2566). รายงานสถานการณ์ต่างประเทศ. สืบค้นเมื่อ 24 มีนาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.nia.go.th/news/category/1/>
- TNN Online. (2566). 'รัฐจักรการประชุมสองสภาจีน' จับตานิยามสำคัญ-เปิดตัวนายกฯ ใหม่ รับรองสถานะ 'สี จิ้นผิง' เป็นปธน.สมัยที่ 3. สืบค้นเมื่อ 24 มีนาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.tnnthailand.com/news/world/140469/>
- TNN Online. (2566). CPPCC ประชุมเต็มคณะครั้งที่ 2 ย้ำการพัฒนาเศรษฐกิจจีนตามแนวทางใหม่. สืบค้นเมื่อ 24 มีนาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.tnnthailand.com/news/world/140644/>
- ประชาชาติธุรกิจ. (2566). ขวนรัฐจัก NPC - CPPCC "สองสภา" ของจีน กับวาระสำคัญในการประชุมปีนี้ . สืบค้นเมื่อ 24 มีนาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://z-upload.facebook.com/PrachachatOnline/posts/10160660017753814>

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กภค.ศศย.สพท.
โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

2. รัสเซีย-ยูเครน / ยุโรป

2.1 รัสเซีย - ยูเครน

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.หญิงจุฬารัตน์ เพชรวิเศษ
น.ส.ปามิสรา เทียนอ่อน และ น.ส.สิริภัทร เทียมพัฒน์

สถานการณ์ภายในประเทศรัสเซีย โดยเฉพาะประเด็นเรื่องความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครน มีประเด็นสำคัญ สรุปได้ดังนี้

เมื่อ 21 ธ.ค.65 ประธานาธิบดี วลาดิมีร์ ปูตินกล่าวสุนทรพจน์ในการประชุมสภากลาโหมรัสเซีย ณ ศูนย์ควบคุมการป้องกันประเทศ มีประเด็นสำคัญสรุปได้ ดังนี้ (1) ศัตรูทางยุทธศาสตร์ของรัสเซีย คือ ชาติตะวันตกที่พยายามทำให้รัสเซียล่มสลายโดยตลอด (2) นาโต้กำลังใช้ศักยภาพทางทหารของประเทศสมาชิกในการต่อต้านรัสเซีย (3) อาวุธนิวเคลียร์ของรัสเซีย คือ สิ่งที่รับประกันความมั่นคงปลอดภัยของประเทศรัสเซียทั้งซิปนาวูตที่ยังจากเครื่องบิน เรือดำน้ำ และระบบขีปนาวุธภาคพื้น และ (4) การปรับปรุงกองทัพรัสเซียให้ทันสมัย โดยเฉพาะอากาศยานไร้คนขับทั้งบนบกและใต้น้ำ พร้อมทั้งพัฒนาและปรับปรุงระบบการสื่อสารให้ทันสมัย

เพื่อสนับสนุนการตกลงใจทุกระดับ

นโยบายของกลาโหมรัสเซียมีการเพิ่มงบประมาณในปี 66 จากปี 65 ถึงร้อยละ 50 เพื่อรับประกันความพร้อมร้อยละ 97 ในด้านอาวุธยุทโธปกรณ์ทางทหาร และเรียกร้องให้บริษัทผลิตอาวุธรักษากำลัง

ผลิต เน้นย้ำการปรับปรุง พัฒนาอาวุธที่มีความทันสมัยต่อเนื่อง โดยวัตถุประสงค์หลักของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของรัสเซีย คือ การผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์, ยานพาหนะทางทหาร และอุปกรณ์ทางทหารให้แก่กองทัพรัสเซีย พร้อมกับให้ความสำคัญพิเศษกับระบบปืนใหญ่ ระบบขีปนาวุธ และการใช้โดรน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของอาวุธ รวมถึงการที่ประธานาธิบดีปูติน อนุมัติแผนการปฏิรูปกองทัพเมื่อกลาง ม.ค.66 โดยแผนดังกล่าวจะมีผลให้รัสเซียเพิ่มกำลังทหารในภูมิภาคคาเรเลีย (ทางเหนือติดกับฟินแลนด์) และ เพิ่มเขตทหารอีก 2 แห่ง คือ มอสโก(Moscow) และคาลินินกราด (Kaliningrad) เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของเขตการทหารตะวันตก ตลอดจนเพิ่มหน่วยปืนไรเฟิลอีก 3 หน่วยในภูมิภาคเคอร์ซอนและ ซาโปริซเซียในยูเครนที่รัสเซียเพิ่งอ้างการผนวกดินแดนเมื่อ ก.ย.65 รวมถึงจะมีการจัดตั้งกำลังพลในดินแดนยูเครนที่รัสเซียยึดครองมาได้ ควบคู่กับการขยายกำลังพลในกองทัพจาก 1.15 ล้านนายเป็น 1.5 ล้านนาย แสดงให้เห็นว่ารัสเซียมีเป้าหมายตอบโต้สงครามตัวแทนที่สหรัฐฯ และชาติพันธมิตรทำกับรัสเซียในยูเครน

สำหรับด้านเศรษฐกิจสหภาพยุโรป ได้อนุมัติมาตรการคว่ำบาตรชุดที่ 10 ต่อรัสเซีย เมื่อ 24 ก.พ.66 โดยเนื้อหาของการคว่ำบาตรชุดนี้ ประกอบด้วย ข้อจำกัดการส่งออกที่เข้มงวดขึ้นเกี่ยวกับเทคโนโลยี, การคว่ำบาตรต่อบุคคลและหน่วยงานที่สนับสนุนสงคราม, การคว่ำบาตรสื่อของรัสเซียที่ทำการโฆษณาชวนเชื่อ อีกทั้งได้คว่ำบาตรธนาคารรัสเซีย

ส่วนที่ 2 สถานการณ์ ความมั่นคงที่สำคัญ

เพิ่มเติม โดยธนาคาร Alfa-Bank และธนาคารออนไลน์ Tinkoff ออกจากระบบ SWIFT ทั่วโลก

อย่างไรก็ตาม 24 ก.พ.66 เป็นวันครบรอบ 1 ปี ของการปฏิบัติ

การพิเศษทางทหารของรัสเซียต่อยูเครน ซึ่งรัสเซียได้ผนวกดินแดน 4 แคว้นเข้าเป็นส่วนหนึ่งของรัสเซียได้แล้ว ประกอบกับกองกำลังของรัสเซียได้รับการสนับสนุนจากกองกำลัง Wagner Group เข้าร่วมปฏิบัติการ โดยเฉพาะสมรภูมิเมือง Bakhmut ถือว่าเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญ โดยเมื่อ 12 มี.ค.66

Yevgeny Prigozhin หัวหน้ากองกำลัง Wagner Group ได้เปิดเผยผ่าน Telegram ส่วนตัวว่า กองกำลังรัสเซียอยู่ห่างจากเมืองดังกล่าวประมาณ 1.2 กิโลเมตร ขณะเดียวกัน ยูเครนเรียกร้องให้ชาติตะวันตกเร่งดำเนินการส่งอาวุธยุทโธปกรณ์ให้ยูเครน เพื่อใช้ตอบโต้ปฏิบัติการทางทหารจากรัสเซียที่ยังคงโจมตียูเครนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการโจมตีทางอากาศที่เมืองดนิโปร (Dnipro) ทางภาคกลางของยูเครน

ทั้งนี้ การสนับสนุนทั้งขีดความสามารถและปริมาณของอาวุธยุทโธปกรณ์และความช่วยเหลือจากชาติตะวันตกให้กับยูเครน เช่น การที่สหรัฐฯ วางแผนส่งมอบรถถัง M1 Abrams, Bradley และยานเกราะ Stryker รวมถึงล่าสุดมีแผนในการติดตั้ง AIM-120 กับเครื่องบินรบ MiG-29 ของกองทัพอากาศยูเครน, สหราชอาณาจักรวางแผนส่งมอบรถถัง Challenger 2 รวมถึงกระสุนเจาะยานเกราะ ซึ่งบรรจุยูเรเนียมด้อยสมรรถนะ (Depleted Uranium), เยอรมนี วางแผนส่งมอบรถถัง Leopard 1,2 เช่นเดียวกับโปแลนด์และสโลวาเกียที่จะส่งมอบเครื่องบินรบ MiG-29 อีกทั้งสหรัฐฯ เตรียมการส่งมอบ Patriot ซึ่งเป็นระบบขีปนาวุธป้องกันภัยทางอากาศสมรรถนะสูง ขีปนาวุธพิสัยไกลแบบ GLSDB ที่ยิงโดยใช้ระบบ HIMARS และ M270 ซึ่งมีพิสัยยิงไกลถึง 150 กม. และอาวุธยุทโธปกรณ์อื่น ๆ อีกจำนวนมากจาก 30 ชาติ ที่ร่วมกันสนับสนุนยูเครน เพื่อให้สามารถต่อสู้กับรัสเซีย

● บทสรุป

สำหรับแนวโน้มของความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครนน่าจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ จากความช่วยเหลือในการสนับสนุนอาวุธยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ ของชาติตะวันตกให้กับยูเครน ย่อมส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในระดับโลก และส่งผลให้สงครามมีความยืดเยื้อและมีโอกาสในการขยายขอบเขตได้ตลอดเวลา สิ่งที่น่าจับตามองเป็นอย่างมากคือ แผนการส่งกระสุนยูเรเนียมให้สหราชอาณาจักรให้กับยูเครนอาจนำไปสู่จุดเริ่มต้นของสงครามนิวเคลียร์ในอนาคตได้หรือไม่ รัสเซียถือว่าการสนับสนุนดังกล่าวของชาติตะวันตกมีส่วนร่วมในความขัดแย้งโดยตรงและเป็นอุปสรรคขัดขวางต่อการเจรจาระหว่างรัสเซียและยูเครน นอกจากนี้จากความพยายามของตะวันตกที่ต้องการจะทำลายเศรษฐกิจรัสเซียด้วยมาตรการคว่ำบาตรต่าง ๆ กลับส่งผลให้ประเทศในยุโรปต้องประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำมัน และต้องเผชิญกับราคาพลังงานที่พุ่งสูงขึ้น ซึ่งเป็นอีกหนึ่งในผลกระทบย้อนกลับที่เกิดขึ้นจากความพยายามคว่ำบาตรของตะวันตกที่ต้องการทำลายระบบเศรษฐกิจของรัสเซีย อีกทั้ง รัสเซียมีการกระตุ้นให้มีการลงทุนในเทคโนโลยีใหม่ทั้งในธุรกิจโรงงานผู้ผลิตและกิจการต่าง ๆ ภายในประเทศ ทั้งนี้ ด้วยความใกล้ชิดและการสนับสนุนจากชาติพันธมิตรอย่างจีนและอินเดียที่มีมาอย่างโดยตลอด ซึ่งระหว่างวันที่ 20-22 มี.ค. 66 ประธานาธิบดี สี จิ้นผิงของจีน มีกำหนดเยือนรัสเซียครั้งแรกนับตั้งแต่รัสเซียมีการปฏิบัติการพิเศษทางทหารกับยูเครน โดยทั้ง 2 ประเทศถือว่าเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญ รวมถึงแนวความคิดที่ต้องการสร้าง “โลกหลายขั้วที่มีความยุติธรรม” ร่วมกันผ่านการส่งเสริมพหุภาคีที่เป็นประชาธิปไตย เช่น SCO และ BRICS เป็นต้น และจากการที่รัสเซียเป็นผู้นำในกลุ่มประเทศ OPEC+ ที่มีความสัมพันธ์อันดีกับซาอุดีอาระเบีย จึงทำให้เกิดปัจจัยส่งเสริม ที่ทำให้รัสเซียสามารถใช้พลังงานเป็นอาวุธในการต่อสู้กับสงครามเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สถานการณ์ในยูเครน มีประเด็นที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

ยูเครนเรียกร้องให้ชาติตะวันตกเร่งส่งอาวุธให้ยูเครน เมื่อ

17 ม.ค.66 อ้างถ้อยแถลงของ จนท.ระดับสูงทางทหารของยูเครนว่า ยูเครนเรียกร้องให้ชาติตะวันตกเร่งดำเนินการส่งอาวุธยุทโธปกรณ์ให้ยูเครน เพื่อใช้ตอบโต้ปฏิบัติการทางทหารจากรัสเซียที่ยังคงโจมตียูเครนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการโจมตีทางอากาศที่เมืองดนิโปรทางภาคกลางของยูเครน เนื่องจากกองทัพรัสเซียนิยมปฏิบัติการตอนกลางคืน ดังนั้นเครื่องมือที่ช่วยการมองเห็นในที่มืด (Night Vision Equipment) จึงจำเป็นสำหรับยูเครน

ยูเครนเรียกร้องชาติตะวันตกส่งอาวุธ

เร็วกว่าเดิม หลังรัสเซียกระหน่ำโจมตีพื้นที่ทางตะวันออกรัสเซียได้กระหน่ำโจมตีเมืองเคิร์ซอนทางตอนใต้ของยูเครน ขณะที่สถานการณ์การสู้รบที่ภูมิภาคโดเนตสค์ ซึ่งอยู่ทางตะวันออกยังคงเป็นไปอย่างดุเดือด โดยรัสเซียได้ถล่มโจมตีเมืองสำคัญอย่างวูร์เลดา อย่างหนัก และรัสเซียได้ใช้จรวดเกือบ 300 ลูกยิงถล่มพื้นที่ดังกล่าว ท่ามกลางสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ปธน. โวโลดีมีร์ เซเลนสกี แห่งยูเครน จึงได้เรียกร้องให้นานาชาติจัดส่งอาวุธให้เร็วขึ้นกว่าเดิม รวมถึงวอนขอให้ชาติพันธมิตรจัดส่งอาวุธชนิดใหม่เพิ่มเติม หลังจากที่เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา ชาติพันธมิตรนำโดยเยอรมนีและสหรัฐอเมริกาได้ให้คำมั่นที่จะช่วยส่งรถถังประจัญบานมาให้กับยูเครน ขณะเดียวกัน เจ้าหน้าที่ระดับสูงของยูเครนเปิดเผยว่า ยูเครนกำลังอยู่ในระหว่างการเจรจากับชาติตะวันตกเพื่อขอให้ช่วยจัดส่งมิสไซล์พิสัยไกลมาให้ โดยระบุว่าอาวุธชนิดนี้มีความจำเป็นอย่างมากในการช่วยป้องกันไม่ให้รัสเซียทำลายเมืองของยูเครน

ยูเครนอ้างว่ารัสเซียเตรียมบุกโจมตียูเครนครั้งใหญ่ในวาระครบรอบ 1 ปีที่รัสเซียบุกยูเครน เมื่อวันที่ 2 ก.พ.66 อ้างถ้อยแถลงของนายโอเล็กซี เรชนิคอฟ รมว.กท.ยูเครนว่า รัสเซียมีแผนระดมกำลังพลกว่า 500,000 นาย เพื่อเตรียมบุกโจมตียูเครนครั้งใหญ่ในวาระครบรอบ 1 ปีที่รัสเซียปฏิบัติการทางทหารในยูเครนใน 24 ก.พ.66 และอาจเป็นการเฉลิมฉลองเนื่องในวันพิทักษ์ปิโตรภูมิของกองทัพรัสเซีย ใน 23 ก.พ.66 โดยนายเรชนิคอฟระบุว่า กองทัพยูเครนพยายามรักษาแนวรบและเตรียมพร้อมสำหรับการตอบโต้รัสเซีย โดยได้ร้องขอเครื่องบินขับไล่จากชาติตะวันตกเพิ่มเติม หลังจากที่ได้รับรถถังจากเยอรมนี สหรัฐฯ และสหราชอาณาจักร รวมทั้งได้เจรจากับฝรั่งเศสเพื่อซื้อระบบป้องกันภัยทางอากาศรุ่น MG-200 เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถให้กับกองทัพยูเครน

ปธน.ยูเครนส่งสัญญาณอาจถอนกำลังป้องกันเมืองบัคมุต (Bakhmut) เมื่อ 20 ก.พ.66 อ้างคำให้สัมภาษณ์ของ ปธน. โวโลดีมีร์ เซเลนสกี ของยูเครน การปกป้องเมือง Bakhmut เมืองหน้าด่านสำคัญทางตะวันออกของประเทศเป็นสิ่งสำคัญ แต่ไม่มีประโยชน์หากต้องแลกกับชีวิตประชาชน นัยถึงอาจถอนทหารยูเครนออกจากเมือง หากมีการสูญเสียชีวิตมากเกินไป แต่จะยึดคืนในโอกาสต่อไป โดย ปธน. ยูเครน ตั้งข้อสังเกตว่า รัสเซียกำลังเพิ่มการโจมตีเมืองครามาทอสค์ (Kramatorsk) และสลอวียนสค์ (Sloviansk) ซึ่งตั้งอยู่ทางตะวันตกของแคว้นโดเนตสค์ สำหรับเมืองบัคมุต (Bakhmut) แม้ไม่ใช่เมืองใหญ่ แต่ถูกมองว่าเป็นสัญลักษณ์มากกว่าชัยชนะทางยุทธศาสตร์ ซึ่งรัสเซียโจมตีทางอากาศอย่างหนักหน่วงตั้งแต่ฤดูหนาว และสูญเสียกำลังพลจำนวนมาก

ยูเครนจัดพิธีระลึกถึงผู้เสียชีวิตหลังครบรอบ 1 ปี ของการรุกรานจากรัสเซีย เมื่อวันที่ 24 ก.พ.66 พร้อมปฏิญาณที่จะต่อสู้กับรัสเซียจนได้รับชัยชนะ ซึ่ง ปธน.โวโลดีมีร์ เซเลนสกี ของยูเครน เรียกร้องการสนับสนุนอาวุธจากประเทศในยุโรป รวมทั้งร่วมประชุมออนไลน์กับ ปธน. โจเซฟ ไบเดน ของสหรัฐฯ และกลุ่มผู้นำประเทศ G7 ทั้งนี้ สหรัฐฯ ประกาศการสนับสนุนทางทหารแก่ยูเครนครั้งใหม่ ซึ่งมีมูลค่ากว่า 2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ รวมทั้งการประกาศการคว่ำบาตรเพิ่มเติมต่ออุตสาหกรรมโลหะและเหมืองแร่ของรัสเซีย

ยูเครนเรียกร้องให้พันธมิตรชาติตะวันตกเร่งสนับสนุนเครื่องบินรบให้แก่ยูเครน เมื่อ 1 มี.ค.66 นาย Dmytro Kuleba รมว.กต.ยูเครน ออกแถลงการณ์เรียกร้องให้พันธมิตรชาติตะวันตกเร่งสนับสนุนเครื่องบินรบให้แก่ยูเครน ซึ่งแถลงการณ์ดังกล่าวมีขึ้นหลังนาย Joe Biden ปธน.สหรัฐฯ เปิดเผยว่า สหรัฐฯ ยังไม่พิจารณาส่งเครื่องบินขับไล่ F-16 ให้แก่ยูเครน ขณะที่นาย Jake Sullivan ที่ปรึกษาด้านความมั่นคงแห่งชาติของสหรัฐฯ ระบุว่า บรรดาผู้บัญชาการทหารของสหรัฐฯ เห็นตรงกันว่าสิ่งที่จำเป็นสำหรับยูเครนในเวลานี้คือ รถถัง ยานพาหนะสำหรับขนส่งกำลังพลปืนใหญ่ และระบบป้องกันภัยทางอากาศ

สถานการณ์การสู้รบที่เมืองบัคมุต (Bakhmut) แคว้นโดเนตส์ (Donetsk People's Republic) ทางตะวันออกของยูเครน ทวีความรุนแรง มีการรายงานว่า ปธน.ยูเครน ออกแถลงการณ์ระบุว่า สถานการณ์การสู้รบที่เมืองบัคมุต แคว้นโดเนตส์ ทางตะวันออกของยูเครน ทวีความรุนแรงและยากลำบากถึงขีดสุด หลังจากกองทัพรัสเซียระดมโจมตีฐานที่มั่นของกองกำลังยูเครนในเมืองดังกล่าวอย่างต่อเนื่องนานกว่า 6 เดือน เพื่อพยายามยึดเมืองดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ปธน.ของยูเครน ยืนยันว่า กองทัพยูเครนจะยืนหยัดปกป้องเมืองบัคมุต (Bakhmut) ต่อไปเท่าที่จะเป็นไปได้

เศรษฐกิจของยูเครนอาจปรับตัวลดลงเหลือร้อยละ 1.0 ในปี 2566 เมื่อ 7 มี.ค.66 อ้างข้อมูลจากกระทรวงเศรษฐกิจของยูเครนปรับลดประมาณการอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจปี 2566 ลงเหลือเพียงร้อยละ 1.0 จากที่เคยประมาณการไว้ที่ร้อยละ 3.2 ทั้งนี้ วิกฤติการณ์กับรัสเซียยังคงเป็นปัจจัยสำคัญ

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กศย.ศศย.สพท.

โทรศัพท์ 0 2275 5715 E-mail: research.ssc@gmail.com

2.2 ยุโรป

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.หญิงจุฬารัตน์ เพชรวิเศษ และ น.ส.สิริภัทร เทียมพัฒนา

สถานการณ์ภายในทวีปยุโรป มีประเด็นที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้ **สหราชอาณาจักรและเนเธอร์แลนด์จะเป็นเจ้าภาพการประชุมหารือวิกฤติสู้รบในยูเครน** อ้างการแถลงของผู้แทนรัฐบาลสหราชอาณาจักรว่า ในห้วง มี.ค.66 กระทรวงยุติธรรมสหราชอาณาจักรและเนเธอร์แลนด์ จะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรียุติธรรมทั่วโลก เพื่อหารือถึงสถานการณ์การสู้รบระหว่างรัสเซียและยูเครน โดยกำหนดจัดขึ้นที่กรุงลอนดอน และจะมีนาย Karim Ahmad Khan (คาริม เอ. เอ. คาน) อัยการศาลอาญาระหว่างประเทศ (International Criminal Court: ICC) เข้าร่วมการประชุมด้วย ซึ่งถือเป็นการยกระดับการสนับสนุน ICC ในการสืบสวนข้อกล่าวหาที่อาชญากรรมต่อมนุษยชาติและฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ในยูเครน ด้านนาย Dominic Rabb (ดอมินิก ราบ) รมว.ยุติธรรม สหราชอาณาจักร ระบุว่า การประชุมดังกล่าวเป็นการแสดงพลังสนับสนุน ICC ในการสืบสวนข้อกล่าวหาต่อรัสเซีย ในฐานะอาชญากรรมสงครามที่ต้องได้รับการลงโทษ หลังจากการก่อสงครามในยูเครนมานานกว่า 1 ปี

เยอรมนีหารือกับอิรักกรณีการนำเข้าก๊าซธรรมชาติ เพื่อลดการพึ่งพาพลังงานจากรัสเซีย รายงานว่าในการแถลงข่าวร่วมระหว่างนาย Mohammed Shia al-Sudani (โมฮัมหมัด ชีย อัล-ซูดานี) นรม.อิรัก กับนาย Olaf Scholz (โอลฟ์ ช็อลทซ์) นรม.เยอรมนี ภายหลังการเจรจาที่กรุงเบอร์ลิน ระหว่าง 12-13 มี.ค.66 ว่าเยอรมนีกำลังเจรจากับอิรักเพื่อการนำเข้าก๊าซธรรมชาติจากอิรัก เพื่อลดการพึ่งพาพลังงานจากรัสเซีย อย่างไรก็ตาม เยอรมนียังไม่เปิดเผยปริมาณการนำเข้าพลังงานดังกล่าวจากอิรัก เพิ่มเติมจากการนำเข้าพลังงานจากกาตาร์และสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เมื่อปี 2565 ที่เยอรมนีบรรลุข้อตกลง ทั้งนี้ นาย Mohammed Shia al-Sudani ดำรงตำแหน่ง นรม.อิรักเมื่อ ต.ค. 65 ให้ความสำคัญต่อการเยือนเยอรมนี เพื่อรื้อฟื้นข้อตกลงระหว่างรัฐบาลอิรักกับ บจ. Siemens ของเยอรมนี ในการลงทุนสร้างโรงผลิตกระแสไฟฟ้าจากก๊าซธรรมชาติในอิรัก นอกจากนี้ ผู้นำทั้งสองประเทศยังได้หารือในประเด็นการพัฒนาความสัมพันธ์ทางการเมืองและเศรษฐกิจระหว่างกัน

ซึ่งจุดรั้งเศรษฐกิจของประเทศ กระทรวงเศรษฐกิจของยูเครนคาดการณ์ว่า อัตราเงินเฟ้อของประเทศจะลดลงจากร้อยละ 26.6 เมื่อปี 2565 อยู่ที่ร้อยละ 24 ในปี 2566 ซึ่งดีกว่าที่เคยมีการประเมินสถานการณ์ก่อนหน้านี้ที่ว่าอัตราเงินเฟ้อของยูเครนอาจสูงถึงร้อยละ 28 ในปี 2566

ผู้นำยูเครนเรียกร้องการรับประกันความมั่นคงก่อนเข้าร่วมเนโต รายงานเมื่อ 11 มี.ค.66 ว่า ปธน.โวโลดีมีร์ เซเลนสกี ของยูเครน ระบุในการแถลงข่าวร่วมกับ ปธน. Sanna Marin ของฟินแลนด์ที่กรุงเคียฟของยูเครนว่า ยูเครนต้องการให้มีการรับประกันความมั่นคงของยูเครนระหว่างที่ยูเครนรอการเข้าร่วมเป็นสมาชิกเนโต โดยผู้นำยูเครนคาดหวังว่าจะมีการหารือในประเด็นดังกล่าวในการประชุมสุดยอดผู้นำเนโตที่กรุงวิลนีอูสลิทัวเนีย ระหว่าง 11-12 ก.ค.66 ซึ่งผู้นำยูเครนได้รับเชิญให้เข้าร่วมด้วย

บทสรุป จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในยูเครน ห้วง มี.ค. - มี.ค. 66 พบว่า สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครน ครบ 1 ปี เมื่อวันที่ 24 ก.พ. 2566 ที่ผ่านมา สถานการณ์ดังกล่าวยังคงยืดเยื้อ ทวีความรุนแรงและไม่มีท่าทีจะสิ้นสุดลง ยูเครนยังคงเรียกร้องในการรับประกันความมั่นคงก่อนเข้าร่วมเนโต และยังคงเรียกร้องให้ชาติตะวันตกเร่งสนับสนุนและส่งอาวุธและยุทโธปกรณ์ให้กับยูเครนเพิ่มเติม เนื่องจากกองกำลังทางรัสเซียยังคงโจมตียูเครนอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่เดียวกันยูเครนยังคงเผชิญกับปัญหาอัตราเงินเฟ้อและวิกฤตทางเศรษฐกิจ เนื่องจากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียยังคงเป็นปัจจัยสำคัญซึ่งจุดรั้งเศรษฐกิจของประเทศ

ปธน.ฟินแลนด์เยือนยูเครนเป็นครั้งแรกนับจากรัสเซียบุกยูเครน ตั้งแต่ ก.พ.65 เมื่อวันที่ 25 มี.ค.66 ปธน. Niinisto (เซาลี นีนีสเตอ) ของฟินแลนด์ เดินทางเยือนยูเครน เมื่อ 24 มี.ค.66 เพื่อหารือกับปธน.ดีโวโลดีมีร์ เซเลนสกี ของยูเครน เกี่ยวกับความมั่นคงในภูมิภาค และความร่วมมือทวิภาคีด้านการป้องกันประเทศ ซึ่งถือเป็นการเยือนยูเครนครั้งแรกของประธานาธิบดี Niinisto (เซาลี นีนีสเตอ) นับจากรัสเซียปฏิบัติการทางทหารในยูเครน ตั้งแต่ ก.พ.65 ทั้งนี้ ประธานาธิบดีเซเลนสกีแจ้งให้ฟินแลนด์ทราบเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันระหว่างรัสเซีย-ยูเครน พร้อมทั้งได้ขอบคุณฟินแลนด์ที่ให้ความช่วยเหลือด้านกลาโหมและร่วมมือกับยูเครนฟื้นฟูภาคพลังงานภายในประเทศหลังการโจมตีของรัสเซีย ขณะที่ ปธน. Niinisto (เซาลี นีนีสเตอ) ระบุว่า ปัจจุบันฟินแลนด์ให้ความช่วยเหลือแก่ยูเครน มูลค่ารวมประมาณ 600 ล้านยูโร (ประมาณ 653 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และให้ที่พักพิงแก่พลเมืองยูเครนประมาณ 50,000 คน

EU อาจเผชิญการขาดแคลนน้ำมันและราคาน้ำมันที่แพงขึ้น หลังจากมาตรการคว่ำบาตรของ EU ต่อรัสเซีย มีผลบังคับใน 5 ก.พ.66 มีการรายงานเมื่อ 4 ก.พ.66 โดยอ้างถ้อยแถลงของกระทรวงพลังงานของฮังการีว่า มาตรการคว่ำบาตรของสหภาพยุโรป (EU) ต่อรัสเซีย ที่จะมีผลบังคับใช้ใน 5 ก.พ.66 ทำให้ EU ห้ามนำเข้าและส่งออกซ้ำ (Re-export) ผลิตภัณฑ์น้ำมันแปรรูปที่มีแหล่งกำเนิดจากรัสเซีย EU จึงอาจประสบปัญหาขาดแคลนน้ำมันดีเซลและราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันปริมาณน้ำมันดีเซลที่นำเข้าจากรัสเซีย มีสัดส่วนประมาณครึ่งหนึ่งของความต้องการใช้น้ำมันดีเซลใน EU การคว่ำบาตรรัสเซียทำให้ EU ต้องหาแหล่งพลังงานอื่นที่ไกลออกไป เช่น อินเดีย ตะวันออกกลาง และจีน ซึ่งจะทำให้ราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้นมาก และอาจนำไปสู่ปัญหาความมั่นคงในการจัดหาพลังงาน ซึ่งฮังการีคัดค้านการขยายมาตรการคว่ำบาตรต่อรัสเซีย เพราะเห็นว่าส่งผลกระทบต่อในระยะยาว รวมถึงเห็นว่า EU ควรทำงานเพื่อเสริมสร้างสันติภาพมากกว่าการกำหนดมาตรการคว่ำบาตร

ส่วนที่ 2 สถานการณ์ ความมั่นคงที่สำคัญ

สหราชอาณาจักรอยู่ระหว่างประเมินการใช้เงินปอนด์ดิจิทัลภายในปี 2570 เมื่อวันที่ 7 ก.พ.66 กค.สหราชอาณาจักรและธนาคารกลางอังกฤษ (BoE) กำลังออกแบบระบบเงินปอนด์ดิจิทัลโดยมีเป้าหมายจะใช้แทนธนบัตรภายในปี 2570 โดยระบบดังกล่าวจะไม่แตกต่างจากระบบการชำระเงินทั่วไปในปัจจุบันมากนัก แต่จะดำเนินการโดย BoE เป็นหลัก และรับรองได้ว่าประชาชนทุกคนจะเข้าถึงการใช้ โดยเชื่อมั่นว่า BoE จะควบคุมระบบการเงินได้ ทั้งป้องกันบริษัทเอกชนจำกัดระบบการชำระเงินในเครือข่ายปิด อย่างไรก็ตาม กค.สหราชอาณาจักรจะตัดสินใจการจัดตั้งระบบการชำระเงินพื้นฐานดังกล่าวในปี 2568 เพื่อประเมินต้นทุนและความเสี่ยง

เลขาธิการ NATO จะเร่งผลักดันสวีเดนและฟินแลนด์ให้เข้าเป็นสมาชิก NATO รายงานอ้างอิงแถลงของนาย Jens Stoltenberg เลขาธิการองค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (North Atlantic Treaty Organization-NATO) เมื่อ 14 ก.พ.66 ว่า สิ่งสำคัญในขณะนี้ คือ การผลักดันให้สมาชิก NATO ทั้ง 30 ประเทศรับรองการสมัครเป็นสมาชิกของสวีเดนและฟินแลนด์ เพื่อให้ทั้งสองประเทศเข้าเป็นสมาชิก NATO อย่างสมบูรณ์โดยเร็วที่สุด แม้ว่าอาจจะไม่สามารถดำเนินการพร้อมกันทั้งสองประเทศก็ตาม โดยนาย Stoltenberg เชื่อมั่นว่า สวีเดนและฟินแลนด์ใกล้ที่จะเข้าเป็นสมาชิก NATO อย่างสมบูรณ์แล้ว และจะพยายามอย่างเต็มที่เพื่อให้ทั้งสองประเทศได้รับการรับรองโดยเร็วที่สุด

EU เรียกร้องให้ชาติสมาชิกสนับสนุนอาวุธแก่ยูเครน มีการอ้าง

การให้สัมภาษณ์ของนาย Josep Borrell (โจเซป บอร์เรลล์) ประธานกรรมาธิการกิจการต่างประเทศสหภาพยุโรป (EU) ในวันเดียวว่าชาติสมาชิก EU เห็นควรเร่งจัดส่งอาวุธให้ยูเครนเป็นกรณีเร่งด่วน ทั้งที่สามารถจัดส่งได้ทันทีหรือพิจารณาบรรจุในแผนจัดซื้ออาวุธของแต่ละประเทศ โดยแจ้งให้

กท.สมาชิกทั้ง 27 ประเทศพิจารณาเป็นกรณีที่ต้องดำเนินการเป็นลำดับแรก ทั้งนี้ ประเมินว่าในแต่ละวัน ยูเครนใช้กระสุนปืนประมาณ 7,000 นัด เทียบเท่าปริมาณการจัดซื้อกระสุนของประเทศขนาดเล็กในสถานการณ์ปกติ ด้าน นาย Jens Stoltenberg (เย็นส์ สตีลเตินบาร์ก) เลขาธิการ NATO ระบุว่า NATO จะหารือเพื่อหาแนวทางสนับสนุนให้ยูเครนสามารถเข้าถึงการจัดหาอาวุธได้ทันเวลาไม่ให้เกิดเสียเปรียบรัสเซีย เฉพาะอย่างยิ่ง หวังใกล้กับวันครบรอบ 1 ปีที่รัสเซียเปิดปฏิบัติการทางทหารในยูเครนใน 24 ก.พ.66

ฟินแลนด์เตรียมสร้างรั้วกันชายแดนด้านรัสเซียให้แข็งแรงขึ้น มีการอ้างการเปิดเผยจากกองกำลังชายแดนของฟินแลนด์ว่า ฟินแลนด์เตรียมก่อสร้างรั้วกันชายแดนด้านรัสเซีย ระยะทาง 200 กม. ให้แข็งแรงขึ้น (ไม่ระบุว่าเป็นวัสดุประเภทใด) เป้าหมายเพื่อรักษาความปลอดภัยและรับมือทหารราบรัสเซียใช้ชาวรัสเซียที่หนีภัยสงครามเข้ามาในฟินแลนด์ เป็นเครื่องมือแสวงประโยชน์ทางการเมือง โดยใน มี.ค.66 จะเริ่มก่อสร้างโครงการนำร่องก่อน 3 กม. บริเวณจุดผ่านแดน Imatra ทางตอนใต้ของประเทศ พร้อมกับติดตั้งไฟ กล้องอินฟราเรดตรวจการณ์ในเวลากลางคืน และลำโพงกระจายเสียง ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายใน มิ.ย.66 ทั้งนี้ ฟินแลนด์มีพรมแดนติดกับรัสเซียรวม 1,340 กม. โดยมีรั้วไม้แบ่งเขตและป้องกันสัตว์ป่ารุกข้ามแดนเท่านั้น

สหราชอาณาจักรเปิดฐานทัพแห่งใหม่ชื่อว่า Camp Viking ทางตอนเหนือของนอร์เวย์ เพื่อสนับสนุนปฏิบัติการและเสริมขีดความสามารถขององค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (NATO) ในภูมิภาคอาร์กติก หลังจากรัสเซียรุกรานยูเครน และเป็นศูนย์กลางหน่วยคอมมานโดสังกัดนาวิกโยธินสหราชอาณาจักร โดยสหราชอาณาจักรจะส่งหน่วยคอมมานโด 1,000 นาย ไปประจำการที่ฐานทัพดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ในเบื้องต้นดังกล่าว NATO มีกำหนดการใช้งานฐานทัพ Camp Viking เพียง 10 ปี ขณะที่นอร์เวย์ยืนยันไม่อนุญาตให้ต่างชาติเข้ามาใช้พื้นที่เพื่อตั้งฐานทัพเป็นการถาวร

บทสรุป

จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป พบว่า สถานการณ์ในทวีปยุโรปกำลังเผชิญกับความท้าทายและเผชิญการขาดแคลนน้ำมันและราคาน้ำมันที่แพงขึ้น หลังจากมาตรการคว่ำบาตรของ EU ต่อรัสเซีย ทำให้ EU ห้ามนำเข้าและส่งออกซ้ำ (Re-export) ผลิตภัณฑ์น้ำมันแปรรูปที่มีแหล่งกำเนิดจากรัสเซีย เนื่องจากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครนที่มีการยืดเยื้อมาเป็นระยะเวลา 1 ปี แต่ในขณะเดียวกัน EU ยังคงเรียกร้องให้ชาติสมาชิกสนับสนุนอาวุธแก่ยูเครน เพื่อหาแนวทางสนับสนุนให้ยูเครนสามารถเข้าถึงการจัดหาอาวุธได้ทันเวลาไม่ให้เกิดเสียเปรียบรัสเซีย ทั้งนี้ ทำให้บางประเทศมุ่งมั่นในการร่วมมือกับมิตรประเทศเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการและเสริมขีดความสามารถ เพื่อป้องกันการเกิดภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กศย.ศศย.สปท.
โทรศัพท์ 0 2275 5715 E-mail: research.ssc@gmail.com

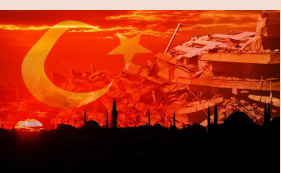
3. ตะวันออกกลาง – แอฟริกา - เอเชียใต้

3.1 ตะวันออกกลาง

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.หญิงจุฬารัตน์ เพชรวิเศษ และ น.ส.ปณณา โชติชินเชาว์

สถานการณ์ตะวันออกกลาง มีประเด็นสำคัญสรุปได้ดังนี้

แผ่นดินไหวครั้งใหญ่ที่ประเทศตุรกีและซีเรีย เมื่อวันที่ 6 ก.พ. เกิดเหตุภัยพิบัติทางธรรมชาติที่รุนแรงเป็นอันดับ 6 ของโลก หลังจากมีผู้เสียชีวิตรวมเกือบ 50,000 คน (ตุรกี 44,218 คนและซีเรีย 5,914 คน) แผ่นดินไหวครั้งนี้ ศูนย์กลางใกล้เมืองกาซียนท์พ ทางตะวันออกเฉียงใต้ของตุรกี ติดกับพรมแดนประเทศซีเรีย ความรุนแรงขนาด 7.8 ริกเตอร์ เกิดขึ้นเวลา 04.17 น. ตามเวลาท้องถิ่น หรือเวลา 08.17 น. ตามเวลาในประเทศไทย ลึกลงไปใต้ดิน 17.9 กิโลเมตร หลังแผ่นดินไหวลูกแรก ได้เกิดแผ่นดินไหวอีกครั้งทางตะวันออกเฉียงใต้ของตุรกี เมื่อเวลา 10.24 น. ตามเวลาท้องถิ่น หรือ 17.24 น. มีขนาดรุนแรง 7.5 ซึ่งแผ่นดินไหวลูกที่สอง ไม่ใช่อาฟเตอร์ช็อก แต่เป็นแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นต่างหาก รัฐบาลตุรกีรายงานเพิ่มเติมว่า ประชาชนมากกว่า 530,000 คน ต้องอพยพออกจากพื้นที่ภัยพิบัติ

อาคารประมาณ 173,000 แห่งได้รับความเสียหายอย่างรุนแรง และประชาชนมากกว่า 1.9 ล้านคนอาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราว ทั้งนี้

สหประชาชาติ (UN) คาดการณ์ว่า ปัจจุบัน มีผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุแผ่นดินไหวครั้งนี้มากกว่า 20 ล้านคนในตุรกี และมากกว่า 8.8 ล้านคนในซีเรีย

ธนาคารโลกประเมินว่าความเสียหายจากแผ่นดินไหวในตุรกีมีมูลค่าสูงกว่า 34,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ แผ่นดินไหวครั้งใหญ่ที่เกิดขึ้นในตุรกีเมื่อ 6 ก.พ.66 ส่งผลให้เกิดความเสียหายทางกายภาพเป็นมูลค่าประมาณ 34,200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ แบ่งเป็นความเสียหายต่ออาคารที่พักอาศัย 18,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สถานที่ที่ไม่ใช่อาคารที่พักอาศัย 9,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ระบบสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐาน 6,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ เมื่อ 9 ก.พ.66 ธนาคารโลกได้มอบเงินช่วยเหลือแก่ตุรกีจำนวน 1,780 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อิหร่านเปิดตัว “ปาเวห์” ขีปนาวุธใหม่ โดยอิหร่านมีการซ้อมรบใหญ่และเปิดตัวขีปนาวุธชนิดใหม่ที่มีพิสัยทำการได้ไกลถึงประเทศอิสราเอล การซ้อมรบที่ทางการอิหร่านเผยแพร่เป็นการซ้อมรบของกองกำลังหลัก 3 หน่วย คือกองทัพอากาศ (Iranian Air Force), กองกำลังพิทักษ์การปฏิวัติอิสลาม (IRGC) และกองกำลังการบินและอวกาศแห่งชาติ (Aerospace Force) เป็นการซ้อมรบกันด้วยกระสุนจริง มีการจำลองสถานการณ์ทั้งการรับมือจากการถูกโจมตีรวมถึงการตอบโต้กลับ การซ้อมรบใหญ่ครั้งนี้มีการระดมอาวุธยุทโธปกรณ์เต็มพิสัย หนึ่งในตัวสำคัญที่นำ

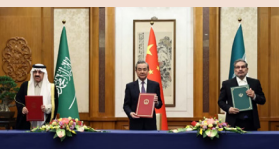
มาเปิดโฉมคือ ซีปนาวุธร้อนแบบใหม่ล่าสุดของอิหร่านที่มีพิสัยทำการยิงได้ไกลกว่า 1,650 กิโลเมตรจากฐานปล่อย มีชื่อว่า ปาเวห์ (Paveh) ตั้งตามชื่อเมืองปาเวห์ในจังหวัดเคอร์มันชาห์ (Kermanshah) ของอิหร่าน เพื่อเป็นเกียรติแก่เหล่าทหารกล้าจากเมืองแห่งนี้ พิสัยทำการยิงของปาเวห์ เป็นพิสัยที่สามารถยิงได้ไปไกลถึงอิสราเอล หัวหน้าฝ่ายอากาศยานของกองกำลัง IRGC ซึ่งเป็นหน่วยรับผิดชอบโครงการพัฒนาซีปนาวุธกล่าว ว่า จุดประสงค์ของการมีซีปนาวุธนี้ก็เพื่อเอาไว้ใช้ในการป้องกันตนเองจากการโจมตีและการโต้กลับศัตรูที่มีระบบป้องกันภัยทางอากาศ (Iron Dome) นั่นก็คืออิสราเอล และการนำมาทดสอบในการซ้อมรบครั้งนี้ถือว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี

จีนเจรจาสำเร็จ ซาอุฯ พ้นสัมพันธ์อิหร่าน ยุติศึกตะวันออกกลาง

ซาอุดีอาระเบียฟื้นสัมพันธ์การทูตกับอิหร่าน หลังเจรจาประสบความสำเร็จที่กรุงปักกิ่ง ระหว่างวันที่ 6-10 มีนาคม 2566 มีผู้แทนคือ อาลี ซัมคานี เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติสูงสุดแห่งอิหร่าน มุฮาด บิน โมฮัมหมัด อัล อัยบาล ที่ปรึกษาด้านความมั่นคงแห่งชาติซาอุดีอาระเบีย และนายหวัง อี้ ประธานคณะกรรมการวิเทศสัมพันธ์แห่งศูนย์กลางพรรคคอมมิวนิสต์จีน ซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน และจีน ออกแถลงการณ์ร่วม 3 ประเทศ ประกาศว่า ซาอุดีอาระเบียและอิหร่านจะฟื้นความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกัน โดยภายใน 2 เดือนจะเปิดสถานทูตและองค์กรผู้แทนระหว่างกัน รวมทั้งจะแต่งตั้งเอกอัครราชทูต เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ทวิภาคี โดยทั้ง 3 ประเทศจะใช้ความพยายามอย่างถึงที่สุดเพื่อเสริมสร้างสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาค

โดยอิหร่านกับซาอุดีอาระเบีย 2 ชาติผู้นำโลกมุสลิมฝ่ายชีอะห์

และสุหนี่ แย่งชิงอำนาจในภูมิภาคตะวันออกกลางมาเนิ่นนานแล้ว ซึ่งซาอุดีอาระเบียเกรงว่า อิหร่านจะขยายขอบเขตการปฏิวัติอิสลามไปประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค ล้มล้างราชวงศ์ต่างๆ ซึ่งรวมถึงราชวงศ์

ซาอุดีอาระเบียด้วย ทั้ง 2 ประเทศจึงยุติความสัมพันธ์ทางการทูต เมื่อปี 2559 หลังจากรัฐบาลซาอุฯ ประหารชีวิต “ซีค นิมร์ อัล-นิมร์” นักการศาสนาชาวชีอะห์ ซึ่งอยู่เบื้องหลังการประท้วงต่อต้านรัฐบาลซาอุดีอาระเบีย หลังจากนั้นเกิดเหตุบุกเผาทำลายสถานเอกอัครราชทูตซาอุดีอาระเบียประจำกรุงเทพฯ หลังจากทั้ง 2 ชาติตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกัน ก็มีการทำสงครามตัวแทนทั้งในเลบานอน อิรัก ซีเรีย เยเมน ไปจนถึงอัฟกานิสถาน.

บทสรุป

จากสถานการณ์ในตะวันออกกลางที่เกิดขึ้นห้วงที่ผ่านมาได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในหลายมิติ ซึ่งสถานการณ์ความเสียหายจากแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นในตุรเคียที่เกิดขึ้นที่นำมาซึ่งความสูญเสียและความเสียหายอย่างมหาศาล ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ในระยะยาวของประชาชนชาวตุรเคีย รวมทั้งสถานการณ์ทางการเมืองการทหาร อาทิ (1) ความสัมพันธ์ทางการทูตของสองประเทศคู่ขัดแย้งที่สามารถยุติลงได้ ซึ่งมีตัวแสดงเพิ่มเข้ามาเป็นตัวกลางอย่างประเทศจีนซึ่งถือว่าเป็นความสำเร็จทางการทูตครั้งสำคัญของจีน และอาจสะท้อนต่ออิทธิพลของสหรัฐฯ ซึ่งน่าติดตามต่อไปถึงการขยายอิทธิพลดังกล่าวนี้ของจีนในภูมิภาคนี้ และ (2) สถานการณ์ด้านการทหาร ที่อิหร่านได้พัฒนาและเปิดตัวซีปนาวุธใหม่ ซึ่งถือว่าเป็นการประกาศตัวว่า อิหร่านนั้นมีศักยภาพเพียงพอต่อการพัฒนาซีปนาวุธในทุกพิสัยและขณะนี้ก็ทำได้สำเร็จแล้ว ซึ่งอาจจะสร้างความไม่พอใจและความกังวลใจของอิสราเอลต่อประเด็นดังกล่าวนี้ จึงน่าติดตามว่า อิสราเอลจะมีท่าทีตอบโต้ความสำเร็จที่เกิดขึ้นครั้งนี้ของอิหร่านหรือไม่

ที่มา : <https://www.nia.go.th/news/category/>
<https://www.pptvhd36.com/news/>

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กศย.ศศย.สปท.

โทรศัพท์ 0 2275 5715 E-mail: research.ssc@gmail.com

3.2 แอฟริกา

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.หญิงจุฬารัตน์ เพชรวิเศษ และ น.ต.หญิง จิตราภรณ์ จิตรธร ร.น.

ภูมิภาคแอฟริกา มีสถานการณ์ที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

กองทัพเรือแอฟริกาใต้เป็นเจ้าภาพในการซ้อมรบทางทะเลกับรัสเซียและจีน ภายใต้รหัส Mosi II

เมื่อ 30 ม.ค.66 กองทัพเรือแอฟริกาใต้เป็นเจ้าภาพในการซ้อมรบทางทะเลกับรัสเซียและจีน ภายใต้รหัส Mosi II ซึ่งเป็นการซ้อมรบทางทะเลแบบพหุภาคี โดยจัดขึ้นระหว่างวันที่ 17-27 ก.พ.66 ในมหาสมุทรอินเดีย นอกชายฝั่งแอฟริกาใต้ และมีกองกำลังป้องกันแห่งชาติของแอฟริกาใต้ (South Africa's National Defence Force-SANDF) กว่า 350 นายเข้าร่วมในการซ้อมรบดังกล่าว ขณะที่รัสเซียส่งเรือรบแอดไมรัล กอร์ชคอฟ (Admiral Gorshkov) ซึ่งบรรทุกซีปนาวุธความเร็วเหนือเสียงเซอร์คอน (Zircon) ซึ่งเดินทางด้วยความเร็ว 9 เท่าของความเร็วเสียง และมีพิสัย 1,000 กิโลเมตร นับเป็นองค์ประกอบสำคัญในคลังสรรพาวุธความเร็วเหนือเสียงของรัสเซีย ไปร่วมฝึกซ้อมด้วย

ทั้งนี้ การซ้อมรบดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อทุกประเทศที่เกี่ยวข้องผ่านความสามารถในการทำงานร่วมกันของกองทัพเรือทั้งสามประเทศ รวมถึงการปรับปรุงระบบการจัดการภัยพิบัติร่วมกัน แต่ที่สร้างความไม่พอใจต่อสหรัฐฯ ด้วยเช่นกัน

ยูกันดายกเลิก ประกาศเตือนภัย โรคอีโบล่า หลังแพร่ระบาดนาน 4 เดือน

รัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขยูกันดาทางตะวันออกของทวีปแอฟริกา ประกาศในเวทีประชุมแห่งหนึ่งในอำเภอบูเบนเด หรือท้องที่ที่

พบผู้ป่วยคนแรกจากโรคอีโบล่า ให้ออกประกาศเตือนภัยเรื่องการแพร่ระบาดของโรคอีโบล่าในยูกันดา หลังแพร่ระบาดมาเกือบ 4 เดือน มีคนเสียชีวิต 55 ราย ระบุว่ารัฐบาลยูกันดาควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดได้ทั้งหมดแล้ว หลังระบาดมาตั้งแต่เดือนกันยายนปีที่แล้ว

ด้านองค์การอนามัยโลก (WHO) ออกแถลงการณ์ชื่นชมรัฐบาลยูกันดา ว่าดำเนินมาตรการควบคุมโรคอย่างเข้มข้นและครอบคลุมรอบด้าน เช่น การเฝ้าระวัง การติดตามค้นหาผู้ป่วยและกลุ่มเสี่ยง เพื่อกักตัวเพื่อสกัดการแพร่ระบาด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ของ WHO การแพร่ระบาดของโรคต่างๆจะถือว่าสิ้นสุดอย่างเป็นทางการ หลังไม่พบผู้ป่วยใหม่

42 วันติดต่อกัน หรือ สองเท่าเมื่อเทียบกับระยะเวลาการฟักตัวของไวรัส โดย WHO ระบุว่า มีผู้ป่วยในยูกันดา 142 คน เสียชีวิต 55 คน อีก 87 คน เข้ารับการรักษาจนกระทั่งหายป่วย สำหรับการระบาดของโรคอีโบล่าในยูกันดาเกิดจากเชื้อไวรัสซูดานอีโบล่า (Sudan Ebola virus) หนึ่งใน 6 สายพันธุ์ของไวรัสอีโบล่าซึ่งปัจจุบันยังไม่มีวัคซีนสำหรับรักษา

โลกรະສ່ຳ ໄວຣ໌ສມາຣ໌ເບີຣ໌ກ ຄຸ້ມມະຣາບາດອີກ ອັດຮາກຕາຍສູງ ມາກກວ່າໂຄວິດ

“ໄວຣ໌ສມາຣ໌ເບີຣ໌ກ” ຫຼື ໃຊ້ເລືອດອອກມາຣ໌ເບີຣ໌ກ ຮອດພຸດທະສິດ ມາຣະບາດອີກ ຄັ້ງນີ້ຮະບາດຮ້າຍແຮງເປັນຄັ້ງແຮງໃນສາທາຣນຸຣັຊອີເກວທວເຣີຍລ ກີນີ ປະເທດເລັກຯ ໃນແຄບແອຟຣິກາກາງ ມີຜູ້ເສຍຊີວິດຢ່າງນ້ອຍ 9 ສພ ແລະ ມີຜູ້ສົມຜິດສິ່ງສູງ 16 ຮາຍ ທາງການຕ້ອງປະກາດລີອກດາວນ ແລະອຸ່ງຄຳກອນາມຍ໌ (WHO) ຫາຣືອດວນເພື່ອຕິດຕາມສາທາຣນຸຣັຊ ເນື່ອງຈາກໄວຣ໌ສມາຣ໌ເບີຣ໌ກ ມີອັດຮາກຕາຍສູງມາກກື່ງ 88% ແລະຍັງມີໄວຣ໌ສື່ນ ຕ້ອງຣັກຮາຕາມອາກາຣ

ໄວຣ໌ສມາຣ໌ເບີຣ໌ກ ມີຄວາມຮ້າຍກາງພອຯ ກັບເຮືອໄວຣ໌ສອີໂບລາ ເພາະເປັນຜູ້ທີ່ຢືນຢູ່ໃນວາດຣ໌ສເຮືອ ມີອັດຮາກຕາຍສູງຄື່ງ 88% ໃນຮ່ວງ 8-9

ส่วนที่ 2 สถานการณ์ ความมั่นคงที่สำคัญ

วัน จากภาวะเลือดออกจากอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างรุนแรง จนเกิดอาการช็อก หลังป่วยอย่างกะทันหัน มีไข้หนาวสั่น อ่อนเพลีย ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ มีผื่นนูนแดงบริเวณหน้าอก หลังและท้อง ตามมาด้วยอาการคลื่นไส้อาเจียน ปวดท้องถ่ายเหลว หลังจากเชื้อไวรัส

ขณะนี้พักตัวอยู่ในร่างกายเป็นระยะเวลาตั้งแต่ 2-21 วัน

ขณะที่องค์การอนามัยโลก ชี้ว่าการระบาดของไวรัสมาเรียเบิร์ก มีอัตราเสียชีวิตตั้งแต่ 24-88%

ขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ ยังไม่มีวัคซีนหรือการรักษาเฉพาะ เป็นการรักษาแบบประคับประคองตามอาการป่วย รวมถึงการคืนน้ำด้วยของเหลวในช่องปาก และทางหลอดเลือดดำ และการป้องกันที่ดีที่สุดคือต้องเข้มงวดไม่ให้ผู้คนติดต่อกัน เพื่อหลีกเลี่ยงการสัมผัส ถือเป็นโรคอุบัติซ้ำที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด เพราะมีโอกาสเสียชีวิตสูง

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กศย.ศย.สปท.

โทรศัพท์ 0 2275 5715 E-mail: research.ssc@gmail.com

3.3 เอเชียใต้

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.หญิงจุฬารัตน์ เพชรวิเศษ และ น.ส.ปณณภา โชติชินชาวี

สถานการณ์เอเชียใต้ มีประเด็นสำคัญสรุปได้ดังนี้

➤ สถานการณ์ด้านการเมืองการทหาร

อัคนี-5 ขีปนาวุธอินเดีย พิสัยไกลจนถึงประเทศจีน จากสถานการณ์ล่าสุดที่ปรากฏขึ้นเหนือน่านฟ้าประเทศเมียนมา พบว่าเป็นขีปนาวุธอัคนี-5 (Agni-V) ของอินเดีย ซึ่งเชื่อว่ามีอนุภาคพิติดหัวรบนิวเคลียร์ยิงได้ไปไกลครอบคลุมเกือบทุกภูมิภาคของจีน ท่ามกลางความตึงเครียดรอบใหม่ระหว่างอินเดีย-จีน โดยอินเดียได้ทำการแถลงว่าเป็นการทดสอบขีปนาวุธอัคนี-5 จากฐานยิงบนเกาะอับดุลกัลัม นอกชายฝั่งรัฐโอริสสา ซึ่งตั้งอยู่ทางชายแดนตะวันออกของประเทศ ขีปนาวุธดังกล่าวสามารถโจมตีเป้าหมายที่อยู่ห่างออกไป 5,400 กิโลเมตร ได้อย่างแม่นยำ เป็นการพิสูจน์ให้เห็นถึงศักยภาพและความสำเร็จของการติดตั้งอุปกรณ์และเทคโนโลยีใหม่บนขีปนาวุธทำให้สามารถโจมตีได้ไกลกว่าเดิม อย่างไรก็ตาม กระทรวงกลาโหมของอินเดียกล่าวว่า การยิงทดสอบขีปนาวุธดังกล่าวไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับความตึงเครียดระหว่างอินเดีย-จีน บริเวณชายแดน

ขีปนาวุธอัคนี-5 เป็นขีปนาวุธข้ามทวีปแบบพื้นสู่อากาศ ที่ตั้งชื่อตามภาษาสันสกฤต มีความหมายว่า “ไฟ” ได้รับการพัฒนาขึ้นภายใต้โครงการพัฒนาขีปนาวุธนำวิถีแบบเบ็ดเสร็จ (Integrated Guided Missile Development Program - IGMDP) โดยเป็นขีปนาวุธแบบร่อน ใช้เชื้อเพลิงแข็ง มีความสูง 17.5 เมตร เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 เมตรหนัก 50 ตัน พิสัยยิง 5,000-8,000 กิโลเมตร และสามารถติดหัวรบนิวเคลียร์ที่มีน้ำหนักเกิน 1 ตันได้ อัคนี-5 ถูกพัฒนามาจากขีปนาวุธรุ่นก่อนหน้า คือ อัคนี-3 (Agni-III) ซึ่งมีพิสัยยิง 3,000-5,000 กิโลเมตร ถูกมองว่าอินเดียตั้งใจพัฒนามาให้สามารถยิงได้ระดับได้ไกลครอบคลุมเป้าหมายในจีนเกือบทั้งหมดซึ่งรวมถึงกรุงปักกิ่ง และนครเซี่ยงไฮ้ เพื่อคานอำนาจรัฐบาลจีน

นรม.อินเดีย ร่วมหารือทางโทรศัพท์กับ ปธน.ยูเครน นาย Narendra Modi นรม.อินเดีย ร่วมหารือทางโทรศัพท์กับ นาย Volodymyr Zelenskyy ปธน.ยูเครน ซึ่งระหว่างการหารือ นาย Zelenskyy เรียกร้องให้อินเดียที่เริ่มวาระเป็นประธานการประชุม G20 สนับสนุนแผนสันติภาพ 10 ประการ หรือสูตรสันติภาพ (Peace Formula) ของยูเครน ที่ประกอบไปด้วยข้อเสนอมูล 10 ข้อ ซึ่งกล่าวถึงการให้รัสเซียต้องถอนทหารออกจากยูเครน การฟื้นฟูบูรณภาพแห่งดินแดนของยูเครน การบูรณะความเสียหายในยูเครน และการสร้างหลักประกันให้แก่ยูเครนอย่างเป็นรูปธรรมในระยะยาว ทางด้านรัฐบาลอินเดียออกแถลงการณ์ระบุว่า ผู้นำทั้งสองได้หารือถึงโอกาสและความร่วมมือแบบทวิภาคีระหว่างทั้งสองชาติในอนาคต และอินเดียสนับสนุนให้ทั้งยูเครนและรัสเซียยุติการสู้รบและกลับมาเจรจา สันติภาพ โดยใช้วิธีการทางการทูตในการแก้ปัญหา และ “เน้นย้ำ” ให้อุบัติความรุนแรง และอินเดียจะสนับสนุนความพยายามเพื่อสันติภาพ แต่ใด ๆ ก็ตาม รัฐบาลอินเดียยังคงไม่มีท่าทีประณามการรุกรานยูเครนของรัสเซีย

➤ สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจอินเดียจะมีมูลค่า 3 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐภายในปี 2566 หัวหน้าคณะที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจของ นรม.อินเดีย ประเมินว่า

เศรษฐกิจอินเดียยังคงขยายตัว แม้เศรษฐกิจโลกจะผันผวนเนื่องจากผลกระทบจากวิกฤตรัสเซีย-ยูเครน และจากการที่จีนปิดประเทศช่วงการแพร่ระบาดของ COVID-19 เป็นเวลากว่า 2 ปี โดยเศรษฐกิจอินเดียมีมูลค่าสูงกว่า 3 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐใน มี.ค.66 และคาดว่าจะขยายตัวเป็น 7 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในปี 2573 ซึ่งเป็นผลจากการมีเงินลงทุนจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น จากการที่อินเดียปฏิรูปภาคการเงินภายในประเทศให้เอื้อต่อการลงทุนตั้งแต่ปี 2559 เฉพาะอย่างยิ่งการบังคับใช้ภาษีสินค้าและบริการ (Good and Service Tax-GST)

เนปาลมีแนวโน้มที่จะหลุดพ้นจากสถานะประเทศพัฒนาน้อยที่สุดภายในปี 2569 นักเศรษฐศาสตร์องค์การสหประชาชาติ กล่าวว่า เนปาลมีแนวโน้มจะหลุดพ้นจากสถานะประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (Least Developed Country) ตามที่กำหนดโดยองค์การสหประชาชาติ เนื่องจากมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามเงื่อนไขขององค์การสหประชาชาติค่อนข้างดี โดยในปี 2564 เนปาลได้บรรลุเป้าหมายความเท่าเทียมทางการศึกษาในโรงเรียนระหว่างเพศชาย-หญิง พร้อมทั้งสามารถลดอัตราการเสียชีวิตของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปีลงได้อย่างมาก โดยในปีเดียวกันมีการเสียชีวิตของเด็กในอัตรา 28:1000 และในปี 2563 สามารถลดระดับความยากจนลงเหลือร้อยละ 17 นอกจากนี้ ในปี 2565 สามารถลดระดับความหิวโหย (จากดัชนีความหิวโหยทั่วโลก – Global Hunger Index) ลดจากระดับรุนแรงเหลือระดับปานกลาง ทั้งนี้ เดิมรัฐบาลเนปาลกำหนดเป้าหมายจะหลุดพ้นจากสถานะดังกล่าวในปี 2567 แต่ต้องเลื่อนออกไปเป็นปี 2569 เนื่องจากการระบาดของโรค COVID-19

IMF อนุมัติโครงการเงินกู้มูลค่า 3,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐแก่ ศรีลังกา กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund-IMF) อนุมัติโครงการเงินกู้มูลค่า 3,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ให้แก่ศรีลังกา เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศให้เริ่มเสถียรภาพมากขึ้น โดย IMF จะเบิกจ่ายเงินกู้งวดแรกทันทีประมาณ 333 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และจะมีการเบิกจ่ายเพิ่มเติม ซึ่งความช่วยเหลือดังกล่าวจะช่วยอัดฉีดเงินทุนให้แก่ระบบเศรษฐกิจของศรีลังกาที่กำลังประสบปัญหาราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น จากการค้าขาดคลื่อนสินค้า และการขาดแคลนทุนสำรองเงินตราต่างประเทศหลังจากผิวนัดชำระหนี้ต่างประเทศเมื่อปี 2565 ด้านปธน.รานิล วิกรมสิงเห ของศรีลังกา แสดงความชื่นชมการตัดสินใจของ IMF และระบุว่า โครงการดังกล่าวจำเป็นต่อการส่งเสริมสถานะทางเศรษฐกิจของศรีลังกาและการเข้าถึงตลาดทุนระหว่างประเทศ อีกทั้งจะช่วยทำให้ศรีลังกาสามารถดึงดูดนักลงทุนและนักท่องเที่ยวได้อีกครั้ง

บทสรุป

จากสถานการณ์ในเอเชียใต้ที่เกิดขึ้นข้างที่ผ่านมา พบว่ามีการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ทั้งมิติการเมืองการทหาร รวมไปถึงมิติเศรษฐกิจ ซึ่งประเด็นที่น่าติดตามต่อไป ได้แก่ การเปิดตัวขีปนาวุธอินเดีย (อัคนี-5) ที่มีพิสัยไกล อาจถูกนำมาเป็นเครื่องมือในการต่อรองข้อพิพาทชายแดนในพื้นที่สหภาพ Ladakh ซึ่งอินเดียและจีนได้พยายามเจรจาข้อตกลงร่วมกันถึง 17 ครั้ง แต่ยังไม่สามารถหาข้อยุติได้ รวมไปถึงสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจที่เห็นได้ว่าหลายประเทศในภูมิภาคมี

แนวโน้มไปในทางที่ดีแม้ว่าจะเผชิญกับผลกระทบ สงครามรัสเซีย-ยูเครน หรือการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ก็ตามหลายๆ ประเทศสามารถฟื้นฟูและนำพาเศรษฐกิจของประเทศให้ดีขึ้น โดยเฉพาะอินเดียที่วางตัวเป็นกลางอย่างชัดเจนต่อสถานการณ์รัสเซีย-ยูเครน แต่ในเวลาเดียวกันก็สามารถซื้ออาวุธและน้ำมันในราคาถูกจากรัสเซียได้ ถือได้ว่าอินเดียสามารถสร้างประโยชน์ต่อการฟื้นฟูและพัฒนาประเทศได้จากวิกฤตที่เกิดขึ้น นอกจากนี้บางประเทศอย่างศรีลังกาที่เคยประสบกับปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจครั้งใหญ่ก็ได้รับการช่วยเหลือจากกองทุนระหว่างประเทศ ซึ่ง

ทำให้ศรีลังกามีแนวโน้มที่ดีขึ้นในทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญที่ควรติดตามอย่างยิ่งในภูมิภาคแห่งนี้คือบทบาทของชาติมหาอำนาจอย่างจีนและสหรัฐฯ ที่อาจจะเข้ามาแข่งขันและแย่งชิงผลประโยชน์มากยิ่งขึ้นผ่านบทบาทของการช่วยเหลือและสนับสนุนประเทศในเอเชียได้

อ้างอิง : <https://www.nia.go.th/news/category/>
<https://workpointtoday.com/india-agni-v-missile/>

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กศย.ศศย.สปท.
 โทรศัพท์ 0 2275 5715 E-mail: research.ssc@gmail.com

สถานการณ์ภูมิภาค

1. เอเชียตะวันออก

1.1 เกาหลีเหนือ - เกาหลีใต้

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.หญิงจุฬารัตน์ เพชรวิเศษ และ น.ส.ปานิสรา เทียนอ่อน

สถานการณ์ภายในประเทศเกาหลีเหนือ-เกาหลีใต้ มีประเด็นสำคัญสรุปได้ดังนี้

➢ คิม จอง อึน ผู้นำเกาหลีเหนือมีเป้าหมายเกี่ยวกับกองทัพในปี 2566 ระหว่างการประชุมคณะกรรมการกลางพรรคแรงงานเกาหลี ชุดที่ 8 ครั้งที่ 6 ว่าในปี 2566 มุ่งเน้นต่อต้านศัตรู และเสริมความแข็งแกร่ง เช่น การส่งเสริมขีดความสามารถด้านกลาโหมแบบพึ่งพาตนเอง (ไม่ระบุรายละเอียด) เพื่อปกป้องอธิปไตยและความมั่นคงของชาติ รวมถึงการส่งเสริมวัฒนธรรมและการรักชาติ

➢ ประธานาธิบดีคิม จอง อึน ระหว่างเข้าร่วมการประชุมกับกองทัพว่า “กองทัพเกาหลีเหนือควรมีขีดความสามารถที่ไม่มีใครสามารถทัดเทียมได้ เพื่อให้ได้มาซึ่งชัยชนะในทุกสงคราม” โดยระหว่างพิธีสวนสนามเนื่องในโอกาสครบรอบ 75 ปี การก่อตั้งกองทัพประชาชนเกาหลีเหนือ เกาหลีเหนือแสดงขีปนาวุธข้ามทวีปรุ่นใหม่ทั้งแบบขีปนาวุธทางยุทธวิธี (Tactical Missile) ขีปนาวุธร่อนระยะไกล (Long-range Cruise Missile) ขีปนาวุธนำวิถีพิสัยใกล้ (Short-range Ballistic Missile: SRBM) ขีปนาวุธข้ามทวีป (Intercontinental Ballistic Missile: ICBM) หลายลูกในพิธีสวนสนาม

ในจำนวนนี้เป็นขีปนาวุธ ICBM รุ่น Hwasong-17 อย่างน้อย 11 ลูก และขีปนาวุธ ICBM รุ่นใหม่บนฐานยิงขีปนาวุธเคลื่อนที่ (Transporter Erector Launcher: TEL)

➢ ขณะที่ กลาโหมเกาหลีใต้เผยแพร่สมุดปกขาวประจำปี 2565 ที่กลับมาระบุว่า เกาหลีเหนือคือศัตรูเป็นครั้งแรกในรอบ 6 ปี เนื่องจากเกาหลีเหนือกล่าวถึงเกาหลีใต้ว่าเป็นศัตรูที่ไม่อาจปฏิเสธได้ รวมทั้งยังคงแสดงท่าทีคุกคามทางทหารและไม่ยุติโครงการนิวเคลียร์ ขณะที่ประเทศญี่ปุ่นถูกระบุเป็นเพื่อนบ้านที่ใกล้ชิดเป็นครั้งแรกในรอบ 4 ปี ทั้งนี้ ผู้นำเกาหลีใต้จะดำเนินนโยบายเชิงก้าวร้าวต่อเกาหลีเหนือมากขึ้นและจะพัฒนาความสัมพันธ์ระดับทวิภาคีด้านความมั่นคงกับญี่ปุ่นต่อไป

➢ เกาหลีใต้จะเพิ่มงบประมาณด้านกลาโหมประมาณร้อยละ 6.8 ต่อปีระหว่างปี 2566-2570 เป็นมูลค่ารวมประมาณ 261,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการตอบโต้ภัยคุกคามด้านนิวเคลียร์และขีปนาวุธจากเกาหลีเหนือ รวมถึงเพิ่มเรือดำน้ำขนาดกลางติดตั้งขีปนาวุธ บ.โจมตีแบบล่องหน และขีปนาวุธจากพื้นสู่พื้นทางยุทธวิธีขั้นสูง เกาหลีใต้จะเสริมสร้างระบบป้องกันขีปนาวุธที่ครอบคลุม โดยวางแผนจะติดตั้งเรดาร์เพื่อเตือนภัยขีปนาวุธล่วงหน้าและระบบเรดาร์บนเรือพิฆาต

➢ ทั้งนี้ เกาหลีใต้และสหรัฐฯ มีการซ้อมรบ Deterrence Strategy Committee Table-top Exercise (DSC TTX) เป็นการจำลองสถานการณ์การใช้อาวุธนิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือ และเตรียมแนวทางจัดการวิกฤตและมาตรการตอบโต้ทางทหารต่อเกาหลีเหนือทำให้

เกาหลีเหนือขูตอบโต้สหรัฐฯ กับเกาหลีใต้ โดยเกาหลีเหนือได้ยิงขีปนาวุธพิสัยไกลจากกรุงเปียงยางจำนวน 1 ลูกไปตกในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ (EEZ) ของญี่ปุ่น เมื่อ 18 ก.พ.66 รวมถึงเกาหลีเหนือยิงจรวดหลายลำกล้องเพื่อตอบโต้การซ้อมรบทางอากาศระหว่างสหรัฐฯ กับเกาหลีใต้ เกาหลีเหนือยิงขีปนาวุธนำวิถีพิสัยใกล้ (Short-Range Ballistic Missile-SRBM) จำนวน 2 ลูก จากเขตซุกซอน จังหวัดพย็องอันใต้ และข้อมยิงจรวดหลายลำกล้อง (Multiple Rocket Launcher System-MRLS) อีกหลายครั้งในช่วงเวลาดังกล่าว

➢ นอกจากนี้ เมื่อ 22 ก.พ.66 เกาหลีใต้ สหรัฐฯ และญี่ปุ่น ผีกร่วมทางทะเล เพื่อฝึกซ้อมการตรวจจับ ติดตาม และสกัดกั้นขีปนาวุธพิสัยกลางและพิสัยไกลของเกาหลีเหนือ ซึ่งการฝึกซ้อมสามฝ่ายจัดขึ้นเพื่อเตือนเกาหลีเหนือว่าพันธมิตรมีขีดความสามารถในการสกัดกั้นขีปนาวุธเกาหลีเหนือตลอดเวลา

➢ เกาหลีเหนือประกาศใช้มาตรการป้องปรามสงครามเชิงรุก โดยคิม จอง อึน ประธานในที่ประชุมคณะกรรมการธิการทหารของพรรคแรงงาน ทหารเรือและตัดสินใจใช้มาตรการเชิงปฏิบัติในการป้องปรามสงครามให้มีประสิทธิภาพ ทรงพลัง และเป็นเชิงรุกมากยิ่งขึ้น เมื่อ 12 มี.ค.66 ซึ่งอยู่ในช่วงเวลาที่กลาโหมเกาหลีใต้และสหรัฐฯ กำหนดจัดการฝึกซ้อมประจำปีรหัส Freedom Shield ขึ้นระหว่าง 13-23 มี.ค.66 ซึ่งนับเป็นการฝึกซ้อมครั้งใหญ่ที่สุดในรอบ 5 ปี มีเป้าหมายในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคง

● บทสรุป

จากสถานการณ์ตึงเครียดบริเวณคาบสมุทรเกาหลีที่มีแสดงศักยภาพทางการทหารอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะจากพิธีสวนสนามทางทหารของเกาหลีเหนือ ซึ่งสะท้อนการส่งเสริมขีดความสามารถทางทหารและขีดความสามารถการโจมตีด้วยอาวุธนิวเคลียร์ในระดับสูงสุดของเกาหลีเหนือ การเพิ่มงบประมาณทางการทหารของเกาหลีเหนือประกอบกับช่วงที่ผ่านมามีการยิงขีปนาวุธจำนวนมากตกลงใกล้คาบสมุทรเกาหลีและทะเลตะวันออก (ทะเลญี่ปุ่น) ส่งผลให้เกาหลีใต้มีการเพิ่มงบประมาณทางด้านทหารด้วยเช่นกัน หรือแม้แต่ประเทศญี่ปุ่นก็มีการเพิ่มงบประมาณทางการทหาร พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนนโยบายด้านการป้องกันตนเองจากศัตรูมาเป็นการชิงโจมตีก่อน (Preemptive Strike) อย่างไรก็ดีไม่เคยปรากฏมาก่อน อย่างไรก็ตาม การเพิ่มงบประมาณทางการทหารของประเทศต่าง ๆ ในบริเวณคาบสมุทรเกาหลี ย่อมสร้างความไม่ไว้วางใจให้กับประเทศเพื่อนบ้านเป็นอย่างมาก ซึ่งอาจนำไปสู่การแข่งขันการสะสมอาวุธ (Arms Race) ภายในภูมิภาคได้ในที่สุด รวมทั้ง การเป็นพันธมิตรที่ดีของเกาหลีใต้และญี่ปุ่นที่มีต่อสหรัฐฯ เห็นได้จากการฝึกซ้อมทางทหารอยู่บ่อยครั้ง ย่อมสร้างความหวาดระแวงและเป็นแรงกระตุ้นให้ความรุนแรงภายในพื้นที่คาบสมุทรเกาหลีมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นอุปสรรคขัดขวางประการสำคัญต่อการรวมชาติระหว่างเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กศย.ศศย.สปท.
 โทรศัพท์ 0 2275 5715 E-mail: research.ssc@gmail.com

1.2 ได้หวัน

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.ชูศักดิ์ เกษตรวิทย์ และ ร.ท.หญิง นิตยา งานไว

สถานการณ์ในช่องแคบไต้หวัน ได้มีความตึงเครียดมากขึ้น หลังจากการเยือนไต้หวันของนางแนนซี เพโลซี ประธานสภาผู้แทนราษฎรแห่งสหรัฐอเมริกา ในช่วงเดือนสิงหาคม 2565 ที่ผ่านมา รวมถึงในช่วงที่ผ่านมาสหรัฐฯ เข้ามาบีบบังคับไต้หวันทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง และการทหาร ซึ่งสร้างความไม่พอใจให้กับจีนเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นการศึกษาสถานการณ์ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมาในช่องแคบไต้หวันจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากสามารถนำสถานการณ์ดังกล่าวมาวิเคราะห์ถึงแนวโน้มและแนวทางการรับมือของไทยได้อีกด้วย ซึ่งสถานการณ์มีรายละเอียด ดังนี้

1. ความเคลื่อนไหวของจีน

ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา จีนดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งด้านการทหาร นโยบายการต่างประเทศและการทูต สำหรับ**ด้านการทหาร** เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2566 จีนได้ส่งเครื่องบินขับไล่ J-10 ของจีนจำนวน 19 ลำ เข้าไปในเขตพิสัยจันฝ่ายป้องกันภัยทางอากาศ (Air Defense Identification Zone: ADIZ) ของไต้หวัน และไต้หวันได้ส่งเครื่องบินรบสกัดกั้นการรุกรานดังกล่าว

ด้านนโยบายการต่างประเทศและการทูต นายหลี่ เค่อเฉียง นายกรัฐมนตรีของจีน ได้แถลงในการประชุมสภาประชาชนแห่งชาติ ชุดที่ 14 ที่ปักกิ่ง เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2566 ว่าจีนจะรวมชาติอย่างสันติกับไต้หวัน โดยจีนให้คำมั่นว่าจะส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับไต้หวัน และพัฒนากระบวนการรวมชาติกับไต้หวันอย่างสันติ ขณะเดียวกันก็จะดำเนินการอย่างแน่วแน่เพื่อต่อต้านการประกาศเอกราชของไต้หวันเช่นกัน เนื่องจากไต้หวันเป็นส่วนหนึ่งของจีนตามหลักการจีนเดียว อย่างไรก็ตาม สภากิจการแผ่นดินใหญ่ของไต้หวันแถลงตอบได้ว่า จีนควรยอมรับความจริงว่า ทั้งสองฝ่ายต่างไม่ได้อยู่ใต้บังคับบัญชาของกันและกัน รวมทั้งเคารพอำนาจอธิปไตย ประชาธิปไตย และเสรีภาพของไต้หวัน นอกจากนี้ จีนควรดำเนินการความสัมพันธ์กับไต้หวันอย่างมีเหตุผล เสมอภาค และให้เกียรติซึ่งกัน

ในขณะเดียวกันจีนมีความยินดีที่ฮอนดูรัสต้องการสถาปนาความสัมพันธ์กับจีน ทั้งนี้เนื่องจากฮอนดูรัสได้ตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับไต้หวัน หลังการเจรจาขอให้ไต้หวันเพิ่มเงินช่วยเหลือรายปีแก่ฮอนดูรัสจาก 25 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เป็น 50 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ล้มเหลว รวมทั้งการปรับโครงสร้างหนี้ ซึ่งฮอนดูรัสค้างไต้หวันอยู่ประมาณ 600 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ดังนั้นฮอนดูรัสจึงต้องการที่จะสถาปนาทางการทูตกับจีน ซึ่งเมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2566 นายหวัง เหวินปิน โฆษกกระทรวงการต่างประเทศของจีนได้กล่าวว่าจีนมีความยินดีที่ประธานาธิบดี Xiomara Castro ของฮอนดูรัส ต้องการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการกับจีนและเคารพหลักการจีนเดียว (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ, 2566)

2. ความเคลื่อนไหวของไต้หวัน

สำหรับไต้หวันได้มีการพัฒนาอาวุธยุทโธปกรณ์ทางด้านการทหารอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากการจัดแสดงอากาศยานไร้คนขับที่พัฒนาล่าสุดโดยสถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี National Chung-Shan ของกองทัพไต้หวัน ได้จัดแสดงอากาศยานไร้คนขับรุ่นล่าสุดที่ไต้หวันพัฒนาขึ้นที่สำคัญ ได้แก่ อากาศยานไร้คนขับตรวจการณ์รุ่น Albatross II และอากาศยานไร้คนขับต่อสู้ที่ส่งการผ่านดาวเทียมระบุพิิกัดระดับโลก สถาบันฯ จึงร่วมกับภาคเอกชนด้านการป้องกันประเทศของไต้หวัน พัฒนาอากาศยานไร้คนขับทางทหารขึ้น ขณะที่กองทัพไต้หวันยืนยันจะร่วมกับภาคเอกชนภายในประเทศ ผลิตอากาศยานไร้คนขับทางทหารกว่า 3,000 เครื่อง ภายในปี 2567 การพัฒนาอากาศยานไร้คนขับของไต้หวัน เป็นไปตามวิสัยทัศน์ของประธานาธิบดีไช่ อิงเหวินของไต้หวันที่ว่าไต้หวันต้องเตรียมพร้อมตอบโต้สงครามอสมมาตร

ในขณะเดียวกันไต้หวันได้เตรียมแผนฉุกเฉินสำหรับการเคลื่อนไหวของจีนที่อาจจะเกิดขึ้นในช่วงวันที่ 29 มีนาคม - 7 เมษายน 2566 เนื่องจากประธานาธิบดีไช่ อิงเหวิน จะเดินทางเยือนประเทศใน

ภูมิภาคอเมริกากลาง ได้แก่ กัวเตมาลา และเบลีซ และมีกำหนดว่าจะหยุดพักที่นิวยอร์กและลอสแอนเจลิสของสหรัฐฯ ซึ่งพล.ท. Po Horn-Huei รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมของไต้หวัน ได้กล่าวเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2566 ว่าไต้หวันเตรียมแผนฉุกเฉินไว้รองรับหากจีนมีความเคลื่อนไหวที่จะยับยั้งการเยือนต่างประเทศของประธานาธิบดีไช่ อิงเหวิน ซึ่งจะมีการคาดเดาว่าจะพบกันนายควิน แมคคาร์ธี ประธานสภาสหรัฐฯ ที่แคลิฟอร์เนีย แต่อย่างไรก็ตามสำนักงานประธานาธิบดีของไต้หวันไม่ได้ยืนยันว่าจะมีการพบปะกันเกิดขึ้น เช่นเดียวกับที่พล.ท. Po Horn-Huei ได้ปฏิเสธที่จะให้รายละเอียดเกี่ยวกับแผนฉุกเฉินดังกล่าว (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ, 2566)

3. ความเคลื่อนไหวของสหรัฐฯ และพันธมิตร

สหรัฐฯ ยังคงให้การสนับสนุนไต้หวันอย่างต่อเนื่องไม่ว่าจะเป็นด้านการทหาร เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี ซึ่งล่าสุดเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2566 กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ ได้อนุมัติสัญญาขายอาวุธมูลค่า 619 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ให้กับไต้หวันหลายประเภทด้วยกัน ทั้งขีปนาวุธสำหรับติดตั้งในเครื่องบินรบ F-16 โดยมีบริษัท Raytheon Technologies (RTX.N) และบริษัท Lockheed Martin (LMT.N) เป็นผู้แทนขายอาวุธให้กับไต้หวัน ส่งผลให้จีนไม่พอใจและเรียกร้องให้ไต้หวันยุติโครงการจัดซื้ออาวุธดังกล่าว โดยจีนได้ขึ้นบัญชีคว่ำบาตรบริษัทที่เป็นผู้แทนขายอาวุธของรัฐบาลสหรัฐฯ ทั้งสองบริษัทไว้แล้ว นอกจากนี้กระทรวงการต่างประเทศของจีนยังเรียกร้องให้สหรัฐฯ ยุติแผนการขายอาวุธให้กับไต้หวันอีกด้วย

แต่ออสเตรเลียซึ่งเป็นพันธมิตรสำคัญของสหรัฐฯ ในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก ได้มีท่าทีที่จะไม่สนับสนุนสหรัฐฯ ในกรณีของไต้หวัน โดยท่าทีดังกล่าวได้รับการยืนยันจากนาย Richard Marles รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมของออสเตรเลีย ได้แถลงถึงท่าทีของออสเตรเลียต่อการสนับสนุนสหรัฐฯ ในกรณีไต้หวันว่าออสเตรเลียไม่ได้ให้คำมั่นที่จะสนับสนุนสหรัฐฯ กรณีความขัดแย้งทางทหารบริเวณช่องแคบไต้หวัน เพื่อตอบแทนที่สหรัฐฯ สนับสนุนให้ออสเตรเลียจัดหาเรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์ในกรอบ AUKUS ในขณะที่นาย Don Farrell รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ของออสเตรเลีย เชื่อมั่นว่าแผนการเดินทางเยือนจีนเพื่อพบหารือกับนาย Wang Wentao รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ของจีนจะเป็นไปตามกำหนด โดยไม่ได้รับผลกระทบจากความไม่พอใจของจีนต่อการจัดหาเรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์ของออสเตรเลีย รวมทั้งคาดหวังว่า นายแอนโทนี อัลบานีส นายกรัฐมนตรีของออสเตรเลียจะเยือนจีนได้ภายในปี 2566 นี้ (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ, 2566)

จะเห็นได้ว่าความเคลื่อนไหวในบริเวณช่องแคบไต้หวันในช่วงเดือนมกราคม-มีนาคมนี้ยังคงมีอย่างต่อเนื่อง จีนมีนโยบายที่เกี่ยวกับการรวมชาติไต้หวันที่ชัดเจนและมีแนวโน้มที่จะดำเนินกิจกรรมทางทหารบริเวณช่องแคบไต้หวันมากขึ้นต่อไป นอกจากนี้จีนยังมีแนวโน้มที่จะมีความสัมพันธ์กับประเทศที่มีความสัมพันธ์ทางการทูตกับไต้หวันอีกด้วย ส่วนไต้หวันยังคงพัฒนาด้านการทหารอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน ด้วยการพัฒนาอาวุธยุทโธปกรณ์ให้มีความทันสมัยมากขึ้น รวมถึงการซื้ออาวุธจากสหรัฐฯ ก็ยังคงมีอยู่ อาจมีสาเหตุมาจากการปฏิบัติการทางทหารของรัสเซียในยูเครนและปฏิบัติการด้านการทหารของจีนบริเวณช่องแคบไต้หวัน ที่เป็นปัจจัยสำคัญกระตุ้นให้ไต้หวันพัฒนาอาวุธยุทโธปกรณ์ทางทหารให้มีความสามารถสูงขึ้น ในขณะที่สหรัฐฯ เองยังคงแสดงการสนับสนุนไต้หวันในทุกด้าน ซึ่งสร้างความไม่พอใจให้กับจีนเป็นอย่างยิ่ง และเป็นที่น่าจับตามองว่าการเดินทางเยือนประเทศในภูมิภาคอเมริกากลาง ได้แก่ กัวเตมาลา และเบลีซ ของประธานาธิบดีไช่ อิงเหวิน ซึ่งอาจจะมีการพบกันนายควิน แมคคาร์ธี ประธานสภาสหรัฐฯ ที่สหรัฐฯ จะส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ในช่องแคบไต้หวันให้มีความตึงเครียดมากขึ้นในอนาคตอันใกล้

กรมยุทธการ. (2566). "เครื่องบินกองทัพจีน" 19 ลำ ยับไต้หวัน ในเขตป้องกันภัยทางอากาศ. สืบค้นเมื่อ 24 มีนาคม 2566. เข้าถึงได้จาก <https://www.bangkokbiznews.com/world/1055579>
สำนักข่าวกรองแห่งชาติ. (2566). รายงานสถานการณ์ต่างประเทศ. สืบค้นเมื่อ 24 มีนาคม 2566. เข้าถึงได้จาก <https://www.nia.gov.th/news/category/1/>

2. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2.1 กัมพูชา

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.ชูศักดิ์ เกษตรวิทย์ และ ร.อ.หญิง ศิวาลัย สิริโรจน์บริรักษ์

สถานการณ์ของประเทศกัมพูชา มีประเด็นความเคลื่อนไหวในมิติด้านการเมืองและความมั่นคงที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

บทบาทกัมพูชาในเวทีระหว่างประเทศ

นายกรัฐมนตรี ฮุน เซน ของกัมพูชาย้ำจุดยืนยึดหลักการกฎหมายระหว่างประเทศ ต่อต้านการใช้กำลังในความขัดแย้งรัสเซีย-ยูเครน เมื่อ 14 ธันวาคม 2565 (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ: 2565) นายกรัฐมนตรีกัมพูชาได้ให้สัมภาษณ์กับสื่อ EURACTIV ก่อนเข้าร่วมการประชุม ASEAN-EU Commemorative Summit ในวาระครบรอบ 45 ปีของความสัมพันธ์อาเซียน - EU ระบุ จุดยืนของกัมพูชาต่อความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับยูเครนตั้งอยู่บนหลักการกฎหมายระหว่างประเทศและกฎบัตรสหประชาชาติ โดยกัมพูชามีจุดยืนแน่วแน่เคารพเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดน รวมทั้งไม่สนับสนุนการใช้กำลังทหารในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ความสัมพันธ์ระหว่างกัมพูชาและจีน

กัมพูชาเปิดใช้งานหน่วยผลิตแรกของโรงไฟฟ้าถ่านหินที่พัฒนาโดยบริษัทของจีน (จีนหัวไทย: 2566) เมื่อ 17 ธันวาคม 2565 โรงไฟฟ้าถ่านหิน Huadian Preah Sihanouk (HSPGC Power Plant) ในจังหวัดพระสีหนุ ของกัมพูชา ผ่านการทดสอบการทำงานทั้งระบบและเริ่มเดินเครื่องผลิตไฟฟ้าอย่างเป็นทางการ ซึ่งการดำเนินงานเต็มรูปแบบของ HSPGC มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปรับปรุงโครงสร้างการจ่ายไฟฟ้าและจะช่วยยกระดับการผสมผสานทางพลังงานและโครงสร้างพื้นฐานการไฟฟ้าของกัมพูชา ทั้งนี้ HSPGC เป็นโครงการผลิตไฟฟ้าที่ใหญ่ที่สุดในกัมพูชาพัฒนาโดยบริษัท China's Huadian Overseas Investment Co., Ltd. ของจีน มีกำลังการผลิต 700 เมกะวัตต์ และมีระดับการปกป้องสิ่งแวดล้อมสูงสุดในกัมพูชา

นอกจากนี้ กัมพูชาพร้อมเปิดรับนักท่องเที่ยวจีนโดยไม่มีข้อจำกัดเมื่อ 2 มกราคม 2566 หลังจากจีนเตรียมเปิดประเทศ เมื่อ 8 มกราคม 2566 ท่าทีดังกล่าวมีขึ้นระหว่างที่ นายกรัฐมนตรีกัมพูชา และนายหวัง เหวินเทียน เอกอัครราชทูตจีนประจำกัมพูชาเข้าร่วมพิธีวางศิลาฤกษ์การก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขง จังหวัดกระเจาะ ซึ่งจีนให้ความช่วยเหลือทั้งนี้ หวังก่อนการแพร่ระบาดของ COVID-19 มีนักท่องเที่ยวจีนเดินทางมากัมพูชาปีละกว่า 2 ล้านคน (ผู้จัดการออนไลน์: 2566)

ต่อมาเมื่อ 9 มกราคม 2566 นายกรัฐมนตรีกัมพูชา และเอกอัครราชทูตจีนประจำกัมพูชา เป็นประธานในพิธีวางศิลาฤกษ์การก่อสร้างถนนหมายเลข 7 เพิ่มเติม ซึ่งเป็นการขยายและปรับปรุงคุณภาพของถนนแห่งชาติหมายเลข 7 จากวงเวียนของ อำเภอ Cheung Prey ไปยัง จังหวัดกัมปงจาม มีความยาวรวม ประมาณ 45 กิโลเมตร จากวงเวียนเมือง Skun เขต Cheung Prey (ข่าวสด: 2566) ทั้งนี้ ถนนแห่งชาติหมายเลข 7 ส่วนที่ได้รับการฟื้นฟูและสร้างใหม่ เป็นถนนลาดยางคอนกรีต ส่วนของถนนร่วมกับสะพานมิตรภาพกัมพูชา - ญีปุ่น (สะพานคิซินะ) สร้างขึ้นโดยได้รับทุนจากรัฐบาลญี่ปุ่น ต่อมาเนื่องจากการเติบโตทางเศรษฐกิจ ประกอบกับปริมาณผู้โดยสารและการขนส่งที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ถนนจึงคับคั่งและได้รับความเสียหายเป็นประจำ จึงมีการสร้างในส่วนเพิ่มเติมดังกล่าว

ด้านความสัมพันธ์ทวิภาคีระหว่างกัมพูชาและจีน เมื่อ 9 - 11 กุมภาพันธ์ 2566 นายกรัฐมนตรีกัมพูชาเดินทางเยือนจีน เพื่อหารือทวิภาคีกับนายหลี่ เค่อเฉียง นายกรัฐมนตรีจีน และได้ลงนามในเอกสารความร่วมมือระหว่างกัน 12 ฉบับ ครอบคลุมด้านการเมือง เศรษฐกิจ การค้า วัฒนธรรม และโครงการพัฒนา นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรีกัมพูชาได้เยี่ยมคารวะประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ของจีน และนายลี่ จ้านซู ประธานสภา

ประชาชนแห่งชาติจีน รวมทั้งพบปะคณะนักธุรกิจจีนที่ลงทุนในกัมพูชา ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีกัมพูชาและคณะเดินทางเยือนจีนในโอกาสครบรอบ 65 ปีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต และนับเป็นการเยือนจีนติดต่อกันเป็นปีที่ 3 นับตั้งแต่ปี 2563

ทั้งนี้ จากการเดินทางเยือนจีนดังกล่าว นายกรัฐมนตรีกัมพูชา ยืนยันจะไม่พัฒนาความสัมพันธ์กับไต้หวัน (สถานีวิฑูญเวียดนาม vov: 2566) โดยทั้งสองฝ่ายออกแถลงการณ์ร่วมกันว่าจะมุ่งเน้นการมีอนาคตร่วมกันในยุคใหม่ โดยมีการให้คำมั่นและย้ำท่าทีต่อกัน อาทิ กัมพูชาให้การสนับสนุนนโยบายจีนเดียว และจะไม่พัฒนาความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการกับไต้หวัน นอกจากนี้ ทั้งสองประเทศจะเพิ่มความร่วมมือให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นระหว่างความริเริ่มแถบและเส้นทาง (Belt and Road Initiative-BRI) ของจีนกับยุทธศาสตร์สี่เหลี่ยม (Rectangular Strategy) ของกัมพูชา การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษสีหนุวิลล์ให้เป็นโครงการเรือธงร่วมกัน การส่งเสริมการพัฒนาการเกษตรสมัยใหม่ทั้งข้าวและปลาในกัมพูชา (Fish and Rice Corridor) และการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพ

สำหรับในมิติด้านการทหาร กัมพูชาและจีนฝึกซ้อมทางทหารรหัส “Golden Dragon - 2023” ครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2566 ณ จังหวัดกัมปงชนัง หลังระงับการฝึกตั้งแต่ปี 2564 เพราะสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 (Scmp.com: 2566) โดยวัตถุประสงค์ในการฝึกซ้อมเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภาคพื้นดิน การเพิ่มขีดความสามารถของกองทัพทั้งสองฝ่าย รวมถึงปฏิบัติการภายใต้กรอบการสนับสนุนด้านมนุษยธรรม การบรรเทาภัยพิบัติ และการต่อต้านการก่อการร้าย โดยกัมพูชาและจีนจะส่งกำลังพลเข้าร่วมประมาณ 1,000 นาย อย่างไรก็ตาม เอกอัครราชทูตจีนประจำกัมพูชาได้กล่าวยืนยันว่า ความร่วมมือทางทหารระหว่างทั้งสองประเทศไม่ได้มุ่งหมายเพื่อเตรียมการสู้รบกับประเทศอื่น แต่ต้องการเพิ่มทักษะของกำลังพลในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย และเสถียรภาพในภูมิภาค

บทสรุป

สถานการณ์ด้านการเมืองและความมั่นคงของกัมพูชาในห้วงที่ผ่านมา กัมพูชายังคงยึดจุดยืนยึดหลักการกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งไม่สนับสนุนการใช้กำลังทหารในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างกัมพูชาและจีนนั้น กัมพูชาพร้อมร่วมมือและยินดีสนับสนุนบทบาทของจีนในเวทีระหว่างประเทศ เช่น การที่กัมพูชาเน้นย้ำถึงการสนับสนุนนโยบายจีนเดียว และจะไม่พัฒนาความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการกับไต้หวัน นอกจากนี้ จีนยังมีส่วนสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานด้านต่าง ๆ ของกัมพูชา เช่น การเปิดใช้งานหน่วยผลิตแรกของโรงไฟฟ้าถ่านหิน ซึ่งถือเป็นโครงการผลิตไฟฟ้าที่ใหญ่ที่สุดในกัมพูชา และการขยายและปรับปรุงคุณภาพของถนนแห่งชาติหมายเลข 7 เพิ่มเติม อันจะช่วยเร่งให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของกัมพูชาได้อย่างเป็นรูปธรรม สำหรับมิติด้านการทหาร กองทัพกัมพูชาและจีนได้ฝึกซ้อมทางทหารรหัส Golden Dragon ซึ่งถือเป็นการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างกัน และเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของกองทัพทั้งสองฝ่าย อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างกัมพูชาและจีนดังกล่าวอาจสร้างความกังวลต่อมหาอำนาจอื่น โดยเฉพาะสหรัฐฯ ต่อกรณีการเข้ามาถือสิทธิ์พลของจีนในภูมิภาค และอาจเป็นเหตุผลให้สหรัฐฯ เข้ามาปฏิสัมพันธ์กับภูมิภาคนี้มากยิ่งขึ้น

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กกต.ศสย.สท.

โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

2.2 อินโดนีเซีย

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.ชูศักดิ์ เกษตรวิทย์ และ น.ส.นภัส กรรณวัฒน์จินดา

สถานการณ์ของประเทศอินโดนีเซีย ห้วงเดือน มกราคม-มีนาคม 2566 อินโดนีเซียมีประเด็นความเคลื่อนไหวที่สำคัญทั้งมิติด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ สรุพอสังเขปได้ดังนี้

➤ มิติด้านสังคม

อินโดนีเซีย ประสบปัญหานักท่องเที่ยวรัสเซียและยูเครนเข้ามาทำงาน สนข.Reuters รายงานเมื่อ 13 มี.ค.66 ว่า นาย I Wayan Koster ผู้จัดการ จ.บาหลี ของอินโดนีเซียเรียกร้องให้รัฐบาลยกเลิกมาตรการตรวจลงตรา ณ ช่องทางอนุญาต หรือ Visa on Arrival ให้แก่พลเมืองสัญชาติรัสเซียและยูเครน เนื่องจากพบว่ามียกท่องเที่ยวจากทั้งสองประเทศ เดินทางเข้าเกาะบาหลีเป็นจำนวนมาก และมีแนวโน้มที่จะลักลอบทำงานมากกว่าการท่องเที่ยว โดยตั้งแต่เดือน ก.ย.65-ม.ค.66 มียกท่องเที่ยวรัสเซียเดินทางเข้าเกาะบาหลีจำนวน 77,500 คน ขณะที่นักท่องเที่ยวยูเครนเดินทางเข้าเกาะบาหลีมีจำนวน 8,800 คน

อินโดนีเซียเรียกร้องให้ประเทศในภูมิภาคร่วมกันแก้ไขปัญหา

ชาวโรฮีนจา ผอ.กิจการด้านสิทธิมนุษยชนและมนุษยธรรมของ กต.อินโดนีเซีย เรียกร้องให้ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพิ่มความร่วมมือในการช่วยเหลือชาวโรฮีนจาที่ลี้ภัยอยู่ในทะเล เพื่อให้ไม่ให้เป็นภาระของอินโดนีเซียแต่เพียงประเทศเดียวซึ่งห้วง ม.ค.66 มีชาวโรฮีนจาลี้ภัยเรือไปขึ้นฝั่งที่ จ.จาเจะฮ์ จำนวน 574 คน ส่วนห้วงปี 2563-2565 มีจำนวน 1,155 คน ขณะที่ชาวโรฮีนจามีแรงจูงใจในการอพยพ

เปลี่ยนไปเพราะไม่ใช่หนีภัยจากการสู้รบแต่ต้องการแสวงหาโอกาสชีวิตที่ดีกว่าจากสภาพความเป็นอยู่ที่ยากลำบาก นอกจากนี้ นาย Habib โจมตีองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) และสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) ว่ามีส่วนผลักดันให้ชาวโรฮีนจาหลบหนีออกจากบังกลาเทศและรับรู้ความเคลื่อนไหวของชาวโรฮีนจาที่ลี้ภัยอยู่ในทะเลเป็นอย่างดีจากการประสานกับเจ้าหน้าที่ในประเทศต้นทาง ที่มา:สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

➤ มิติด้านเศรษฐกิจ

อินโดนีเซียจะจำกัดการส่งออกน้ำมันปาล์ม เพื่อรองรับข้อบังคับใหม่ที่กำหนดให้ผสมน้ำมันปาล์มร้อยละ 35 ในไบโอดีเซล (B35) ตั้งแต่ 1 ก.พ.66 โดยสมาคมผู้ผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพของอินโดนีเซีย ประเมินว่า ข้อบังคับดังกล่าวจะมีความต้องการใช้น้ำมันปาล์มในประเทศในปี 2566 เพิ่มขึ้น 11.44 ล้านตัน จาก 9.6 ล้านตันเมื่อปี 2565 ที่กำหนดให้ผสมน้ำมันปาล์มร้อยละ 30 ในไบโอดีเซล (B30) ทั้งนี้ ข้อบังคับใหม่ของอินโดนีเซียอาจส่งผลกระทบต่อราคาน้ำมันปาล์มในตลาดโลกขยับขึ้น เนื่องจากน้ำมันปาล์มเป็นน้ำมันพืชที่มีการบริโภคมากที่สุดและใช้ผลิตสินค้าอุปโภคบริโภคหลากหลายชนิด ที่มา:สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

รวม.กระทรวงกิจการทางทะเลและการลงทุนของอินโดนีเซีย

แสดงความเชื่อมั่นว่าอินโดนีเซียจะเป็น 1 ใน 3 ของผู้ผลิตแบตเตอรี่สำหรับรถยนต์ไฟฟ้า (EV) ขึ้นนำของโลกภายในปี 2570 โดยจะส่งเสริมด้านความ

2.3 เมียนมา

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.ชูศักดิ์ เกษตรวิทย์ และ นาย สิทธิชัย สุขะตะ

สถานการณ์ภายในประเทศเมียนมา มีประเด็นสำคัญที่สรุปได้ดังนี้

➤ สถานการณ์การเมือง

Karenni Nationalities Defense Force (KNDF) ระบุว่า

ร่วมมือในการพัฒนาวิจัยแบตเตอรี่รถยนต์ EV ระหว่างบริษัทอุตสาหกรรมเหมืองแร่ MIND ID ของอินโดนีเซีย กับบริษัท Contemporary Amperex Technology Co Limited (CALT) ของจีน ซึ่งปัจจุบันความร่วมมือดังกล่าวอยู่ระหว่างการจัดตั้งบริษัทร่วมทุนเพื่อพัฒนาระบบนิเวศยานยนต์ไฟฟ้าและจะสร้างอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมทุกกระบวนการตามแผนปฏิรูปเศรษฐกิจสีเขียวของอินโดนีเซีย และคาดว่าเมื่อแผนความร่วมมือสำเร็จเป็นรูปธรรม จะสามารถผลิตแบตเตอรี่ลิเธียมได้ในปี 2568

อินโดนีเซียออกระเบียบฉุกเฉินเพื่อกระตุ้นการลงทุน

ประธานาธิบดี โจโก วิโดโด ของอินโดนีเซีย ได้ลงนามในระเบียบฉุกเฉินเพื่อกระตุ้นการลงทุนในประเทศเพื่ออำนวยความสะดวกและเสริมสร้างบรรยากาศด้านการลงทุนสำหรับผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม รวมถึงนักลงทุนต่างชาติ ซึ่งอินโดนีเซียตั้งเป้าการลงทุนในปี 2566 ไว้ที่ 1,400 ล้านล้านรูเปียะห์ เพิ่มขึ้นจากปี 2565 ที่ตั้งเป้าไว้ที่ 1,200 ล้านล้านรูเปียะห์ การออกระเบียบใหม่ของอินโดนีเซียครั้งนี้เพื่อรับมือวิกฤตเศรษฐกิจและภาวะเศรษฐกิจถดถอยทั่วโลก ตลอดจนผลกระทบจากอัตราเงินเฟ้อและภาวะเงินฝืด

➤ มิติด้านการเมือง

อินโดนีเซียในฐานะประธานอาเซียนปี 2566 จะจัดตั้ง

สำนักงานทูตพิเศษด้านเมียนมา เพื่อจัดการวิกฤตการณ์ในเมียนมา โดยนาง Retno Marsudi รมว.กต.อินโดนีเซียระบุว่า สำนักงานทูตพิเศษด้านเมียนมาจะอยู่ภายใต้กำกับดูแลของ กต.อินโดนีเซีย ซึ่งจะดำเนินการตามฉันทมติ 5 ข้อ จากการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนนัดพิเศษ เมื่อ 24 เม.ย.64 เพื่อผลักดันให้เมียนมากลับสู่การปกครองแบบประชาธิปไตย ทั้งนี้ อินโดนีเซียจะพยายามช่วยให้เมียนมาหลุดพ้นจากวิกฤตการณ์ทางการเมือง ด้วยการส่งเสริมให้ภาคส่วนต่าง ๆ ในเมียนมาได้หารือกัน โดยจะยึดหลักการพื้นฐานและค่านิยมของกฎบัตรอาเซียน รวมถึงการยึดมั่นในหลักนิติธรรมธรรมาภิบาล ตลอดจนหลักการของประชาธิปไตยและการปกครองตามรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ฉันทมติ 5 ข้อ ประกอบด้วย การเรียกร้องให้ยุติความรุนแรงการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม การแต่งตั้งทูตพิเศษของอาเซียน การเจรจาของทุกฝ่าย และการไกล่เกลี่ยผ่านช่องทางการทูต

สถานการณ์ของประเทศเวียดนามในห้วงมกราคม-มีนาคม

ที่ผ่านมาพบว่า ความเคลื่อนไหวล่าสุดเกิดขึ้นหลังจากที่บาทเหล็กกลับมาเปิดการท่องเที่ยวรับชาวต่างชาติอีกครั้ง หลังมีปิดเกาะมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานจากการแพร่ระบาดโควิด-19 และยังให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาซึ่งมีแนวโน้มที่จะลักลอบทำงานมากกว่าการท่องเที่ยว ส่วนในด้านเศรษฐกิจ อินโดนีเซียยังให้ความสำคัญกับการปรับสมดุลห่วงโซ่อุปทานให้สอดคล้องกับสถานการณ์อยู่เสมอ โดยในเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมาอินโดนีเซียได้มีการจำกัดการส่งออกน้ำมันปาล์ม เพื่อรองรับข้อบังคับใหม่และมีแนวโน้มว่าข้อบังคับใหม่ของอินโดนีเซียจะส่งผลให้ราคาน้ำมันปาล์มในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น เนื่องจากน้ำมันพืชที่มีการบริโภคมากที่สุดในโลก และยังเป็นส่วนประกอบของสินค้าอุปโภคบริโภคหลายชนิด และให้ความสำคัญในประเด็นทางการเมืองเกี่ยวกับวิกฤตการณ์ในเมียนมาในการมีส่วนร่วมผลักดันให้เมียนมากลับมาสู่การปกครองแบบประชาธิปไตย โดยจะยึดหลักพื้นฐานและค่านิยมของกฎบัตรอาเซียนและยึดหลักนิติธรรมาภิบาล

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กกต.ศสย.สปท.

โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

NUG รัฐบาลคูนานของเมียนมาเปิดสำนักงานที่กรุงวอชิงตัน ดีซี ของสหรัฐฯ โดยนาง Zin Mar Aung รว.กต.NUG และนาง Uzra Zeya ผู้ช่วยปลัดกระทรวงพาณิชย์ไทย สิทธิมนุษยชน และแรงงานของสหรัฐฯ เข้าร่วมด้วย การเปิดสำนักงานดังกล่าวซึ่งถึงการสร้างการเกี่ยวพันอย่างเป็นทางการและลึกซึ้งขึ้นระหว่างรัฐบาลสหรัฐฯ กับ NUG ซึ่งเป็นผลจากการผ่านกฎหมาย BURMA Act ที่ให้สหรัฐฯ มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับฝ่ายตรงข้ามรัฐบาลทหารเมียนมาได้ ต่อมา NUG ท้าหรือกับผู้แทนพิเศษ EU ด้านเมียนมา โดยพร้อมและยินดีขยายความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ชาวเมียนมาและสนับสนุนการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย อีกทั้งแสดงความกังวลต่อการกระทำที่โหดร้ายของกองทัพเมียนมา

➤ **สถานการณ์ความร่วมมือกับประเทศมหาอำนาจ**

พล.อ.อาวุโส มินอ่องหล่าย ประธานสภาบริหารแห่งรัฐ (SAC) และนายกรัฐมนตรีเมียนมา เป็นสักขีพยานในการลงนามบันทึกความเข้าใจ

(MOU) ระหว่างอู มิวเตงจ่อ รัฐมนตรีกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กับอเล็กซี ลีคาเชฟ ผู้อำนวยการใหญ่ ROSATOM หน่วยงานด้านพลังงานปรมาณู ของรัฐบาลสหพันธรัฐรัสเซีย เพื่อร่วมกันจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเทคโนโลยีพลังงานนิวเคลียร์ขึ้นในกรุงย่างกุ้ง พิธีเซ็น

MOU จัดขึ้นที่กรุงย่างกุ้ง โดยเอกสาร MOU ได้ถูกจัดพิมพ์เป็น 3 ภาษา ได้แก่ ภาษาพม่า ภาษารัสเซีย และภาษาอังกฤษ (ผู้จัดการออนไลน์: 2566) โดยรัฐบาลทหารเมียนมาได้แสดงความตั้งใจอย่างเต็มที่ที่จะร่วมมือกับ ROSATOM ในการนำพลังงานนิวเคลียร์มาใช้อย่างสันติในหลายด้าน เช่น การวิจัยทางวิทยาศาสตร์ การผลิตยาวัคซีนโรค อาหาร รวมถึงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานนิวเคลียร์

➤ **สถานการณ์โรฮิงจา**

UN มีแผนจะลดเงินช่วยเหลือด้านอาหารแก่ผู้ลี้ภัยชาวโรฮิงจาในบังกลาเทศ โดยโครงการอาหารโลก (World Food Programme - WFP) ขององค์การสหประชาชาติ (United Nations - UN) มีแผนจะลดเงินช่วยเหลือด้านอาหารแก่ผู้ลี้ภัยชาวโรฮิงจาในบังกลาเทศที่มีประมาณ 750,000 คน โดยจะลดลงเหลือ 10 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อคนต่อเดือน ตั้งแต่ 1 มี.ค.66

หากไม่ได้รับการสนับสนุนเงินทุนใหม่จำนวน 125 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ประมาณ 4,300 ล้านบาท) ภายใน เม.ย.66 (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ: 2566) ซึ่งต่อมา องค์การสหประชาชาติ

(UN) ร้องขอเงินสนับสนุนในการช่วยเหลือผู้อพยพชาวโรฮิงจาในบังกลาเทศกว่า 876 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ประมาณ 30,000 ล้านบาท) เพื่อใช้ในการจัดหาอาหาร ที่พัก น้ำดื่ม การบริการด้านสาธารณสุขและการศึกษา รวมถึงการสร้างทักษะอาชีพ หลังจากองค์การอาหารโลก (WFP) ลดความช่วยเหลือชาวโรฮิงจาเพราะขาดแคลนงบประมาณ และสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) ได้รับเงินทุนเมื่อปี 2565 น้อยกว่าที่ขอรับการจัดสรรกว่าครึ่งหนึ่ง (426 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากที่ขอไว้ 881 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) ทั้งนี้ ความช่วยเหลือที่ลดลงจะยิ่งทำให้ผู้อพยพชาวโรฮิงจาเผชิญความยากลำบาก

➤ **แนวโน้มและผลกระทบ**

เมียนมาเกิดการสู้รบที่รุนแรงระหว่างทหารและกลุ่มติดอาวุธเพิ่มมากขึ้นนับตั้งแต่รัฐบาลทหารเข้ายึดอำนาจ โดยยังคงมีการสู้รบในรัฐฉาน ซึ่งมีพรมแดนติดกับกรุงเนปาลและประเทศไทย รัฐบาลทหารเมียนมาหวังที่จะจัดการเลือกตั้งในปีนี้ แต่สถานการณ์ทางการเมืองที่ยังคงตึงเครียด รวมถึงการทิ้งระเบิดทางอากาศหลายครั้งในช่วงหลายเดือนที่ผ่านมา ทำให้การจัดการเลือกตั้งที่กำลังจะเกิดขึ้นในเดือนสิงหาคมนั้นอาจเป็นไปได้ยาก ทั้งนี้สถานการณ์ของการลดเงินช่วยเหลือในกรณีชาวโรฮิงจาดังกล่าวจะยิ่งซ้ำเติมให้ผู้ลี้ภัยชาวโรฮิงจาในบังกลาเทศเผชิญภาวะทุพโภชนาการ และความไม่มั่นคงทางอาหารเพิ่มสูงขึ้น และอาจเป็นปัจจัยให้ผู้ลี้ภัยชาวโรฮิงจาหลบหนีออกจากค่ายในบังกลาเทศ โดยอาจยอมเสี่ยงเดินทางด้วยเรือข้ามทะเลอันดามันเพื่อแสวงหาชีวิตที่ดีกว่าในประเทศอื่น ๆ ประเทศไทยอาจจะต้องรับมือกับสถานการณ์ในดังกล่าว เนื่องจากประเทศไทยอาจเป็นทั้งประเทศเป้าหมาย หรือประเทศทางผ่านของกลุ่มผู้ลี้ภัยดังกล่าวเหล่านี้ไปยังประเทศปลายทาง เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย เป็นต้น

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กภค.ศสย.สปท.

โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

2.4 เวียดนาม

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.ชูศักดิ์ เกษตรวิธี และ นาย สิทธิชัย สุขคะตะ

สถานการณ์ภายในประเทศเวียดนาม มีประเด็นสำคัญที่สรุปได้ดังนี้

➤ **สถานการณ์โรคระบาด**

นอกจากสถานการณ์โควิด 19 ที่แพร่กระจายไปทั่วโลกรวมถึงประเทศเวียดนามแล้วนั้น กระทรวงสาธารณสุขเวียดนามได้เรียกร้องให้สถานพยาบาลเฝ้าระวังกลุ่มผู้ป่วยสงสัยว่าติดเชื้อสเตรปโตคอกคัส ซูอิส (Streptococcus Suis) เชื้อแบคทีเรียที่มาจากหมู (ผู้จัดการออนไลน์: 2566) หลังพบผู้ป่วยโรคไข้หูดับจำนวนมากในช่วงไม่กี่เดือนที่ผ่านมา นับตั้งแต่ต้นปี มีผู้ป่วยติดเชื้อสเตรปโตคอกคัสจำนวนมากทั่วประเทศ ซึ่งผู้ติดเชื้อส่วนใหญ่เป็นผู้ที่รับประทานผลิตภัณฑ์จากหมู เช่น เลือดหมู หรือผู้ที่เชือดหมู ผู้ป่วยมักมีอาการทางคลินิกรุนแรง และจำเป็นต้องได้รับการรักษาในระยะยาว และมีค่าใช้จ่ายสูง เมื่อติดเชื้อโรคจะพัฒนาอย่างรวดเร็ว นำไปสู่ภาวะแทรกซ้อนต่างๆ เช่น ภาวะช็อกจากการติดเชื้อ โคม่า และอวัยวะหลายส่วนล้มเหลว

➤ **สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ**

นายเหวียน ก๊วก ต่วน หัวหน้าศูนย์การเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัลและสถิติการเกษตร สังกัดกระทรวงเกษตรของเวียดนาม กล่าวว่า ราคาส่งออกข้าวเวียดนามตอนนี้ อยู่ที่ 528.5 ดอลลาร์สหรัฐฯ (ราว 18,550 บาท) ต่อตัน เพิ่มขึ้น 9.8% ในช่วงสองเดือนแรกของปีนี้ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า (เดลินิวส์ออนไลน์: 2566) ทั้งนี้ วิกฤติการณ์ในยูเครนกระตุ้นให้กลุ่มผู้ซื้อนำเข้าข้าวมากขึ้น และมีการกักตุนสินค้าในคลังสำรอง เนื่องจากหวาดกลัวว่า ห่วงโซ่อุปทานธัญพืชอาหารจะเผชิญการ

หยุดชะงักอีกครั้ง โดยราคาข้าวหัก 5% เมื่อเดือน ก.พ. ที่ผ่านมา เพิ่มขึ้นเป็น 457 ดอลลาร์สหรัฐฯ (ราว 16,000 บาท) ต่อตัน จากราคา 449 ดอลลาร์สหรัฐฯ (ราว 15,760 บาท) เมื่อเดือน ม.ค. ที่ผ่านมา อีกทั้งธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ที่นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าเวียดนาม กว่า 933,000 คน โดยสำนักงานสถิติเวียดนาม (GSO) รายงานว่ามีจำนวนพุ่งขึ้น 31.6 เท่า เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้ว ซึ่งเป็นผลมาจากการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติเต็มรูปแบบ และการกลับมาให้บริการเที่ยวบินพาณิชย์ระหว่างประเทศอีกครั้ง

สำนักงานการบินพลเรือนแห่งเวียดนาม (CAAV) เปิดเผยว่า ขณะที่การเดินทางทางอากาศทั่วโลกกำลังฟื้นตัวอย่างเต็มรูปแบบ จำนวนผู้โดยสารทางอากาศของเวียดนามก็พุ่งขึ้นเกือบ 20 ล้านคนในเดือนม.ค.-ก.พ. โดยสนามบินพลเรือน 22 แห่งรองรับผู้โดยสารระหว่างประเทศ 4.7 ล้านคน และผู้โดยสารในประเทศ 14.8 ล้านคน

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (VNAT) เปิดเผยว่า มีนักท่องเที่ยวต่างชาติประมาณ 3.7 ล้านคนเดินทางเข้าเวียดนามในปี 2565 และเวียดนามตั้งเป้าต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ 8 ล้านคนในปี 2566

สถานการณ์ความร่วมมือกับประเทศมหาอำนาจ

นาง Samantha Power ผู้อำนวยการองค์การเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศของสหรัฐฯ ระหว่างการเข้าเยี่ยมคารวะนาย Phạm Minh Chinh นายกรัฐมนตรีเวียดนาม และกล่าวว่า องค์การเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศสหรัฐฯ (United States Agency for International Development : USAID) จะมอบความช่วยเหลือแก่เวียดนามในการแก้ไขผลกระทบจากสงคราม (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ: 2566) เฉพาะอย่างยิ่ง การเก็บกู้ภัยระเบิด การชะล้างสารพิษจากสงคราม

การผลักดันความร่วมมือในการรับมือการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ การสาธารณสุข การศึกษา การเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจสีเขียว การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

➤ **แนวโน้มและผลกระทบ**

เวียดนามมีการส่งเสริมการกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยว ซึ่งตั้งแต่มีการเปิดรับนักท่องเที่ยว มีนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเดินทางมาที่เวียดนามเป็นจำนวนมาก แต่อย่างไรก็ตาม เวียดนามยังคงต้องตระหนักถึงการแพร่ระบาดของโรคระบาดทั่วทั้งโควิด 19 และเฝ้าระวังกลุ่มผู้ป่วยสงสัยว่าติดเชื้อสเตรปโตคอคคัส ซูอิส เพราะอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจการท่องเที่ยวของประเทศ

นอกจากธุรกิจด้านการท่องเที่ยวแล้วนั้น เวียดนามยังได้มีการ

ส่งเสริมภาคการเกษตรโดยเฉพาะการปลูกข้าว ซึ่งปัจจุบันราคาส่งออกข้าว เวียดนาม เพิ่มขึ้น 9.8% ในช่วงสองเดือนแรกของปี เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า แต่อย่างไรก็ตามเวียดนามยังคงต้องรักษามาตรฐานของสินค้ารวมถึงมาตรการการส่งออกที่รัดกุม เนื่องจากข้าวเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของหลายประเทศในภูมิภาค หากมาตรฐานสินค้าตกต่ำ อาจจะทำให้ส่งผลกระทบต่อการส่งออกดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตามเวียดนามยังคงมีความร่วมมือกับประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกา ทำให้เวียดนามอาจต้องรักษาดุลอำนาจให้เหมาะสมเนื่องจาก ประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกา และจีน พยายามที่จะเข้ามามีบทบาทในหลาย ๆ ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กกศ.ศสย.สพ.

โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

2.5 สิงคโปร์

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.อุทิศดี เกษตรทวีชัย

และ น.ส.นภิส กรกรกรณ์จินดา

สถานการณ์ของประเทศสิงคโปร์ มีประเด็นความเคลื่อนไหวที่สำคัญทั้งมิติด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการเมือง สรุปพอสังเขปได้ดังนี้ **มิติด้านสังคม**

สิงคโปร์ยังคงเป็นเป้าหมายโฆษณาชวนเชื่อของกลุ่มก่อการร้าย

หลังจากที่กลุ่ม Islamic State (IS) เผยแพร่ถ้อยแถลงของนาย Abu Umar al-Muhajir โฆษกของกลุ่ม IS เรียกร้องให้มุสลิมในสิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และอินเดีย เข้าร่วมกับกลุ่ม IS ต่อสู้กับพวกนอกรีตในประเทศของตน นอกจากนี้ สถาบัน RSIS ประเมินว่า อินเทอร์เน็ตยังมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนกลุ่มนักรบญิฮาด โดยเฉพาะนักรบญิฮาดไซเบอร์ที่มีศักยภาพเชื่อมโยงกับสังคมดิจิทัลของสิงคโปร์ ที่มา:สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

นักท่องเที่ยวสิงคโปร์ไม่มีแนวโน้มยกเลิก

แผนการเดินทางมาไทย หลังจากไทยกำหนดให้แสดงหลักฐานการฉีดวัคซีน COVID-19 ประกอบการเดินทางเข้าประเทศ โดยบริษัทนำเที่ยวหลายแห่งในสิงคโปร์ระบุว่า ระเบียบใหม่ดังกล่าวไม่ก่อให้เกิดความกังวลในกลุ่มนักท่องเที่ยว เนื่องจากชาวสิงคโปร์ส่วนใหญ่รับวัคซีนป้องกัน COVID-19 ครบตามที่ทางการไทยกำหนด รวมถึงยังได้รับวัคซีนเข็มกระตุ้นอย่างต่อเนื่อง มาตรการของไทยจึงยังไม่ส่งผลกระทบต่อความเป็นปลายทางยอดนิยมของชาวสิงคโปร์ อย่างไรก็ตาม มีบางส่วนไม่เห็นด้วยกับมาตรการคัดกรองใหม่ เพราะเพิ่มความยุ่งยากในการเดินทาง

มิติด้านเศรษฐกิจ

นายซุนอิชิต ซูซูกิ รรมว.กต.ญี่ปุ่น จะเยือนสิงคโปร์และเวียดนาม

ระหว่าง 10 - 13 ม.ค.66 โดยมีกำหนด พบหารือนายลอเรนซ์ หว่อง รอง รรมว./ รรมว.กต.สิงคโปร์ และนาย Ho Duc Phoc รรมว.กต.เวียดนาม เพื่อกระชับความสัมพันธ์ทวิภาคี และความร่วมมือทางการเงินภายในภูมิภาค โดยเฉพาะการเจรจากับสิงคโปร์เพื่อบรรลุเป้าหมายในการทำให้กรุงโตเกียวเป็นศูนย์กลางการเงินระดับโลก ที่มา:สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

มิติด้านสิ่งแวดล้อม

นรม.สิงคโปร์และ นรม.มาเลเซีย ลงนามในข้อตกลง 3 ฉบับ

ที่ครอบคลุมด้านเศรษฐกิจดิจิทัลและเศรษฐกิจสีเขียว (Green economy) และด้านการปกป้องข้อมูลและความปลอดภัยทางไซเบอร์ โดยคาดว่าข้อตกลงเศรษฐกิจสีเขียวจะช่วยเสริมสร้างความร่วมมือในการลดคาร์บอนของภาคอุตสาหกรรมของทั้งสองประเทศ และจะช่วยสร้างโอกาสให้ภาคธุรกิจและแรงงาน ขณะที่ข้อตกลงด้านเศรษฐกิจดิจิทัล คาดหวังว่าจะช่วยกระตุ้นความร่วมมือภายในอาเซียนให้มากขึ้น ส่วนการปกป้องข้อมูลและความปลอดภัยทางไซเบอร์จะนำไปสู่การอำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยน

เรียนรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านที่เกี่ยวข้อง เช่น การไหลเวียนของข้อมูลข้ามพรมแดน การจัดการกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ เป็นต้น

บริษัท YTL PowerSeraya ของสิงคโปร์จะนำเข้ากระแส

ไฟฟ้าจากมาเลเซีย ผ่านบริษัท TNB Paris Gudang Energy จำนวน 100 เมกะวัตต์ ภายในระยะเวลา 2 ปี (ยังไม่ระบุห้วงเวลาดำเนินการ) นับเป็นครั้งแรกที่สิงคโปร์จะนำเข้าพลังงานไฟฟ้าเชิงพาณิชย์จากมาเลเซีย ทั้งนี้เมื่อ ต.ค.64 สำนักงานตลาดพลังงานสิงคโปร์ (Energy Market Authority - EMA) พิจารณาอนุญาตให้บริษัท YTL PowerSeraya เป็นผู้ดำเนินการนำเข้ากระแสไฟฟ้าเพื่อผลิตต้นแผนการเชื่อมต่อโครงข่ายไฟฟ้าในภูมิภาคและการเพิ่มสัดส่วนพลังงาน (Energy mix) โดยปริมาณกระแสไฟฟ้า 100 เมกะวัตต์ จะทดแทนความต้องการไฟฟ้าช่วงสูงสุดของสิงคโปร์ได้ร้อยละ 1.5

มิติด้านการเมือง

สิงคโปร์และจีนย้ำความร่วมมือที่แข็งแกร่ง รายงานเมื่อ 20

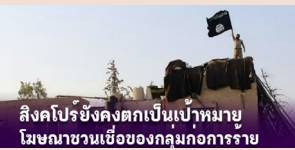
ก.พ.66 ว่าการพบหารือระหว่างนายวิเวียน บาลากริชนัน รรมว.กต.สิงคโปร์ ซึ่งเยือนจีนระหว่าง 19-21 ก.พ.66 กับนายฉิน กัง รรมว.กต.จีนที่กรุงปักกิ่ง ทั้งสองฝ่ายย้ำความร่วมมือที่แข็งแกร่งในทวิภาคี การวิจัยและนวัตกรรม การวางผังเมือง การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและพลเมือง การแลกเปลี่ยนการเยือนของ จนท.ระดับสูง รวมทั้งแลกเปลี่ยนทัศนะเกี่ยวกับสถานการณ์ระหว่างประเทศและภูมิภาค โดยนายวิเวียนกล่าวเชิญให้นายฉินเยือนสิงคโปร์อย่างเป็นทางการในโอกาสต่อไป ที่มา:สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

นายวิเวียน บาลากริชนัน รรมว.กต.สิงคโปร์ ในการประชุม

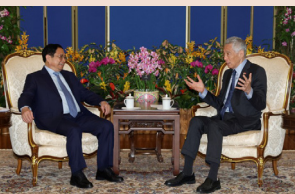
รัฐมนตรีต่างประเทศกลุ่ม G20 ที่กรุงนิวเดลี อินเดีย เรียกร้องให้สหรัฐอเมริกา และจีนร่วมมือกันอย่างเข้มข้นและรอบด้านเพื่อลดความตึงเครียดในเอเชีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่องแคบไต้หวันและทะเลจีนใต้ และเรียกร้องให้นานาชาติสนับสนุนสิทธิพหุภาคี ยอมรับระบอบการปกครองที่ยึดกฎเกณฑ์ พร้อมเรียกร้องให้สหรัฐอเมริกา และจีนแสดงบทบาทความเป็นผู้นำเพื่อรับมือกับความท้าทายระดับโลก เช่น การปฏิวัติดิจิทัลการก่อการร้าย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การรับมือโรคระบาด และเศรษฐกิจ เป็นต้น

บทสรุป

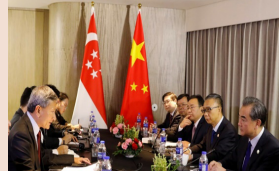
สถานการณ์ของประเทศสิงคโปร์ในช่วง มกราคม-มีนาคมที่ผ่านมา พบว่า ในมิติด้านสังคมพบว่า เนื่องจากความเปราะบางของสิงคโปร์ที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ และสามารถแสดงออกทางความคิดได้อย่างหลากหลายทำให้ในช่วงที่ผ่านมาสิงคโปร์ยังคงเป็นเป้าหมายโฆษณาชวนเชื่อของกลุ่มก่อการร้าย และการให้ข้อมูลที่เบี่ยงเบนจากต่างประเทศ เพื่อสร้างความสับสน เกิดความเข้าใจผิดในกลุ่มประชาชน และเกิดผลเสียต่อความเชื่อมั่นต่อรัฐบาลลดลง แต่ในด้านเศรษฐกิจสิงคโปร์ยังมีความพยายามในการกระชับความสัมพันธ์ทวิภาคี และความร่วมมือทางการเงินภายในภูมิภาคจากการเจรจากับประเทศต่าง ๆ ทั้งในและนอกภูมิภาค ที่จะครอบคลุมไปถึงด้านการทำ

สิงคโปร์ยังคงตกเป็นเป้าหมายโฆษณาชวนเชื่อของกลุ่มก่อการร้าย

นรม.สิงคโปร์และ นรม.มาเลเซีย ลงนามในข้อตกลง 3 ฉบับ

นายวิเวียน บาลากริชนัน รรมว.กต.สิงคโปร์ ในการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศกลุ่ม G20

เศรษฐกิจดิจิทัลและเศรษฐกิจสีเขียว โดยคาดว่าข้อตกลงเศรษฐกิจสีเขียว จะช่วยเสริมสร้างความร่วมมือในการลดคาร์บอนของภาคอุตสาหกรรม ภายในประเทศได้ และจะช่วยให้สร้างโอกาสให้ภาคธุรกิจและแรงงาน และ

สร้างความร่วมมือที่แข็งแกร่งด้านการเมืองในการร่วมมือกันอย่างเข้มข้น และรอบด้านเพื่อลดความตึงเครียดในเอเชีย และแสดงบทบาทความเป็น ผู้นำเพื่อรับมือกับความท้าทายระดับโลก

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กกศ.ศคย.สปท.

โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

2.6 ฟิลิปปินส์

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.ชุตติศักดิ์ เกษตรวิทย์ และ ร.อ.หญิง ศิวลิย์ สิริโรจนศิริรักษ์

สถานการณ์ของประเทศฟิลิปปินส์ มีประเด็นความเคลื่อนไหว ในมิติด้านการเมืองและความมั่นคงที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

ความสัมพันธ์ฟิลิปปินส์และจีน

ประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ โรมัลเดซ มาร์กอส จูเนียร์ ผู้นำ ฟิลิปปินส์เยือนจีนอย่างเป็นทางการ ตามคำเชิญของประธานาธิบดีสี จิ้น ผิง ของจีน เมื่อวันที่ 3 - 5 มกราคม 2566 ที่ผ่านมา โดยได้มีการลงนามในความตกลงทวิภาคีกว่า 10 ฉบับ ซึ่งครอบคลุมการลงทุน เกษตรกรรม พลังงาน ทดแทน โครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาความร่วมมือ การส่งเสริม ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับ ประชาชน และความร่วมมือด้านความมั่นคงทาง

ทะเล (ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอาเซียน กรมประชาสัมพันธ์: 2566) ซึ่งจีนได้ ชื่นชมในการสนับสนุนของฟิลิปปินส์ต่อแนวคิดข้อริเริ่มในการพัฒนาระดับ โลก (Global Development Initiative) และข้อริเริ่มในความร่วมมือด้าน ความมั่นคงระดับโลก (Global Security Initiative)

จากการประชุมดังกล่าว ประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ได้เน้นย้ำว่า ฟิลิปปินส์พร้อมที่จะทำงานร่วมกับจีนเพื่อปลดล็อกศักยภาพ ยุกระดับ ความสัมพันธ์ทวิภาคี และกระชับความร่วมมือด้านการเกษตร โครงสร้าง พื้นฐาน พลังงาน การแลกเปลี่ยนระหว่างประชาชน การค้า การลงทุน รวมทั้งวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และเศรษฐกิจดิจิทัล โดยจีนเป็นหุ้นส่วนที่ แข็งแกร่งที่สุดของฟิลิปปินส์ และไม่มีสิ่งใดสามารถขัดขวางความต่อเนื่อง และการพัฒนาของมิตรภาพระหว่างฟิลิปปินส์และจีนได้ และฟิลิปปินส์ยึดมั่น ในนโยบายจีนเดียว (CRI online: 2566)

นอกจากนี้ จีนยังพยายามเสริมสร้างความร่วมมือด้านการพัฒนา พลังงานนิวเคลียร์กับฟิลิปปินส์ เมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2566 จีนแสดงความ สนใจจะส่งเสริมความร่วมมือด้านการพัฒนาพลังงานนิวเคลียร์กับ ฟิลิปปินส์ (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ: 2566) โดยอาจจะเป็นการพัฒนาโรง ไฟฟ้านิวเคลียร์ Bataan Nuclear Power Plant หรือ เตาปฏิกรณ์นิวเคลียร์ ขนาดเล็ก ซึ่งเป็นผลจากการเยือนจีนดังกล่าว ทั้งนี้การพลังงานนิวเคลียร์ จะอยู่ในแผนพลังงานของฟิลิปปินส์จนถึงปี 2593

ความสัมพันธ์ฟิลิปปินส์และสหรัฐฯ

เมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2566 กระทรวงกลาโหมฟิลิปปินส์ และ กระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ได้ออกแถลงการณ์ (U.S. Department of Defense: 2566) ระบุถึงการที่ฟิลิปปินส์อนุญาต ให้กองทัพสหรัฐฯ ขยายการเข้าถึงฐานทัพใน ฟิลิปปินส์เพิ่มอีก 4 แห่ง รวมเป็น 9 แห่ง ภายใต้ ข้อตกลงการขยายความร่วมมือด้านการทหาร (2014 Enhanced Defense Cooperation Agreement: EDCA) ที่ลงนามมาตั้งแต่ปี 2557

อย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสนับสนุนการฝึกซ้อม ฝึกผสม และการทำงานร่วมกัน (Interoperability) ระหว่างกองทัพของทั้งสองฝ่าย โดยแถลงการณ์ ดังกล่าวระบุว่า EDCA จะทำให้ความเป็นพันธมิตรของทั้งสองประเทศ แข็งแกร่งและยืดหยุ่น และจะช่วยปรับปรุงขีดความสามารถทางทหารของ ฟิลิปปินส์ให้ทันสมัยมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ สหรัฐฯ จะจัดสรรงบประมาณกว่า 82 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สำหรับการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ 5 แห่งเดิม (Office of the President of the Philippines: 2565) ภายใต้ EDCA ได้แก่ (1) Fort Magsaysay, Nueva Ecija (2) Basa Air Base, Pampanga (3) A. Bau-

tista Air Base, Palawan (4) B. Ebuena Air Base, Cebu และ (5) Lumbia Air Base, Cagayan De Oro และจะเร่งดำเนินการในการกำหนด แผนการลงทุนสำหรับที่ตั้ง 4 แห่งใหม่ ซึ่งจะทำให้สหรัฐฯ สามารถเข้าถึง สถานที่ต่าง ๆ และสามารถหมุนเวียนกองทหารไปยังฐานทัพทั้งหมด 9 แห่งทั่วฟิลิปปินส์ (ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์: 2566)

นอกจากนี้ จากข้อตกลงดังกล่าว เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2566 กระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ และกระทรวงกลาโหมฟิลิปปินส์ เห็นชอบที่จะ รื้อฟื้นการลาดตระเวนร่วมในบริเวณพื้นที่ทะเลจีนใต้ (สำนักข่าว กรม ประชาสัมพันธ์: 2566) หลังจากที่มีการลาดตระเวนร่วมดังกล่าวถูกยกเลิก ไปในสมัยที่นายโรดริโก ดูเตอร์เต ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ หัวปี 2559 - 2565

ต่อมา ฟิลิปปินส์เพิ่มกองกำลังทางทหารในพื้นที่ทะเลจีนใต้ (สถานีวิจัยกระจายเสียงแห่งประเทศไทย: 2566) เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2566 หน่วยยามฝั่งของฟิลิปปินส์เพิ่มกองกำลังทางทหารในพื้นที่ทะเลจีนใต้ โดย ประจำการเรือตรวจการณ์ยามฝั่งและปฏิบัติการบินลาดตระเวนเพิ่มขึ้น เพื่อปกป้องอาณาเขตทางทะเล รวมถึงชาวประมง ทำให้ฟิลิปปินส์มีทหาร เรือยามฝั่งประจำการ 26,000 นาย และเรือตรวจการณ์ยามฝั่ง 25 ลำ

สำหรับ ความสัมพันธ์ด้านการทหาร กองทัพฟิลิปปินส์และ กองทัพสหรัฐฯ จัดพิธีเปิดการซ้อมรบร่วมอย่างเป็นทางการประจำปี 2566 ระหว่าง 13 มีนาคม - 4 เมษายน 2566 ที่จังหวัดนูเอวา เอชีซา ฟิลิปปินส์ ภายใต้รหัสการซ้อมรบ Salaknib 2023 (SN23) ซึ่งเป็นภาษาถิ่นที่มีความ หมายว่า การป้องกัน เนื่องจากการซ้อมรบดังกล่าวมุ่งเน้นที่การปฏิบัติการ ด้านการป้องกัน ทั้งทางอากาศและแนวชายฝั่ง โดยมีทหารฟิลิปปินส์และ สหรัฐฯ เข้าร่วมซ้อมรบรวมประมาณ 3,000 นาย รวมถึงการฝึกยิงด้วยปืน ขนาดเล็กหลายรายการ การซ้อมยิงปืนใหญ่ และปืนครกกระสุนจริง ทั้งนี้ การซ้อมรบดังกล่าวมีจุดประสงค์หลักเพื่อเน้นย้ำความสัมพันธ์ระหว่าง ฟิลิปปินส์และสหรัฐฯ ในช่วงเดียวกับที่ฟิลิปปินส์ประณามจีนต่อการรุกรล้า นาน้ำในพื้นที่พิพาททะเลจีนใต้

บทสรุป

จากสถานการณ์ด้านการเมืองและความมั่นคงของฟิลิปปินส์ใน หัวที่ผ่านมา การเดินทางเยือนจีนอย่างเป็นทางการของประธานาธิบดี ฟิลิปปินส์ ถือเป็น การเยือนจีนครั้งแรกหลังรับตำแหน่งประธานาธิบดี และ ยังเป็นผู้นำต่างประเทศคนแรกของปี 2566 ที่ประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ของ จีนให้การต้อนรับ การหารือของฟิลิปปินส์และจีนในครั้งนี้ ได้บรรลุ วัตถุประสงค์ของทั้งสองประเทศ ที่จะพัฒนาความร่วมมือกันทั้งด้านความ มั่นคงและด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และต่อยอดจุดยืนของจีนที่ ต้องการจะทำงานร่วมกับประเทศฟิลิปปินส์รวมถึงประเทศในอาเซียนเพื่อ ทำให้เกิดการพัฒนานในภูมิภาคต่อไป สำหรับ สหรัฐฯ ได้กลับมาปรับฟื้นความ เป็นพันธมิตรทางทหารและยกระดับความสัมพันธ์ของพันธมิตรอย่าง ฟิลิปปินส์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การรื้อฟื้นการลาดตระเวนร่วมใน ทะเลจีนใต้ การฝึกซ้อมประจำปี และการกลับมาขอใช้ฐานทัพทางทหาร เดิมในภูมิภาค เป็นต้น จึงกล่าวได้ว่า ฟิลิปปินส์รักษาผลประโยชน์แห่งชาติ ด้วยการปกป้องผลประโยชน์ด้านความมั่นคงผ่านการกระชับความเป็น พันธมิตรกับสหรัฐฯ ท่ามกลางภัยคุกคามทางทะเลจากจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในพื้นที่ทะเลจีนใต้ ขณะเดียวกันก็ได้ผลักดันผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และความร่วมมือด้านต่าง ๆ กับจีน ซึ่งการรักษาคุณภาพของความสัมพันธ์ ทวิภาคีนี้เกิดท่ามกลางการแข่งขันที่เข้มข้นขึ้นของชาติมหาอำนาจในภูมิภาค

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กกศ.ศคย.สปท.

โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

1. การสัมมนาปัญหายุทธศาสตร์ ครั้งที่ 2/2566 เรื่อง “กรณีศึกษาความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย - ยูเครนกับการพัฒนากองทัพไทยในอนาคต”

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จัดการสัมมนาปัญหายุทธศาสตร์ ครั้งที่ 2/2566 “กรณีศึกษาความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย-ยูเครนกับการพัฒนากองทัพไทยในอนาคต” วันอังคารที่ 24 มกราคม 2566 เวลา 0830-1200 ณ ห้องประชุมศูนย์นวัตกรรมทางทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

โดยมี พล.ต. ทักษิณ สิริสิงห ผอ.ศสย.สพท. เป็นประธานในการสัมมนา ผู้เข้าร่วมการสัมมนา ประกอบด้วย วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนจากหน่วยงานความมั่นคง โดยมีวิทยากรประกอบด้วย (1) พล.อ. นิพัทธ์ ทองเล็ก ที่ปรึกษาผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (2) อ.อดุลย์ กำไลทอง ผู้เชี่ยวชาญด้านรัสเซียศึกษา และนักวิชาการอิสระ (3) พล.อ.ต. บุญเลิศ อันตารา รองผู้อำนวยการโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช

และ โฆษกกองทัพอากาศ และ (4) พ.อ. เกียรติชัย โอภาโส รองผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหลักนิยมและยุทธศาสตร์ กรมยุทธศึกษาทหารบก

โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาที่มาและภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย-ยูเครน(2) เพื่อศึกษารูปแบบปฏิบัติการทางทหารและบทเรียนกรณีความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย-ยูเครน และ (3) เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพไทยในการรับมือกับสงครามในอนาคต

2. การประชุมเชิงสัมมนาทางวิชาการศูนย์อาเซียนศึกษา ครั้งที่ 2/2566 เรื่อง “แนวทาง การสร้างดุลยภาพ (Strategic Equilibrium) กับประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์”

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จัดการประชุมเชิงสัมมนาทางวิชาการศูนย์อาเซียนศึกษา (ศอศ.) ครั้งที่ 2/2566 เรื่อง “แนวทางการสร้างดุลยภาพ (Strategic Equilibrium) กับประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์” ในวันที่ 25 - 28 มกราคม 2566 ณ โรงแรมเฮลท์แลนด์ รีสอร์ท แอนด์ สปา พัทยา จ.ชลบุรี

โดยมี พล.ท. นที วงศ์ศิโรตธ รอง ผบ.สพท. เป็นประธานในการประชุมฯ ผู้เข้าร่วมการประชุมฯ ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนจากหน่วยงานความมั่นคง โดยมีวิทยากร ประกอบด้วย 1) ดร.อนุสนธิ์ ชินวรรโณ ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษากองทัพบก กระทรวงการต่างประเทศ 2) น.อ. ธนพล ราชดวง ผอ.กมค.สนย.สนผ.กท. และ 3) รศ.ดร.

ปณิธาน วัฒนายากร ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านความมั่นคง ทำเนียบรัฐบาล

วัตถุประสงค์ มีดังต่อไปนี้ 1) เพื่อทราบถึงแนวทางการสร้างดุลยภาพ (Strategic Equilibrium) กับประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ต่อความมั่นคงของไทย และ 2) เพื่อทราบถึงแนวทางการกำหนดตัวชี้วัดในการสร้างดุลยภาพ (Strategic Equilibrium) ทางทหารกับประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ต่อความมั่นคงของไทย

3. การลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินการศูนย์วิจัยและคณะผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคง (SAREC) ครั้งที่ 2/2566

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ดำเนินการการเดินทางลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินการศูนย์วิจัยและคณะผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคง (SAREC) ครั้งที่ 2/2566 เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการด้านความมั่นคงพื้นที่ชายแดน: ศึกษาเฉพาะกรณีพื้นที่ชายแดนที่ติดกับประเทศเมียนมา” ระหว่างวันที่ 13 - 17 กุมภาพันธ์ 2566 ในพื้นที่ภาคตะวันตกและภาคใต้

โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้ 1) เพื่อศึกษาสถานะแวดล้อมด้านความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนที่ติดกับประเทศเมียนมา และ 2) เพื่อศึกษาบทบาทของไทยในการขับเคลื่อนความร่วมมือด้านความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนที่ติดกับประเทศเมียนมา

โดยผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานการครุฑภาคความมั่นคง ส่วนราชการ และภาคประชาสังคมทั้งในระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

มีดังต่อไปนี้ 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จ.ราชบุรี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล ชูเมือง ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา และคณะ 2) ด้านตรวจคนเข้าเมืองสังขละบุรี จ.กาญจนบุรี โดยมี สารวัต ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดกาญจนบุรี 3) ด้านเจดีย์สามองค์ และ บก.ควบคุม

ส่วน ลว. ฉก.ลาดหญ้า กกล.สุรสีห์ โดยมี รอง ผบ.ฉก.ลาดหญ้า/ร.9 4) สำนักงานด่านพรมแดน บ้านพุน้ำร้อน อ. เมืองกาญจนบุรี โดยมี นายด่านศุลกากรสังขละบุรี และผู้อำนวยการส่วนควบคุมทางศุลกากร 5) กองร้อยทหารพรานที่ 1401 อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี โดยมี รอง ผบ.ฉก.ทัพพระยาเสือ/ร.19 และผู้ใหญ่บ้านตะโกกลาง ให้ข้อมูล 6) ศาลากลางจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมี ปลัดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ป้องกันจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และผู้ช่วยป้องกันจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 7) ทหารการค้าประจวบคีรีขันธ์ โดยมี ประธานทหารการค้าประจวบคีรีขันธ์ รองประธานทหารการค้าประจวบคีรีขันธ์ และประธานสภาอุตสาหกรรมประจวบคีรีขันธ์ 8) หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ 25 (ฉก.ร.25) กองกำลังเทพสตรี โดยมี รอง ผบ.ฉก.ร.25 9) ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดระนอง โดยมี รองผู้กำกับ การตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดระนอง ให้ข้อมูล และ 10) ด้านศุลกากรระนอง โดยมี นักวิชาการศุลกากรชำนาญการ หัวหน้าฝ่ายบริการศุลกากรที่ 2 ส่วนบริการศุลกากร

4. พิธีเปิดการศึกษาหลักสูตรนักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 16 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จัดพิธีเปิดการศึกษาและปฐมนิเทศนักศึกษาหลักสูตรนักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 16 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2566 ณ ห้อง 421 อาคารอเนกประสงค์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยมี พลเอก วิชัย ชูชาติ ผบ.สปท. เป็นประธานในพิธีเปิดฯ

หลักสูตรนักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 16 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 มีผู้เข้ารับการศึกษากันทั้งสิ้น 56 คน ประกอบด้วย ข้าราชการทหารสังกัดกองบัญชาการกองทัพไทย 10 นาย ข้าราชการพลเรือน พนักงาน

รัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์กรของรัฐ พนักงานองค์กรมหาชน และองค์กรเอกชน 46 คน

โดยหลักสูตรนักยุทธศาสตร์เป็นหลักสูตรที่มีความมุ่งหมายหลักในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของกองทัพ ตลอดจนข้าราชการพลเรือนและพนักงานของรัฐและเอกชน ให้เป็นนักยุทธศาสตร์ที่มีขีดความสามารถในด้านการประเมินสถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์และความมั่นคงได้อย่างบูรณาการ ตลอดจนการคาดการณ์ถึงผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ รวมทั้งสามารถให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายความมั่นคงด้านต่างๆ ได้อย่างสมบูรณ์ อันจะนำมาซึ่งผลประโยชน์สูงสุดขององค์กรและประเทศชาติต่อไป ซึ่งการศึกษาในหลักสูตรฯ จะใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 16 สัปดาห์ คือระหว่าง วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2566 ถึง วันที่ 31 พฤษภาคม 2566 ทั้งนี้ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ฯ ได้จัดการศึกษาหลักสูตรนักยุทธศาสตร์มาแล้วจำนวน 15 รุ่น มีผู้สำเร็จการศึกษาแล้วรวม 475 คน

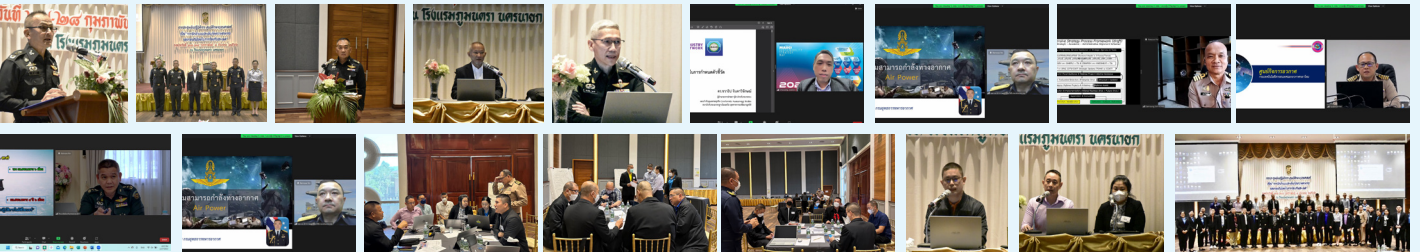
5. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ เรื่อง “การจัดทำแบบประเมินขีดความสามารถ ของกองทัพไทยในการป้องกันประเทศ”

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การจัดทำแบบประเมินขีดความสามารถของกองทัพไทยในการป้องกันประเทศ” ในระหว่างวันที่ 27 - 28 กุมภาพันธ์ - 1 มีนาคม 2566 ณ โรงแรมภูมุนตรา รีสอร์ท จ.นครนายก

โดยมี พล.ท. นที วงศ์อัครเศรฐ รอง ผบ.สปท. เป็นประธานในการประชุมฯ และได้รับเกียรติจากคณะวิทยากรบรรยาย ได้แก่ 1) พล.อ.เจิตวุธ คราประยูร ที่ปรึกษาพิเศษ กองบัญชาการกองทัพไทย 2) พ.อ.เกียรติชัย โอภาส รองผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหลักนิยมและยุทธศาสตร์กรมยุทธศึกษาทหารบก 3) น.อ. ดรณัฏ ทิพนันท์ ร.น. รองผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ทหารเรือ 4) น.อ. ยศภาค โชติพิทพงศ์ ร.น. รองผู้อำนวยการศูนย์วิจัยการอวกาศ กรมเทคโนโลยีสารสนเทศและอวกาศกลาโหม

5) ดร.ชวาทิป จินดาวิจักขณ์ ผู้อำนวยการฝ่ายอาวุโส (Senior Vice President) ฝ่ายบริการด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน และกำกับดูแลฝ่ายบริการเทคนิค สถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ 6) พล.อ.ต. จักรกฤษณ์ ธรรมวิชัย ผู้อำนวยการ สำนักนโยบายและแผน กรมยุทธการทหารอากาศ และ 7) พล.ท. ชชาติชาย ชัยเกษม ผู้อำนวยการวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

วัตถุประสงค์ มีดังต่อไปนี้ 1) เพื่อศึกษาหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับขีดความสามารถของกองทัพในการป้องกันประเทศ 2) เพื่อศึกษาแบบประเมินขีดความสามารถที่เหมาะสมของกองทัพไทยในการป้องกันประเทศ และ 3) เพื่อจัดทำกรประเมินขีดความสามารถของกองทัพไทยในการป้องกันประเทศ

6. การประชุมทางวิชาการประจำปีเครือข่ายหน่วยงานด้านความมั่นคงแห่งอาเซียนครั้งที่ 16 (16th Track II Network of ASEAN Defence and Security Institutions (NADI) Annual Meeting)

ผู้อำนวยการและคณะฯ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้เดินทางเข้าร่วมการประชุมทางวิชาการประจำปีเครือข่ายหน่วยงานด้านความมั่นคงแห่งอาเซียนครั้งที่ 16 (16th Track II Network of ASEAN Defence and Security Institutions (NADI) Annual Meeting) เรื่อง “Strengthening Defence and Security for ASEAN as Epicentrum of Growth” จัดโดย สถาบัน Center for Strategic Studies, Research and Development of TNI (CSSRD TNI) ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อแลกเปลี่ยนทางวิชาการกับสถาบันเครือข่ายทางวิชาการด้านความมั่นคงของประเทศสมาชิกอาเซียน และเพื่อให้ NADI สามารถให้การสนับสนุนด้านวิชาการต่อที่ประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (ASEAN Defence Ministers’ Meeting: ADMM) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่ง กภค.ศสย.สปท. ได้เข้าประชุมร่วมกับหน่วยงานด้านความมั่นคง และคลังสมองจากชาติสมาชิกอาเซียน ทั้ง 10 ประเทศ ทั้งหมด 13 สถาบัน

วิสัยทัศน์ ศศย. (Vision)

“เป็นหน่วยงานที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในการศึกษาวิจัย
และให้ข้อเสนอแนะทางยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
และการป้องกันประเทศ (Think Tank) ให้เป็นที่ยอมรับของกองทัพ
หน่วยงานด้านความมั่นคง และประชาชน ภายใน ปี พ.ศ.๒๕๓๐”

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
62 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทร. 02-275-5716 www.ssc Thailand.org